

ONZE MUSICI



Rotterdam
Nijgh & Van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij



ONZE MUSICI

ONZE MUSICI



PORTRETTEEN EN
BIOGRAFIEËN

(Tweede, geheel hernieuwde druk)

Rotterdam
Nijgh & Van Ditmar's Uitgevers-Mij.

VOORBERICHT

Deze tweede uitgave heeft uitsluitend den titel gemeen met den vorigen druk, al het andere, zoowel portretten als tekst is geheel nieuw.

Een 150-tal *levende*, Nederlandsche „Musici”, in den algemeenen zin van dit woord, zijn opgenomen. Wij hebben dit getal niet willen uitbreiden, want waar is anders de grens ?

Voor hunne biografieën zijn geheel nieuwe gegevens verzameld, die uitgewerkt zijn tot op het tijdstip van verschijnen; naast de biografie geven wij het laatste portret in artistieke reproductie.

De biografieën en portretten van enkele musici, die wij te laat ontvingen voor opname in de alfabetische volgorde, zijn aan het einde geplaatst.

Moge ons boekje voor iedereen een aangenaam en interessant bezit zijn.

DE UITGEVERS.

HENRI ALBERS. HENRI ALBERS, 1ste baryton aan de „Opéra Comique” in Parijs, werd i Februari 1866 te Amsterdam geboren. Al vroeg kwam hij als leerling aan de tooneelschool, waar mevrouw KLEINE-GARTMAN tot zijne opleiding bijdroeg. Nadat ALBERS als tooneelspeler gedebuteerd had, ging hij zich later geheel aan de lyrische kunst wijden, en waren Faure (Parijs) en Bevignani (Milaan) zijne Zangpaedagogen. Op aanraden van MASSENET legde hij zich voornamelijk toe op het vormen van een Fransch repertoire. Al spoedig aan het Théâtre royal te Antwerpen verbonden, trad hij daar nu ook in verschillende belangrijke rollen op en werd later achtereenvolgens geëngageerd in Bordeaux en Londen, maakte daarop eene tournée door Amerika en kwam bij zijn terugkeer (in 1894) als 1ste baryton aan de Opéra Comique in Parijs, waar hij debuteerde in Carmen en „Pêcheurs de Perles” (Bizet). Na een seizoen in Brussel en Nice gezongen te hebben, engageerde de directie der „Opéra Comique” hem opnieuw.

In verschillende groote wereldsteden, trad ALBERS op, o.a. te Londen, Bordeaux, New-York, Berlijn, Weenen, Parijs, Rome, Nice, etc. Met bekende artisten, als EMMA CALVÉ, MELBA, JEAN en EDOUARD DE RESKÉ, POL PLANÇON, enz. zong hij te zamen.

Tot zijn uitgebreid repertoire behooren partijen uit opera's als Tannhäuser, Hamlet, Salambo, Don Juan, le Chemineau, Mackbeth, L'Ancêtre, (Saint-Saëns), Thérèse, (Massenet) enz. enz.

Sedert 1900 is HENRI ALBERS „officier de l'Instruction publique”.



WILLEM ANDRIESEN. WILLEM ANDRIESEN is een onzer jongste toonkunstenaars. In 1887 te Haarlem geboren, ontving hij zijne muzikale opleiding aan het Amsterdamsch Conservatorium, waar J. B. DE PAUW (piano) en BERNARD ZWEERS (compositie) zijne leermeesters waren (1903—1906). Nadat het eind-diploma behaald was, trad ANDRIESEN op als solist, zoowel in het buitenland als hier, o.a. te Frankfurt, Berlijn, Dresden, Leipzig.

In 1908 viel hem de „Prix d'Excellence” voor piano van het Conservatorium te Amsterdam ten deel.

Maar bovenal is ANDRIESEN een onzer meest belovende componisten. Van zijne werken noemen wij: Klavierconcert in des; Drie Liederen, Orkestwerken; — en afwijkend van de voorgaande composities, werd door hem in 1911 een „Openluchtspel: Willem van Holland” getoonzet voor de Utrechtsche Lustrumfeesten.

Van af 1 Januari 1912 a.s. zal WILLEM ANDRIESEN te 's-Gravenhage gevestigd zijn, waar hij sedert 1910 verbonden is als leeraar voor piano-spel aan het Koninklijk Conservatorium.



**PETER
VAN ANROOY.**

PETER VAN ANROOY, de componist der bekende „Piet Hein” rhapsodie, is 13 October 1879 te Zalt-Bommel geboren. Zijne opleiding kreeg hij te Utrecht van JOHAN WAGENAAR en G. VEERMAN, terwijl hij later te Moskou bij WILLEM KES studeerde.

Nadat zijne studiejaren achter den rug waren, werd de 1^{ste} violist-plaats in het Tonhalle-orkest te Zürich door hem ingenomen, daarna was hij werkzaam te Glasgow.

Weder in Holland teruggekeerd benoemde men hem nu achtereenvolgens als directeur van het Stud. Muziekgez. „Sweelinck” te Amsterdam, tot 2^{den} dirigent van het Lyrisch Tooneel en in 1905, na een tijd van proef-dirigeeren, tot directeur van het Harmonie-Orkest te Groningen.

Als gast-dirigent trad hij op te Eastbourne (Engeland) en te Lausanne.

Tegenwoordig is PETER VAN ANROOY directeur der Arnhemsche Orkestvereniging en der Zangvereniging van Toonkunst te Arnhem.

Zijne voornaamste werken zijn: „Piet Hein”, Hollandsche rhapsodie voor orkest, die te Berlijn en in verschillende Duitsche steden, als ook te Basel, Zürich, Kopenhagen uitgevoerd werd; „das Kalte Herz”, orkest-fragmenten; Ballade, voor viool met orkest-begeleiding.



ANTON AVERKAMP. Geboren te Willinge Langerak (Utr.) 18 Februari 1861. Zijne ouders vestigden zich in 1863 te Amsterdam en genoot hij zijne muzikale opleiding van DANIEL DE LANGE aldaar, later van FRIEDRICH KIEL te Berlijn en JOSEPH RHEINBERGER te München.

HASSELBEEK te München en MESSCHAERT te Amsterdam waren zijne leermeesters voor den zang.

Van 1886—1903 was AVERKAMP verbonden als zangleeraar aan de Muziekschool van Toonkunst te Amsterdam, daarna stichtte hij aldaar eene particuliere inrichting voor zangonderwijs.

Behalve eenige bundels liederen, en verschillende koorwerken zijn van hem verschenen: opus 2 Sonate voor piano en viool, opus 7 „Elaine und Lancelot”, symphonische Ballade voor orkest, opus 8 „Decora Lux”, Hymne voor solostemmen, koor en orkest, enz. Een paar ouverturen, eene symphonie en eene opera: „De Heidebloem” bleven in manuscript.

In 1890 stichtte AVERKAMP het Amsterdamsch a Capella-koor, dat in de voornaamste steden van ons land optrad, en ook in Duitschland, België, en Frankrijk veel bijval oogste.

AVERKAMP werd benoemd tot lid van verschillende Genootschappen en ontving in 1906 bij het Rembrandt-feest, naar aanleiding zijner „Rembrandt-Hymne” het Ridderkruis in de orde van Oranje-Nassau.



ARY BELINFANTE. Geboren 28 Mei 1870 te Amsterdam. Hij ontving vroegtijdig muziekonderwijs van zijn vader. Hoewel bestemd voor de studie der medicijnen, besloot hij op 21-jarigen leeftijd om zich geheel aan de muziek te wijden en studeerde twee jaar aan het Conservatorium te Amsterdam, onder leiding van JULIUS RÖNTGEN (klavier) en DAN. DE LANGE (contrapunt en compositie) terwijl hij daarna de technische zijde van zijn spel onder leiding van HENRI TIBBE verder ontwikkelde.

BELINFANTE werd in 1893 leeraar in klavierspel, in '94 ook voor muziekgeschiedenis, aan de orkest-school te Amsterdam. Na opheffing dier school stichtte hij met den heer S. VAN ADELBERG de Eerste Particuliere Muziekschool, geheel op den voet van Conservatorium ingericht.

Tot zijne geschriften behoort: „Leidraad bij het onderwijs in de Muziekgeschiedenis”, welke een derden druk beleefde. Hij richtte met den heer J. H. GARMS JR. de Vereeniging van Muziekonderwijzers en onderwijzeressen (Muziekpaedagogisch Verbond) op; was sedert onafgebroken voorzitter dier Vereeniging en redacteur van het Muziekpaedagogisch orgaan dier Vereeniging.

ARY BELINFANTE trad bij herhaling in- en buiten Amsterdam als pianist op, o.a. met de orkesten van Utrecht, Arnhem en Groningen.



**JOHANNES
CORNELIS
BERGHOUT.**

Geboren te Rotterdam 2 Sept. 1869, ontving hij zijn opleiding aan de Muziekschool van Toonkunst, alwaar hij voor Viool- en Pianospel alsmede voor Contrapunt en Compositieer de kunstklassen volgde, toen onder leiding van muzikautoriteiten als Professor FRIEDRICH GERNSHEIM en WILLY HESS.

Onderwijs in harmonie en instrumentatieleer genoot BERGHOUT van den hoogst bekwamen toonkunstenaar FERDINAND BLUMENTRITT.

Alhoewel hij reeds op jeugdigen leeftijd tot het vak van muziekonderwijzer geroepen werd, en als zoodanig steeds tal van leerlingen om zich verzameld zag, vond hij toch nog tijd en lust om zijn geliefkoosd werk, n.l. componeeren en instrumenteeren, voort te zetten.

In den loop der jaren verschenen dan ook talrijke composities van zijn hand, als: liederen, viool- en pianostukken, fantasiën, sonaten, een klaviertrio en een klavierkwartet. Behalve deze werken voor kamermuziek, schreef BERGHOUT ook talrijke orkest- en koorwerken, waaronder:

Ouverturen en fantasiestukken voor orkest, alsmede mannen- en gemengde koren, een Te Deum voor gemengd koor, soli en orkest, de VIIIste Psalm voor gemengd koor (a capella) en een Cantate „Winter" (woorden van G. LEENHEER) voor driestemmig kinderkoor en orkest.

Binnen- en buitenlandsche koren en orkesten voerden herhaaldelijk zijne werken uit, o. m. het philharmonisch orkest te Scheveningen.



DAVID BLITZ. Den 7^{den} Augustus 1869 te Rotterdam geboren, genoot DAVID BLITZ zijne opleiding aan de muziekschool aldaar. Zijne leermeesters waren JOH. H. SIKEMEIER, (piano); GERESHEIM, (contrapunt) en WILLY HESS, (viool). In 1891 vertrok hij naar Parijs om zijne piano-studie voort te zetten onder DIEMER en sinds dien heeft hij zich als virtuoos op verschillende concerten in Frankrijk, Duitschland, Engeland, Italië, Oostenrijk, Rumenië en Nederland (in 1892 te Scheveningen) doen hooren. Ook in vereeniging met JOS. HOLLMAN en JACQUES THIBAUD, heeft hij zich in 't buitenland doen hooren.

De benoemingen van „Officier de l'Instruction publique”, en die van „Bene Merentie” (na een concert bij de Koningin van Rumenië) werden hem toegekend.



WILLEM DE BOER. 7 Mei 1885 te Amsterdam geboren. Het eerste viool-onderricht ontving hij van G. TH. ZWART, aan de muziekschool van BAREND KWAST. Later werd H. W. HOFMEESTER zijn leeraar en ten slotte kwam hij onder leiding van BRAM ELDERING. Bij diens vertrek naar Keulen werd CARL FLESCH hoofdleeraar en het is vooral aan hém, dat hij zijne vorming te danken heeft.

In 1904 verliet hij met eervol diploma het Conservatorium, werd al dadelijk lid van het Concertgebouw-orkest, om dat echter een jaar daarna weder te verlaten. Onder FLESCH bekwaamde hij zich voor „den Prijs van Uitnemendheid”, die hij dan ook verwierf in 1906. Achtereenvolgens bezocht hij nu Berlijn en Parijs, en leerde THIBAUD nader kennen.

In den Winter van 1907 gaf hij te Amsterdam een eigen concert, dat veel bijval had en trad dienzelfden winter op als solist met het concertgebouw-orkest.

Nu volgde de benoeming tot hoofd-leeraar aan het Conservatorium en tot eerste concertmeester van de Züricher Tonhalle-Gesellschaft, en nam hij de leiding op zich van het strijkkwartet waarin medewerken: LIDUS KLEIN, PAUL ESSÉH en ENGELBERT RÖNTGEN. 3 Historische viool-concerten georganiseerd te Zürich, maakten grooten indruk. Op zijne kunstreis naar Schotland gaf hij eenige concerten met het bekende Schotsche orkest o.a. te Edinburg en te Glasgow, en datzelfde jaar ontving hij de vereerende uitnoodiging van de Tonhalle-Gesellschaft om het zeer zware viool-concert, A dur. op: '101 van MAX REGER „in den Herzen der Leuten hinein zu spielen”.



COENRAAD VALENTIJN BOS, de bekende pianobegeleider, werd 7 December 1875 te Leiden geboren. Zijne leermeesters waren achtereenvolgens TH. ENDERLE, JULIUS RÖNTGEN (van 1892—95), te Leiden en Amsterdam en daarna gedurende slechts 6 maanden PROF. RUDORFF en PROF. BARTH, beide laatsten van de Hochschule te Berlijn. Met het onderricht van PROF. RUDORFF was Bos echter geenszins ingenomen.

Door een introductie van den toenmaligen DR. MAX FRIEDLAENDER, kwam hij als tijdelijke begeleider van den zanger EUGEN GURA in de gelegenheid, om te Greifswald en te Stralsund en daarna te Berlijn te concerteeren.

De kritiek te Berlijn was toen reeds zoo opvallend goed, dat hij van alle zijden als accompanateur gevraagd werd. Het optreden als begeleider van GURA duurde een winter, waarna Bos vast begeleider werd van den beroemden Duitschen liederzanger VON ZUR MÜHLEN, met wien hij gedurende 4 jaren op alle concerten samenspeelde.

Bos noemt deze 4 jaren zijn leertijd en voelt dat het samenwerken met dezen grooten kunstenaar hem gemaakt heeft tot wat hij is. Met het grootste geduld en met veel toewijding heeft deze



grootmeester hem gevormd, en vrij lang heeft het geduurd eer BOS de tevredenheid van den zanger kon verwerven. Eerst een jaar na hun eerste gezamenlijk optreden schreef VON ZUR MÜHLEN hem woordelijk: „Heute muss ich Ihnen zum ersten Male sagen, dass Sie sehr schön begleitet haben müssen, denn ich habe nicht bemerkt dass Sie da waren; Sie haben mich keinen einzigen Moment gestört, also müssen Sie schön begleitet haben”.

In dien tijd richtte BOS met JOS VAN VEEN en JACQUES VAN LIER het „Holländische Trio” op, waarmede veel succes werd geogst.

Dit Trio gaf jaarlijks te Berlijn 6 concerten en buitendien speelde het in andere steden van Deutschland, in Oostenrijk, Scandinavië, Holland, Italië en Spanje.

Vele der grootste kunstenaars op muziekgebied waren dit trio zeer genegen en zij hebben het hunne er toe bijgedragen, om het bekend te maken, door er hunne medewerking aan te verleen; zoo traden op concerten van het Trio als solisten op: VON ZUR MÜHLEN, JOSEPH JOACHIM, Prof. WIRTH, LUDWIG WÜLLNER, JULIA CULP, TILLY KOENEN, ELENA GECHARDT, SISTERMANS, ALEX HEINEMANN, GODOWSKI.

In 1910 trad JOS. VAN VEEN uit, in zijn plaats

kwam Prof. HUGO HEERMANN. Het Trio verloor daardoor wel eenigszins zijn recht op den naam „Holländisches Trio”, maar won een medewerker van zeer grooten naam.

Toen VON ZUR MÜHLEN ophield met concerteeren en zich te Londen vestigde als zangleeraar, is Bos begeleider geworden van DR. WÜLLNER, wien hij sedert dien geregeld bleef vergezellen in bijna alle landen van Europa en in 1910 en 1911 ook in Noord-Amerika en Californië.

LEON C. BOUMAN. LEON C. BOUMAN werd 2 December 1852 in Den Bosch geboren. De beginselen der muziek werden hem geleerd door zijn vader en zijn beide oudere broeders. Later kwam hij onder leiding van den Abbé JANSEN en R. HOL. Veelzijdig muzikaal ontwikkeld, bespeelde hij op 10-jarigen leeftijd het orgel in de St. Jozefskerk (waar hij later directeur-organist was), en trad spoedig in het publiek op.

Achtereenvolgens benoemde men BOUMAN nu als leeraar aan de Gemeente-muziekschool, aan de Kweekschool voor onderwijzers, als directeur van het Koor der St. Catharinakerk, directeur der Gem. Zangvereniging en van de Liedertafel „Oefening en Ontspanning”, totdat hij zich in 1894 verplaatste met de Rijks-Kweekschool naar Nijmegen en daar een jaar later de aanstelling kreeg van directeur der Toonkunst-muziekschool.

Tevens stonden de zangkoren: „Aurora”, de zangverenigingen (afd. Toonkunst) te Nijmegen en Arnhem, een a Capella koor, etc. tijdelijk onder zijne directie. Na eene ernstige ongesteldheid moest hij zich tot 1909 het dirigeren ontszeggen. Van af dien datum is hij wederom directeur der Nijmeegsche Orkest-vereening, naast zijne vroegere ambten.

Te Nijmegen stichtte hij „Kunstenaars-concerten”, later opgedragen aan het Utr. Stedelijk Orkest en aan het Concertgeb.-Orkest, ook ondernam hij volksuitvoeringen van oratoria en andere groote werken in vereeniging met de Arnh. Toonk. Zangv.

Corr. lid der Mij. t. b. v. T., jurylid bij wedstrijden, zit hij ook in de examens der N. T. V. der T. M. en van het L. O. te Arnhem.

Talrijke composities van BOUMAN zijn in druk verschenen.



NICOLAAS ARIE BOUWMAN geb. 18 Jan. 1854 te Delft, ontving zijne muzikale opleiding aan de Kon. Muziekschool in Den Haag (theorie NICOLAÏ, viool MULDER, fluit BOTGOSCHEK) en later in Utrecht van RICHARD HOL. Hij is een voortreffelijk fluitvirtuoos, alsmede goed violist. Als solo-fluitist en violist was hij van 1871—'78 werkzaam aan het Stedelijk Orkest te Utrecht. In 1878 benoemd tot kapelmeester bij de Stafmuziek van het 3^{de} Reg. Inf. te Bergen op Zoom, heeft hij het 3^{de} gemaakt tot een der beste (men zeide in 1896 het beste) van ons land. In 1887 behaalde hij hiermede te Mechelen den 1^{sten} prijs. Te Bergen op Zoom richtte B. een mannen- en een dameskoor op. In 1897 benoemd tot kapelmeester der Kon. Mil. Kapel van het Reg. Gren. en Jagers, volgde in 1901 de benoeming door de Koningin tot Luitenant-Dirigeur dezer kapel. De kapel bezit nu een voortreffelijk symphonie-orkest en het harmonie-orkest heeft zijn ouden roem op artistiek gebied herwonnen. Zijne compositiën bestaan in werken van allerlei richtingen, o.a. ouvertures, solowerken, liederen, eenige mannen- en vrouwenkoren, verder 2 werken voor koor-orkest en onderscheidene arrangementen voor mil. harmonie-orkest.

Eerelid van verschillende zangverenigingen in den lande, bezit B. o. m. de volgende onderscheidingen: Ridder in de orde van Oranje-Nassau, Huisorde van Oranje, Kroonorde van Duitschland en die van België, Officier de l'Instruction publique.

In 1911, tijdens de taptoe te Amsterdam en Den Haag, had hij de eer door H. M. aan den Koning en de Koningin van België en den President FALLIÈRES voorgesteld te worden.



**Jonkvrouwe
HENRIETTE J. VAN
DEN BRANDELER.**

Geboren 25 Sept. 1884 te 's-Gravenhage. Zij kreeg het eerste onderricht van JOH. WAGENAAR aan de muziekschool der Mij. t. b. v. Toonkunst te Utrecht.

Kort daarop vertrok zij echter naar den Haag; heeft daar veel te danken gehad aan CAR. HARDENBERG en JOH. DE KONINGH, vervolgens werden S. v. GRONINGEN en DIRK SCHÄFER hare leermeesters voor piano.

Inmiddels waren reeds eenige liederen, kleinere pianostukken en meerstemmige vrouwenkoren met klavierbegeleiding door haar getoonzet.

Hare eigenlijke compositie-studie nam echter eerst een aanvang toen BERNARD ZWEERS te Amsterdam haar leeraar werd.

In 1906 verscheen de eerste bundel liederen op Hollandsche en Duitsche teksten, o.a. van HELENE LAPIDOTH-SWARTH, GESELLE, enz. Daarop volgden 3 liederen voor alt (paysages tristes op tekst van VERLAINE), 7 liederen op teksten van JACQUES PERK, BOUTENS, ANNA RITTER e. a., voorts 3 sopraan-liederen op teksten van BOUTENS.

Behalve deze uitgaven zijn verscheidene kleine koor- en kamermuziek werken, liederen met orkestbegeleiding enz., in manuscript; een werk voor koor met orkest is in bewerking.

Jonkvrouwe HENRIETTE v. D. BRANDELER is tegenwoordig te Breda gevestigd.



**CAREL BUTTER
VAN HULST.** Geboren in Amsterdam 20
December 1881. Hij studeerde 3 jaar aan het conservatorium te Amsterdam voor Opera en Concertzanger, onder speciale leiding van den Heer en Mevrouw FR. MORELLO en werd bij het einde van het 3de studiejaar geëngageerd aan de Rembrandtopera en een half jaar daarna aan de Königl. Hofoper te Berlijn.

Hier zong hij o.a. met CARUSO als Tonio in Paljas (Italiaansch) en absolueerde zeer vele concerten o.a. Petersburg, Moskau, Boedapest en verder Duitschland en Oostenrijk. Na weder een jaar in Holland vertoefd te hebben ter voltooiing zijner studie bij MORELLO (tegelijktijd verbonden aan de Rembrandtopera) nam hij een engagement aan als 1e bariton aan de Königl. Kaiserl. Hofoper in Weenen, waar hij nu van af September 1911 voor den tijd van 6 jaren verbonden is, onder den naam CAREL VAN HULST.



JAN W. F. BRANDTS BUYS. 12 September 1868 werd te Zutfen geboren JAN WILLEM FRANS BRANDTS BUYS, de oudste zoon van MARIUS A. BR. BUYS en CATO QUANJER. Op zijn 9^e jaar begon zijn vader hem te onderrichten in klavier- en orgelspel en in 1883 verschenen van zijn hand reeds een zestal Lyrische Stückchen und Variationen, ter eere van zijn grootvaders 71ⁿ verjaardag. Een jaar tevoren was hij voor 't eerst als solo-organist opgetreden op een concert van zijn vader.

Na te Utrecht voor organist van de Domkerk het vergelijkend examen te hebben meegemaakt (in 1888) kreeg hij een rijksbeurs om in het buitenland te studeeren en ging, op wensch van zijn vader, naar het Raff-conservatorium te Frankfurt a. M. (1889). Tevoren was JAN BRANDTS BUYS benoemd tot organist van de Broederenkerk in zijn geboorteplaats en dirigent van een dameskoor, dat manuscriptwerkjes van hem uitvoerde (1887—89).

Behalve een Klaviersonate en een Toccate en Fuga, die hij vroeger componeerde, verscheen van hem als opus I een Trio voor klavier, viool en cello. Daarna zagen het licht: onderscheidene afzonderlijke liederen en klavierstukken: Vier Nachtlidjes (uit VAN EEDEN's „Ellen”); een

Concertstuk; een hymne voor bariton, koor en orkest „Die Liebe”; Koraalwerken voor orgel, een Suite voor strijkinstrument, hoorn en harp; een Suite im alten Stil; „De zang der Zee”; een symphonisch gedicht voor groot orkest, een Serenade voor strijkkwartet — die o. a. een repertoire-stuk is van het FITZNER-kwartet te Weenen, en een romantische opera „Das Veilchenfest”, die in 1910 te Berlijn vertoond is.

Den 28ⁿ Augustus 1897 trad hij in de Hervormde kerk te Krems in het huwelijk met mejuffrouw VALENTI C. E. VON DZIEMBOWSKY.

Luitenant-Kolonel Deze werd 19 October
E. v. BRUCKEN FOCK. 1857 op het huis „Ter
Hooge” bij Middelburg
geboren, en opgeleid aan de Kon. Mil. Academie
te Breda (1875—1877). In laatst genoemd jaar kreeg
hij de benoeming tot 2^{den} luitenant-ingenieur; in
1880 tot 1^{sten} luitenant — daarna tot kapitein,
majoor en eindelijk in 1910 tot luitenant-kolonel.
Daar hij zich tevens op de muziek toegelegd had,
werden o.a. door hem gecomponeerd: Lieder en
orkestwerken, het muziek-drama „Seleneia” en
een dramatisch fragment voor solo-stemmen en
orkest: „Elainens Tod”.

Zijne tegenwoordige woonplaats is De Bilt bij
Utrecht.



GERARD VON BRUCKEN FOCK. 28 December 1859 te Koudekerke bij Middelburg geboren, ontving hij aldaar het eerst muziekonderwijs van VAN 'T KRUYNS (vader van den componist), later van BEKKER en A. DE JONG.

Vóór zijn heengaan naar Utrecht, dat ten doel had, om zich onder leiding van R. HOL te stellen, was reeds een bundel liederen van hem uitgegeven en had hij vele andere composities gemaakt. Zijn eerste concert, te Middelburg gegeven, in vereeniging met G. VEERMAN, G. VÖLLMAR en S. VAN ADELBERG, dateert van 1878.

Na een kort verblijf te Berlijn, waar hij werkte onder W. BARGIEL en FR. KIEL, woonde hij nu veelal te A'dam en dirigeerde er tijdelijk het Remonstrantsch Zangkoor, en andere koren, terwijl zijne voornaamste werkzaamheid toch de compositie bleef.

In 1904 vestigde hij zich te Aerdenhout bij Haarlem, waar hij nog woonachtig is, en zich ook op het schilderen ging toelleggen.

G. v. BRUCKEN FOCK gaf eene menigte concerten in binnen- en buitenland, o. a. in samenwerking met TILIA HILL en CARL FLESCHE.

Zijne gedrukte composities loopen tot opus 26, en dan zijn er nog vele in manuscript. Onder deze uitgegevene behooren: het Oratorium „De Wederkomst van Christus”, vele Praeludiën voor piano, Duitsche en Hollandsche liederen; onder de niet-uitgegevene: de Symphonie in bes; 2 „Lieder vom Meer”, eene Pinkstercantate, pianostukken etc.

Op het oogenblik werkt hij aan een muziekdrama „Jozaf”, waarin de idee van „De Wederkomst van Christus”, op sociaal gebied zal overgebracht worden.



**CORNELIS
COENEN.**

CORNELIS COENEN is 19 Maart 1838 in Den Haag geboren. Na leerling geweest te zijn aan de Kon. Muziekschool aldaar, trad hij reeds spoedig als solo-violist op, en maakte groote concertreizen.

In 1859 benoemde men COENEN tot dirigent van het schouwburg-orkest te Amsterdam, een jaar later echter werd hij dirigent van het Stedelijk Orkest te Utrecht en Kapelmeester der Schutterij. Als zoodanig was hij ruim 30 jaar werkzaam. COENEN is dientengevolge gerechtigd tot het dragen van het officierskruis van XXX jaar dienst als officier-kapelmeester bij de schutterij.

Opgevolgd in 1892 door WOUTER HUTSCHENRUYTER, ging COENEN als viool-leeraar en directeur van het Nijmeegsche Symphonie-Orkest naar Nijmegen.

Zijne composities bestaan in: 2 suites, eenige ouverturen, koorliederen, kleinere werken voor symphonie-orkest, intermezzo's, enz.



WILLEM COENEN. Hij werd geboren in Rotterdam, 17 November 1837 en kreeg uitsluitend zijne opleiding van zijn vader en zijne zuster.

Het allereerst optreden als pianist dateert van 1852, en wel op een concert, gegeven door Mr. WILLEM PALING te Rotterdam.

Op 17-jarigen leeftijd ging hij echter naar West-Indië, Paramaribo, Suriname, en bleef daar ongeveer 7 jaar, veel studeerend, geheel onafhankelijk, door het geven van lessen en concerten. Na dien tijd ondernam COENEN eene kunstreis, concerteerde in de voornaamste steden van Noord- en Zuid-Amerika en ging in 1862 naar Londen, waar hij dadelijk zooveel succes had, dat het hem aanmoedigde om er zich voor goed te vestigen. Dit deed hij dan ook, en in de 44 jaren van zijn verblijf aldaar, speelde hij op concerten in de meeste groote steden van Engeland en Frankrijk. Toen volgde de benoeming als eerste professor aan de Guildhall School of Music, en andere (muzikale) instellingen.

Ook als componist heeft COENEN zich niet onbetuigd gelaten. Voor een concert door hem gegeven ten behoeve van Hollandsche armen te Londen, componeerde hij eene Caprice Concertante voor 8 piano's, door 16 pianisten uitgevoerd. Verder verschenen nog vele piano-werken en liederen.

Toen hij nu vier jaar geleden naar rust verlangde, nam hij ontslag uit zijne betrekking in Londen en vestigde zich in Lugano.



**EVERT
CORNELIS** geboren te Amsterdam 5 December
1884, kwam op 14-jarigen leeftijd
op het Conservatorium aldaar, studeerde voornamelijk onder leiding van J. B. C. DE PAUW en verliet die instelling met eindexamen voor piano en den prijs van uitnemendheid voor orgelspel in 1904. Van toen af zocht hij zich als dirigent te bekwamen en werd solorepetitor bij de Vlaamsche Opera te Antwerpen. Als pianist en organist deed hij in 1907 met Mevrouw ALIDA LOMAN eene concertreis door onze Oost en Australië. Na zijn terugkeer benoemd tot kapelmeester bij de Ned. Opera, onder C. v. D. LINDEN, debuteerde hij daar met „Hänsel und Gretel” van HUMPERDINCK en in 1910 volgde zijne aanstelling tot 2^{en} dirigent van het Concertgebouw-orkest.



JULIA CULP. „Uit het kleine land komen groote zangeressen” heeft eens een criticus te Weenen gezegd, toen kort na elkander Mevrouw NOORDEWIER—REDDINGIUS, TILLY KOENEN en JULIA CULP in de Keizerstad opgetreden waren. Inderdaad wordt JULIA CULP reeds sedert eenige jaren onder de eerste zangeressen gerekend.

JULIA CULP, te Groningen geboren op 6 October 1880, toonde reeds als kind een mooie stem te bezitten. Reeds op twaalfjarigen leeftijd ontving zij zangonderricht van Mevrouw GRONEMAN te Groningen en de stem ontwikkelde zich dermate, dat het besluit genomen werd om JULIA voor concertzangeres te doen opleiden. CORNELIE VAN ZANTEN te Amsterdam en later ETELKA GERSTER te Berlijn zijn haar leeraressen geweest en hebben haar, van nature niet groot geluid, gevormd tot een stem van heerlijke welluidendheid, glans en draagkracht.

JULIA CULP heeft vrijwel geheel Europa bereisd. Een reis door Spanje is eenige jaren geleden ondernomen; thans bestaan er plannen voor een groote concertreis door de Vereenigde Staten.



**HUBERT
CUYPERS.**

Hij werd geboren den 26 Dec. 1873 te Baexem bij Roermond, in welke stad hij zijne eerste muzieklessen (piano) ontving, totdat hij op 14-jarigen leeftijd onder leiding kwam van den Domchor-dirigent FRANZ NEKES te Aken, om zich in de klassieke kerkelijke toonkunst te bekwamen. Daar leerde hij de strenge werken der oude meesters kennen en als koorknaap in den Dom voelde hij eene diepe vereering in zich ontwaken voor PALESTRINA...

Na voltooide studie kreeg hij eene benoeming als Organist-Directeur te Amsterdam (van het St. Alphonsuskoor) en nam tevens de leiding der Zangvereniging „Arti et Religioni" en het „Utrechtsch Palestrinakoor" op zich.

Al was zijn streven om de kerkelijke toonkunst in ons land op meer artistieke baan te leiden, (in Rome bestudeerde hij den traditioneel-Gregoriaanschen zang der Benedictijnen en componeerde o.a. het „St. Alphonsus Oratorium, Missa Sancta Trinitatis, een 8-stemmig Te Deum), toch voelde hij zich zeer aangetrokken tot WAGNER en andere moderne meesters.

Bij BERNARD ZWEERS zette hij zijne studiën voort en schreef nu het declamatorium „Terwe", dat sterk de aandacht trok als nieuwe kunstvorm, volmaking van het oude zoo gelaakte melo-drama. Kort daarna componeerde hij nog twee declamatoria „Die Wahlart nach Kevlar" en „Das klagende Lied".

Op aanzoek van WILLEM ROOYAARDS bewerkte hij voor diens tooneel-ensemble Vondel's drama „Adam in Ballingschap" en „Lucifer".

Er bestaat plan om in 1912 VONDEL's „Noach" met muziek van CUYPERS op te voeren.



THOM. DENIJS. Geb. 3 Jan. 1877 te Schagen (N.-H.)
Op het conservatorium te Amsterdam
ontving hij van 1896—1899 zijne
muzikale opleiding van de heeren DAN. DE LANGE,
ZWEERS en DE PAUW. Mej. CORNELIE VAN
ZANTEN was zijn leermeesteres voor den zang.

Na het eindexamen conservatorium, werd hij
door Hare Majesteit de Koningin in de gelegen-
heid gesteld een jaar in Berlijn te studeeren.
In 1900 1^o lyrisch-bariton aan het Amst. Lyrisch-
Tooneel, nam hij nog enkele lessen bij den Italiaan
ALGIER te Parijs en verliet in 1903 deze
instelling om als zangleeraar aan de Muziekschool
van Toonkunst te Rotterdam werkzaam te zijn.
Aangezien er nu spoedig veel te concerteeren viel,
moest hij de lessen overlaten aan zijn vrouw
EMMY DENIJS—KRUYT, die dan ook 5 jaar on-
afgebroken als leerares aan de muziekschool
verbonden is geweest.

Hij zong in de meeste groote steden van Neder-
land, trad in het buitenland op: te Weenen, Parijs,
Brussel, Antwerpen, Zürich, Bern en in talrijke
Duitsche steden. Zijn tegenwoordige woonplaats
is Berlijn, alwaar hij zich geheel aan de concert-
carrière wijden zal.

Reeds enkele malen zong THOM. DENIJS voor
H. M. de Koningin, de Koningin-Moeder en
den Prins.



EMMY DENYS-KRUYT. Geboren te 's-Gravenhage (1878), bracht deze zangeres haar jeugd echter door in Engelsch-Indië, waar haar vader consul-generaal was. Daar zij als kind reeds eene bizondere muzikaliteit aan den dag legde, gaf men haar al gauw pianoles en bezocht zij — na weder in Holland te zijn teruggekeerd — het Kon. Conservatorium in Den Haag. Aanvankelijk voor piano bij AKKERMAN, kwam zij later voor zang onder leiding van ARNOLD SPOEL en besloot op 18 jarigen leeftijd om de zangcarrière te kiezen, niet zonder tegenwerpingen van den kant haars vaders. Toen zij echter met succès bij de Italiaansche Opera in Den Haag, in een kleine partij — die van „Willie” in Mascagni's Opera „Rattcliff”, — debuteerde (onder pseudoniem), moesten de bezwaren wel uit den weg geruimd worden. De jeugdige artieste studeerde nu nog 2 jaar te Parijs, bij ALGIER en MATHILDE MARCHESI, om na dezen studie-tijd, waarin haar opera-repertoire gemaakt was, als dramatische zangeres verbonden te worden aan de Ned. Opera (dir. v. d. LINDEN) voor 1 winter, daarna aan het Amsterd. Lyrisch Tooneel.

In 1905 benoemd tot leerares in solozang a. d. Muziekschool te Rotterdam, bleef zij daar werkzaam tot 1911.

Thans is zij te Berlijn gevestigd en wijdt zich verder aan de zang-paedagogiek. Een optreden in verschillende steden van Duitschland en Holland als liederen- en oratorium-zangeres wordt tegemoet gezien.

EMMY DENYS-KRUYT had de eer, voor H. H. M. M. en den Prins te zingen.



BERNARD DIAMANT. BERNARD DIAMANT is te Delft geboren op 16 Juli 1872. Zijne eerste maatschappelijke schreden bewogen zich buiten het gebied der muziek. Doch reeds vroeg openbaarde zich bij hem een opmerkelijk-muzikale aanleg, die nog slechts leiding en ontwikkeling behoefde. Zulk een leiding vond DIAMANT, nadat J. H. B. SPAANDERMAN te Gouda hem in de beginselen der muziek had ingewijd aan de Muziekschool te Rotterdam. Daar studeerde hij bij JOH. SIKEMEIER klavier en bij M. H. VAN 'T KRUIJS orgel, terwijl R. VON PERGER, ARTHUR SEIDEL, THEOD. VERHEY en F. BLUMENTRITT in hem een leerling vonden voor de theoretische vakken.

In 1896 werd DIAMANT nu organist van de Grootte Kerk der Ned. Herv. Gemeente te Delfshaven, welke betrekking hij nog bekleedt.

Sedert eenige jaren te Rotterdam woonachtig, volgde toen zijn benoeming tot directeur der Chr. Gem. zangvereniging „Excelsior”, welke concerten onder zijn leiding spoedig op een peil van artistieke voornaamheid kwamen. Vele oratoria heeft DIAMANT bij deze vereniging gedirigeerd.

Als directeur van de Rotterdamsche Liedertafel, tot welke betrekking hij in 1902 werd benoemd (in 1906 nam hij ontslag), bezorgde hij op het 40-jarig bestaansfeest dezer vereniging de eerste uitvoering in ons land van „Il Paradiso perduto” van ENRICO BOSSI.

In zijne betrekking van leeraar aan de Gem. Vormschool tot Opleiding van Onderwijzeressen te Rotterdam heeft hij zich als paedagoog vooral naam gemaakt. De laatste jaren maakte hij deel uit van jury's voor vele muziekwedstrijden.

DIAMANT is gehuwd met de operazangeres MARIE TAVERNE.



CORN. DOPPER. CORNELIS DOPPER werd 7 Febr. 1870 te Stadskanaal geboren. Hoewel voornamelijk autodidact studeerde hij toch ook van 1887—'90 aan het conservatorium te Leipzig, onder LEO GRILL, WENDELING en REINECKE.

Bij zijn terugkeer benoemd tot leider eener zangvereniging te Hoogezand, vestigde hij zich in 1891 als muziekleeraar te Groningen. Daar componeerde hij zijn opera: „De Blinde van Castel Cuillé”, waarmede hij in de Amsterdamsche Stadschouwburg debuteerde. Hierop volgden twee suites v. orkest, een aantal klavier-stukken, liederen, de Opera Frithjof en later nog 5 symphoniën, verschillende opera's en andere werken.

Langen tijd repetitor bij de vroegere Nederl. Opera (dir. C. v. D. LINDEN), is hij thans met EVERT CORNELIS plaatsvervangend dirigent van het Concert-gebouw-orkest te Amsterdam.

Op zijne kunstreizen bezocht CORN. DOPPER: de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, Canada en Mexico.



SEM DRESDEN. 20 April 1881 te Amsterdam geboren. Zijne eerste muzieklessen voor viool en piano ontving hij o.a. van MAURICE HAGEMANN en T. TOGNI te Amsterdam.

Aanvankelijk bestemd voor den handel, doch kunstenaar in zijn hart, vol ambitie om eene ernstige muziekstudie te maken, zeide hij eindelijk het kantoorleven vaarwel en stelde zich onder leiding van BERNARD ZWEERS (compositie en theorie), MAX LANDOW en HANS PFITZERER (Beide laatsten te Berlijn.)

In 1905 werd hij directeur van enkele zangverenigingen te Tiel. Thans is hij directeur der Toonkunst-afdeeling te Laren en van een dameskoor te Amsterdam.

Als leeraar in het pianospel en theoretische vakken is hij van af 1 September 1911 verbonden aan de „eerste particuliere muziekschool” (dir. v. ADELBERG en BELINFANTE) te Amsterdam.

Behalve de uitgegeven „studiewerken” bestaan zijne composities uit: Liederen, eene viool-sonate, een Trio, een sextet voor piano en strijk-instrumenten en kleinere pianowerken. (Alles nog in manuscript.)

Het „Lied des Storms”, mannenkoor a capella, werd uitgevoerd o.a. te Tiel en te Utrecht.

SEM DRESDEN is getrouwd met de zangeres JACOBA DHONT.



**FREDERIK HENDRIK
VAN DUINEN.**

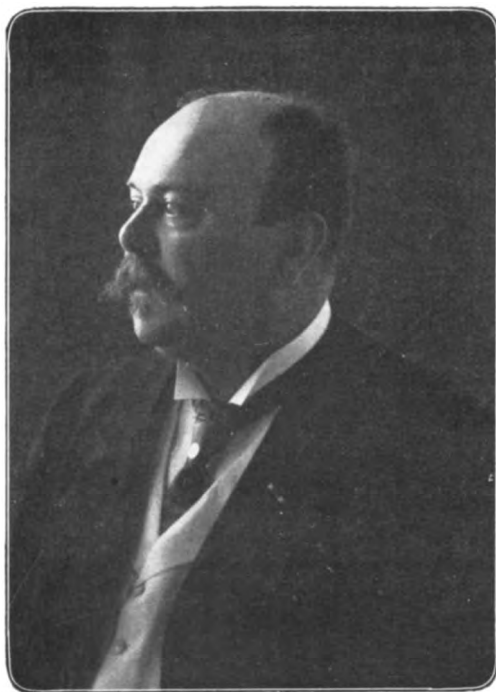
Geboren te Amsterdam
30 April 1860, is werk-
zaam te Amsterdam in
den handel, als makelaar in metalen. Reeds op
jeugdigen leeftijd trok VAN DUINEN's fraaie zang-
stem veler aandacht. Op circa 20-jarigen leeftijd
zong hij op kerkconcerten; ook trad hij bij ver-
schillende liedertafels als solist op.

Hij stelde zich onder leiding van ANT. AVER-
KAMP en heeft ook veel aan Mr. HENRI VIOTTA
te danken, bij wien hij rollen van zijn Wagner-
repertoire instudeerde. In 1895 trad hij bij de
Ned. Opera, Dir. C. v. D. LINDEN op. Aanvankelijk
als gast, vervulde hij allengs het geheele emploi
van 1sten Bas. Op dit moment is zijn repertoire
ruim 40 rollen.

Vóór dat optreden had hij vaak bij uitvoeringen
der Wagnervereeniging verschillende rollen ge-
zongen.

In het buitenland en bij de opvoeringen der
Opera-vereeniging trad hij herhaalde malen op en
werkte met de voornaamste buitenl. artisten vaak
samen.

H. M. de Koningin benoemde hem in 1907 tot
Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.



Professor 8 Juli 1865 te Groningen
BRAM ELDERING. geboren, kreeg hij zijne
eerste viool-lessen aldaar
van POORTMAN. Later zette hij zijne studiën voort
te Brussel bij JENÖ HUBAY om zich ten slotte
onder leiding te stellen van den „grooten” JOACHIM
in Berlijn.

Na afloop van dezen studietijd kwam hij nu als
concertmeester aan het Berlijnsche Philharmonisch
orkest en de Meininger Hofkapelle, — vervolgens
in Holland teruggekeerd werd hij tot leeraar aan
het Amsterdamsch conservatorium benoemd. Tegen-
woordig is BRAM ELDERING aan het Conserva-
torium te Keulen verbonden.

Achtereenvolgens was hij de leider van het
Meininger-kwartet, het Amsterdamsch-Conserva-
torium kwartet en thans van het Kölner-kwartet.

In de voornaamste steden van Duitschland,
Holland, België, Engeland en Oostenrijk liet hij
zich als solist hooren.

De königliche Professor titel, „das Verdienst-
krenz für Kunst und Wissenschaft” (Meiningen)
en de Ridderorde van de Ernestinische Hausorden”
werden hem toegekend.



**CATO
ENGELEN-
SEWING.**

CATO ENGELEN—SEWING, geboren te Amsterdam, kreeg hare opleiding bijna uitsluitend in deze stad, waar HEINZE, JACOB KWAST, mevrouw COLLIN—TOBISCH en JOHAN MES-SCHAERT hare paedagogen waren.

In April 1890 debuteerde zij als Opera-zangeres en was nu 8 jaar verbonden aan de Nederlandsche Opera te Amsterdam, eerst als jeugdig-dramatische-, later als 1^e coloratuur-zangeres.

Na 1898 werd zij achtereenvolgens geëngageerd aan de „Königliche Oper“ in Hannover en aan het Amsterdamsch Lyrisch Tooneel, daarna trad zij eenige jaren als gast op bij de Ned. Opera en Vlaamsche Opera te Antwerpen, aan welk laatste opera-gezelschap zij voor een seizoen nu vast verbonden bleef. Vanaf 1908 maakt zij deel uit van de Opera in het Rembrandt theater te Amsterdam.

Als concertzangeres had zij o. a. te Londen, Leipzig, enz. een doorslaand succes.

Bij de Nederlandsche Opera heeft mevr. ENGELEN—SEWING samengewerkt met ALBERS, URLUS, TIJSSEN, ORELIO, ARNOLDSON, ISALBERTI, enz. Haar repertoire is enorm uitgebreid -- van de lichte coloratuurpartijen, als Lakmé, Philine en Ophelia tot de zware dramatische rollen van Valentine, Elsa, Sieglinde enz.

In vele groote steden, ook in het buitenland, is zij in verschillende rollen opgetreden.

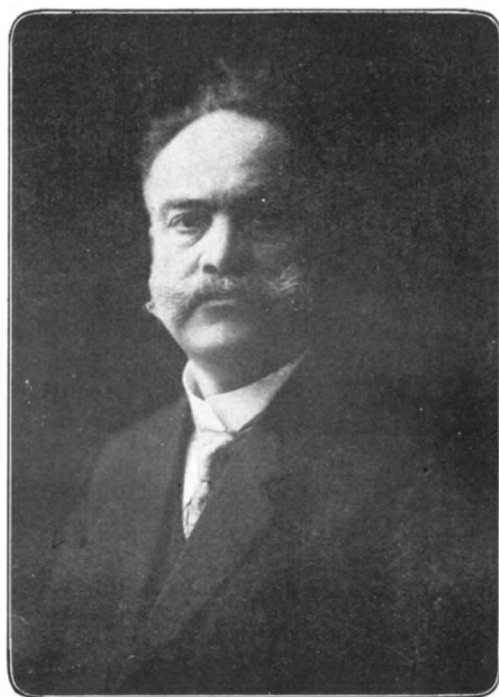


EDUARD ERDELMANN. EDUARD ERDELMANN, den 1^{sten} Maart 1865 te Barmen geboren, kwam in 1888 als opvolger van WILLEM KES te Dordrecht. Zijne muzikale opleiding had hij aan het Conservatorium te Keulen ontvangen van JAPHA (viool), HOMPESCH (piano) en G. JENSEN en dr. v. HILLER voor harmonie- en contrapunt.

In 1884 ging hij zijne militaire dienstplichten waarnemen en werd toen concertmeester en onderkapelmeester in het 57e regiment infanterie te Wesel. Gedurende zijn verblijf aldaar, trad hij meermaals als solist op.

In 1883 werd hij nu directeur van Toonkunst, en van de orkestvereniging te Dordrecht, tevens leeraar aan de viool-, koor- en orkestklassen der Muziekschool.

Als 1^{ste} violist maakt de heer ERDELMANN deel uit van het Kamermuziek-kwartet te Dordrecht. Aan de Muziekschool waar hij vroeger als leeraar werkzaam was, is hij sedert 1904 tot directeur benoemd.



BERTHA FRENSEL
WEGENER-KOOPMAN.

Geboren in 1874, te Bloemendaal, genoot zij hare opleiding aan de Muziekschool van „Toonkunst” en het Conservatorium, beide te Amsterdam en verliet laatstgenoemde instelling met einddiploma voor klavier en compositie.

Als pianiste trad ze gedurende 15 jaar in 't openbaar op, zoowel ten onzent als in Duitschland.

Menigmaal maakt zij zich verdienstelijk door het begeleiden van koren en solisten.

Hare composities bestaan uit een vijf-en-twintig tal liederen en een Stabat Mater voor vrouwenkoor en solo, welke alle meermalen en met veel succes, ook in het buitenland werden uitgevoerd.



**FRITS
GAILLARD.** Geboren te 's-Gravenhage in 1875,
studeerde FRITS GAILLARD op
het Kon. Conservatorium voor
muziek, in zijne geboorteplaats, als leerling van den
Heer J. GIESE. Op 18-jarigen leeftijd gediplomeerd,
was hij in verschillende orkesten werkzaam, o. a.
bij JOH. M. COENEN, daarna in 't Concertgebouw,
waar hij voor 7 jaar geleden als 1^{ste} solo-cel-
list benoemd werd. Deze plaats bekleedt hij thans nog.
Tevens is GAILLARD sedert October 1910 benoemd
als leeraar aan het Kon. Conservatorium voor
muziek in Den Haag. Als solist trad hij zoowel
hier als in 't buitenland op (Duitschland, Engeland
en Rusland), steeds met zeer veel succes.



JAN VAN GILSE. JAN VAN GILSE werd 11 Mei 1881 te Rotterdam geboren. Na zijne eerste muzikale opleiding aldaar genoten te hebben bij Mevrouw KINDLER (piano) en FR. BLUMENTRITT (theorie), bezocht hij van 1897 tot 1902 het Conservatorium te Keulen, studeerde daar piano bij MAX VAN DE SANDT en vooral directie en compositie bij den toenmaligen directeur FRANZ WÜLLNER.

In Dec. 1902 behaalde hij met zijne eerste symphonie, gedurende zijne studiejaren gecomponeerd, een door den Verein „Beethoven-Haus” te Bonn uitgeschreven tweejarigen prijs, waarna hij aan de „Meisterschule” te Berlijn, als leerling van ENGELBERT HUMPERDINCK zijne studiën voortzette.

De directie van het stedelijk theater te Bremen engageerde VAN GILSE in 1905 en was hij aldaar drie jaar als operakapelmeester in functie. Daarna bekleedde hij diezelfde betrekking gedurende één seizoen aan de Noord-Nederlandsche Opera te Amsterdam.

VAN GILSE's derde symphonie, in 1908 te München voor het eerst uitgevoerd, werd in Mei 1909 bekroond door de Berlijnsche Kunstacademie met den Michael-Beerprijs. Aan dezen prijs is de bepaling verbonden dat de bekroonde een jaar in Italie verblijf moet houden en zoodoende had VAN GILSE tot het voorjaar 1911, Rome als woonplaats gekozen. Thans is hij voorloopig te München gevestigd.

Van zijn hand verschenen: eene Ouverture, drie symphonieën, de cantate „Sulamith”, de muziek bij Dehmel's Festspiel „Eine Lebensmesse” voor soli, koor en orkest, orkestvariaties over een Sint-Nikolaasliedje, alsmede een aantal liederen en gezangen met piano zoowel als met orkest. Een muziekdrama is in bewerking.



**S. VAN
GRONINGEN.**

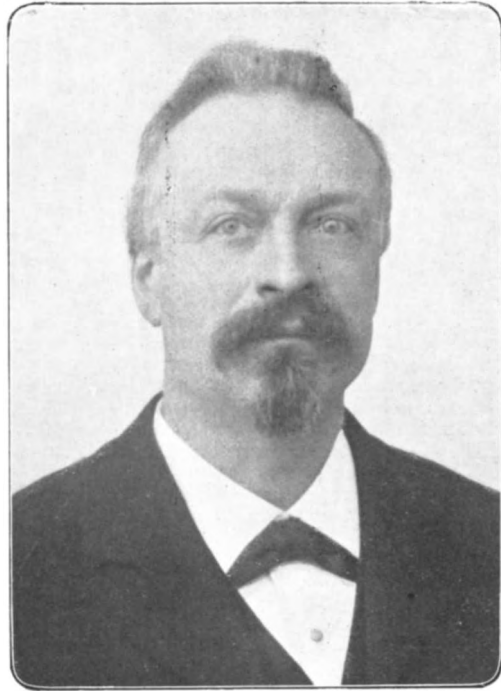
S. VAN GRONINGEN, woonachtig te Oegstgeest bij Leiden, werd 23 Juni 1851 geboren te Deventer. Na te Delft het eind-examen aan de Polytechnische school te hebben afgelegd, was hij eenige jaren als technoloog werkzaam. Op raad van RUBINSTEIN ging hij nu echter de lessen van LISZT in Weimar volgen, en van de Professoren OSCAR RAIF, BARTH, KIEL en SPITTA, aan de Königliche Hochschule in Berlijn, en wijdde zich verder uitsluitend aan de Kunst. Weder terug in Holland, vestigde hij zich als pianist in Zwolle, daarna in Den Haag. Tijdens het verblijf in deze laatste stad was hij hoofdleeraar aan de muziekschool der M. t. b. v. Toonkunst te Utrecht.

Thans is de directie der muziekschool (M. t. b. v. Toonkunst) te Leiden in zijne handen.

Zijn eerste optreden had plaats in Berlijn, met het orkest van JAUKE, later deed hij zich nog dikwijls als concert-pianist hooren en wel met: MESSCHAERT, ANNA BLAUW, Mevr. LOMAN, ZAALSMAN, BRAM ELDERING, WILLEM KES, enz., ook trad hij veel alleen op, en speelde o. a. alle sonates van BEETHOVEN, in Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht.

In het buitenland concerteerde hij te Berlijn, Potsdam, Leipzig, Parijs, Londen en Antwerpen.

Onder de weinige composities van hem, behooren: 2 violosonates, een trio, een pianokwartet; eene suite voor 2 piano's; eene suite voor strijkorkest; een pianoconcert; verder liederen en piano-stukken.



WILLEM DE HAAN. Geboren te Rotterdam, 24 September 1849, ontving hij op de muziekschool aldaar het eerste onderwijs bij W. HUTSCHENRUYTER (koorzang) en JOH. BREMER (piano.) Op zestienjarigen leeftijd werd hij leerling van W. P. G. NICOLAI (theorie), later van W. BARGIEL en genoot van nu af aan als leerling van S. DE LANGE JR. diens onderwijs voor piano. Reeds als 12-jarige knaap maakte hij eenige composities, zelfs twee opera's, doch zijn meer ernstige werken dateeren van na 1870, toen hij Rotterdam verliet, voor het buitenland. Te Leipzig ontstonden eene Vioolsonate (op 3) en eene Orkest-Overture. In Berlijn maakte hij later kennis met JOACHIM, te Weenen met RUBINSTEIN en BRAHMS, te Keulen met FERD. HILLER.

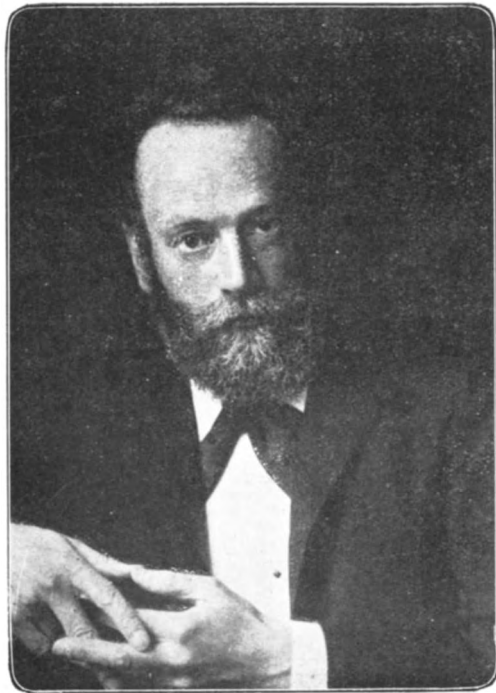
Begin 1876 werd hij directeur van den Mozart-Verein te Darmstadt en in het volgend jaar 2e kapelmeester van het hoftheater, terwijl hij in 1878 den hofkapelmeester GUST. SCHMIDT voor goed opvolgde. In deze betrekking leidde hij zijne eigen Opera's „Die Kaiserstochter" (1885), in 1886 te Rotterdam opgevoerd en „Die Inkasöhne" (1895).

DE HAAN's jongste werk is: „das Märchen und das Leben" (nog in manuscript).

In 1898 dirigeerde hij de Wagnervereeniging als plaatsvervanger van Mr. H. VIOTTA.

WILLEM DE HAAN is ridder van Russische, Pruisische en Hessische orden. Hij ontving de Hessische gouden medaille voor kunst en wetenschap. Bij zijn 25-jarig jubileum als hofkapelmeester verleende hem de Groothertog het gouden Eereteeken voor 25 j. trouwen dienst, en den titel „Hofrat".

DE HAAN dirigeert te Darmstadt de opera-uitvoeringen in het hoftheater, de Simfonieconcerten der hofkapel, de oratorium-opvoeringen van den Musikverein en de uitvoeringen der Kamermuziek.



Mevr. A. P. DE HAAN—MANIFARGES A. P. DE HAAN—MANIFARGES
werd geboren 4 April 1872 te
Rotterdam, waar zij ook nu
gevestigd is. Zij ontving onderricht aan de
muziekschool der afdeeling Toonkunst Rotterdam,
piano van v. D. SANDT, zang van L. F. BRANDTS
BUIJS. Later leerde zij bij PAUL HAASE; voltooide
hare studie bij Prof. J. STOCKHAUSEN te Frankf.
a/Main. Daarna trad zij op als oratorium-alt
zangeres in Holland, België, Duitschland, Frankrijk,
Zwitserland, Engeland, Oostenrijk en werkte op
verschillende muziekfeesten mede o.a. te Berlijn,
Mainz, Zürich, Basel, München etc., etc. In de
laatste jaren geeft mevr. DE HAAN—MANIFARGES in
vereeniging met mevr. NOORDEWIER en den Heer
A. B. H. VERHEY geregeld serieën Kerkelijke
Lieder- en Duettenconcerten in Holland en ook in
't buitenland, waar beide zangeressen als Duetten-
zangeressen grooten naam hebben en dikwijls als
zoodanig op groote uitvoeringen en muziekfeesten
medewerken.

Mevrouw DE HAAN—MANIFARGES geeft ook
solo-zanglessen aan meergevorderden.



HENRI HACK. HENRI HACK, 1^{ste} Violist van het Haagsche Toonkunst-Kwartet, werd geboren te 's-Gravenhage den 24^{sten} Nov. van het jaar 1879.

Zijne eerste opleiding was aan het Kon. Conservatorium van zijn geboortestad. Na het diploma daar verkregen te hebben, vervolgde hij zijne studies, in het jaar 1897, onder leiding van Prof. HUGO HEERMAN te Frankfurt a/M.

Vervolgens trad hij als Solist op in verschillende plaatsen van Duitschland, België, Luxemburg en Nederland.

Ook met zijn Trio speelde hij in de voornaamste plaatsen van België.

In 1903 kreeg hij van H. M. de Koningin de vereerende uitnoodiging om als solist op een concert ten Paleize op te treden.

Hij is de gelukkige bezitter van eene der mooiste Stradivarius-violen.



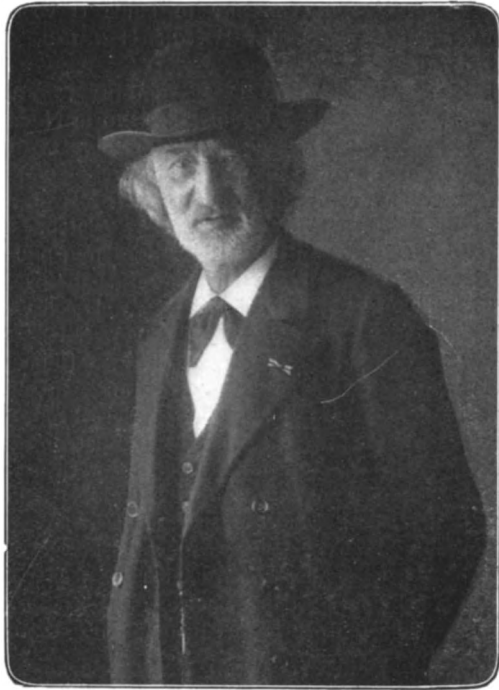
JACQUES HARTOG. JACQUES HARTOG werd geboren 24 October 1837 te Zalt-Bommel; hij kreeg aldaar op zeer jeugdigen leeftijd het eerste onderwijs in muziek van C. A. BRANDTS BUYS. Na diens vertrek kwam hij onder leiding van C. A. LEENHOFF. Toen hij later te Crefeld het gymnasium bezocht om opgeleid te worden in de rechten, ontving hij in die stad lessen van FRANZ BOLTEN (piano), daarna van HAUSER en CARL WILHELM. Later onder leiding van den orkest-direkteur DR. FERD. HILLER in Keulen, studeerde hij tegelijkertijd zang bij CARL SCHNEIDER, en slechts korten tijd piano bij MORTIER DE FONTAINE en LOUIS BRASSIN.

Op aanraden van JOH. I. H. VERHULST kwam hij nu te A'dam en vormde daar tal van leerlingen in zang, theorie en muziekgeschiedenis. Sedert 1887 is hij daar verbonden a. d. Maatsch. t. b. d. Toonkunst, aan het Conservatorium, en de Muziekschool en ook aan de Muziekschool van genoemde Maatschappij te Haarlem om muziekgeschiedenis te doceeren. De heer HARTOG is Privaat-docent in muziekgeschiedenis a. d. Sted. Universiteit te Amsterdam.

In 1881 richtte hij te Bussum de Gem. Zangvereeniging „Cæcilia” op, opgevolgd door G. A. HEINZE in 1884.

HARTOG is eereid van verschillende vereenigen. Hij leverde artikelen en kritieken over muziek in buiten- en binnenlandsche bladen. Zijne composities zijn o.a.: een Concertino voor viool (met orkest), een Concert-ouverture, gem. Koren, tal van liederen enz., alle nog in manuscript.

JACQUES HARTOG is Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.



GERARD HEKKING. De naam HEKKING heeft in de muziekwereld een uitstekenden klank; hier te lande is vooral bekend de violoncellist ANTON HEKKING, de oom van onzen solist.

GERARD werd den 21^{sten} Augustus 1879 als zoon van den violist LOUIS HEKKING te Nancy geboren; na drie-jarige studie onder BOUMAN te 's-Gravenhage deed hij met goed gevolg examen voor het Conservatoire te Parijs, waar hij van de 35 candidaten als No. 1 werd toegelaten. In Frankrijks hoofdstad werkte hij drie jaren onder DELSART en verwiëf in 1899 den eersten prijs.

Van toen af dateert zijn optreden als solist in verschillende steden als: Parijs, Håvre, Rijssel, Nancy, Nantes, Scheveningen (met het Philharmonisch orkest onder REBICEK) en nog onlangs te Hamburg, waar hij met het Violoncel-concert van HENRI MARTEAU (dat hier ter stede, onder leiding van den componist door hem werd voorgedragen) een groot en welverdiend succes behaalde.

Behalve solo-violoncellist van het Concertgebouw-orkest, is de heer HEKKING hoofdleeraar voor violoncel aan het Conservatorium der Maatschappij tot bevordering der Toonkunst te Amsterdam.

Hij gaf kamermuziek- en sonate-soirées met DIRK SCHÅFER als pianist.



**SOPHIE
HEIJMANN-ENGEL.**

SOPHIE HEIJMANN,
sedert haar huwelijk
met den „Hofzahnarzt“

ENGEL, in Berlijn woonachtig, werd 28 Januari 1875 te Amsterdam geboren. Zij was leerlinge van de beroemde Parijsche zang-leerares M^{me} MARCHESI. Later studeerde zij bij Frau JOACHIM te Berlijn een volledig liederen-repertoire in, en maakte hiermede eene tournée door Duitschland en Frankrijk. Haar debuut als opera-zangeres vond plaats in Berlijn, als „Rosine“ in den Barbier von Séville. Aan dit opera-gezelschap bleef zij een jaar vast verbonden, trad daarna echter meest als gast op. Deels alleen, deels met hare zuster JOHANNA, de pianiste, bezocht zij op hare kunstreizen (als concert-zangeres) Duitschland, Holland en Engeland. In den laatsten tijd is het haar doel den humor van vergeten meesterwerken te doen herleven en was zij het, die op eigen kosten, met uitstekende krachten (in het „Deutsche Theater“ en in de „Hochschule für Musik“) in Berlijn voor het eerst — na langen tijd — wederom werken van PERGOLESE, HAYDN, GLUCK, GRÉTRY, OFFENBACH, en ook o.a. de Kaffee-Cantate van BACH, ten gehooore bracht. Deze opvoeringen hebben zeer veel succes beleefd.



J. M. S. HEUCKEROTH. JACOB MARTIN SEVERINUM HEUCKEROTH, geb. te Amsterdam 17 April 1853, leerde reeds als kind van zijn vader, den solo-pistonist JACOB HEUCKEROTH, verschillende instrumenten bespelen. Zijne vioolstudiën zette hij later voort bij C. C. FISCHER, JOH. HRIMALY, EM. WIRTH en CARL BAIJER en trad zelfs meermalen met het bekende Park-Orkest van STUMPF als solist en concertmeester op.

Voor compositie waren DAN. DE LANGE, DE LA FUENTE en JACOB KWAST zijne onderwijzers.

In 1889 werd HEUCKEROTH benoemd tot Luitenant-Kapelmeester en leeraar aan de stedelijke muziekschool te 's-Hertogenbosch. Vier jaren later, toen WILLEM KES directeur was van het Concertgebouw-Orkest te Amsterdam, werd hij daar benoemd tot 2^{den} directeur, waarop spoedig nu de aanstelling tot directeur der Arnhemsche Orkestvereniging te Arnhem, volgde. Hier vond hij gelegenheid dit orkest op een hoog muzikaal standpunt te brengen. Zoo heeft hij o.a. op het groote muziekfeest in 1901 voor het eerst met een koor van ± 600 en een orkest van 120 personen de „negende” van BEETHOVEN, het Te Deum van BRUCKNER en Cantates van BACH uitgevoerd. Twee jaar later, op het groote muziekfeest in 1903, had onder zijne leiding de 1^{ste} uitvoering van GUSTAV MAHLER'S 3^{de} Symphonie met Solo en Koor, in Nederland plaats.

Na twaalf jaar in Arnhem werkzaam geweest te zijn, kwam hij wederom als 2^{de} dirigent aan het Concertgebouw te Amsterdam, thans onder WILLEM MENGELBERG. Op 't oogenblik is hij directeur van de Nederlandsche Opera te Amsterdam.

HEUCKEROTH componeerde voor Strijk- en Harmonie-orkest, mannenkoor, piano en zang.



TILIA HILL. TILIA HILL, (Mevrouw J. v. LINDEN v. D. HEUVEL), werd te Vlaardingen geboren en kreeg al vroeg pianoles, trad ook vaak in haar geboorteplaats op als pianiste, terwijl er oorspronkelijk geen kwestie van zingen was; totdat zij ten slotte les ging nemen bij Mevrouw SCHLOSSER-JAÏDE te Rotterdam. Na twee jaar werd zij leerlinge van Mej. ZEGERS VEECKENS te Utrecht, die haar ook voor 't examen der Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst opleidde. Vervolgens stond zij eenige maanden onder leiding van Mej. v. OLDENBARNEVELT te Berlijn, en studeerde later nog eenigen tijd bij RAIMOND VON ZUR MÜHLEN.

Behalve in Nederland trad TILIA HILL op in vele steden van Duitschland, verder in België en in Rusland, en zong onder leiding o. a. van NIKISCH, STRAUSS, MUCK, MENGELBERG, KES, enz.

Voor het concertseizoen is Berlijn haar woonplaats, waar zij zich dan ook sedert drie jaren gevestigd heeft.



**WILLEM
HUTSCHENRUYTER.**

WILLEM HUTSCHEN-
RUYTER, geboren te
Rotterdam, 22 Septem-

ber 1863, is bekend als organisator en strijder voor verheffing en hervorming van het openbaar muziekleven. Aanvankelijk dilettant, aanvaardde hij in 1889 eene plaats in het Amsterdamsch Concertgebouw-Orkest, welke hij tot 1901 vervulde. In 1891 werd HUTSCHENRUYTER tevens secretaris der exploitatie dezer inrichting, 3 jaar adjunct-administrateur, vervolgens administrateur en ten slotte directeur-administrateur. In 1904 nam hij als zoodanig ontslag. Van 1898—1908 was hij tevens adjunct-directeur van Muziekschool en Conservatorium van Toonkunst te Amsterdam en van 1894—1909 (met uitzondering van de jaren 1901—1904) voorzitter der Amsterdamsche Toonkunstaars-Vereeniging en Redakteur van het vereenigingsorgaan. Hij nam het initiatief tot de oprichting eener algemeene Nederl. vak-organisatie van musici en behoorde in 1907 (te Milaan) tot de oprichters der „Confédération internationale des artistes musiciens”, waarvoor hij reeds herhaaldelijk in binnen- en buitenland had gepleit.

In 1908 verscheen het geschrift „Het Beethovenhuis” waarin hij zijne muzikale hervormingsdenkbeelden uiteenzette. Dit geschrift vond eendeels warmen bijval, anderzijds heftigen tegenstand en vormt nog steeds een onderwerp van hardnekkigen strijd. Intusschen werd een jaar later te Amsterdam de vereeniging „Het Beethovenhuis” opgericht, met het doel zijne beginselen in ons land te verwezenlijken.

Het genoemde geschrift verscheen ook in Duitse vertaling.



WOUTER**HUTSCHENRUYTER.**

WOUTER HUTSCHENRUIJTER, thans woonachtig te Utrecht, werd 15 Augustus 1859 te Rotterdam geboren. Als zoon van wijlen den bekenden chef der Rotterdamsche schutterij-stafmuziek, ontving hij het eerste piano-onderwijs van zijn vader, later ook van C. VAN DE SANDT en H. GERNSEHEIM. Voor viool leerde hij bij E. M. WIRTH en ten slotte droegen C. C. A. DE VliegH en Th. Verhey eveneens het hunne tot zijne muzikale ontwikkeling bij.

Na als 2^{de} Kapelmeester der d.d. Schutterij, leeraar aan de Muziekschool en directeur der Zangvereniging „Euphonia” eenige jaren te Rotterdam doorgebracht te hebben, werd HUTSCHENRUYTER in 1890 beroepen tot 2^{den} orkest-directeur van het Concertgebouw-Orkest te Amsterdam, (met WILLEM KES), welk ambt hij na 2 jaar verwisselde met het direktieerschap van het Utrechtsch Stedelijk Orkest en van het Collegium Musicum Ultrajectinum, welke beide functies hij nu nog bekleedt.

Bovendien was hij leeraar aan de Orkestschool en aan het Conservatorium (tot 1905) te Amsterdam, en privaot onderwijzer in piano, theorie en compositie.

WOUTER HUTSCHENRUYTER was meermalen jurylid bij verschillende muziekconcouren en werd 31 Augustus 1902 benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Te Berlijn dirigeerde hij een concert in het Concerthaus en bij eene uitvoering te Luik dirigeerde hij zijn eigen Utrechtsch Sted. Orkest.



CORNS. Geboren te Rotterdam, 29 Augustus
IMMIG JR. 1867, genoot hij het eerste onder-
richt in orgelspel en harmonieleer
van den beroemden contrapuntist en organist
J. B. LITZAU. Spoedig trad hij op verschillende
kleine concerten op en behaalde in 1888 het
diploma der Nederlandsche Toonkunstenaars-
vereniging. Toen IMMIG's leermeester, LITZAU,
organist der Luthersche Kerk te Rotterdam, ont-
slag nam, werd IMMIG zijn opvolger en stichtte
de bekende kerkconcerten.

Van FERDINAND BLUMENTRITT, den grooten
paedagoog, ontving hij onderwijs in harmonie en
contrapunt. Als vrucht van deze studie mag wel
genoemd worden zijn sprookje „Prinses Zonne-
glans”, voor soli, dames- en kinderkoor met orkest-
begeleiding. Verder instrumenteerde IMMIG HOL'S
„Ouderhuis” (uitgevoerd in 1911 te Rotterdam) be-
nevens vele kleinere koorwerken. Ook componeerde
hij vele orgelwerken, o.a.: Paraphrase over het
oude Wilhelmus, variaties op „Die Wacht am
Rhein”, verschillende liederen en nummers voor
viool en orgel. Met A. KRUL Jr. vormde IMMIG
eenigen tijd de redactie van de uitgave „Harmo-
nium” en redigeerde ook enkele jaren „Het Orgel”.

Bovendien verschenen van zijn hand verschil-
lende vertalingen van Duitsche theoretische werken,
te veel om hier op te sommen.

In December 1892 bedankte hij voor een beroep
naar St. Petersburg.

Begin 1900 nam hij zijn ontslag en trok zich
uit het muzikale leven terug. Ofschoon nu en
dan nog zijne medewerking verleenende op ver-
schillende concerten, blijft dit optreden toch zeer
beperkt.



JAN JAN INGENHOVEN is geboren
INGENHOVEN. te Breda, 19 Mei 1876.

Reeds heel vroeg toont hij een groote muzikale begaafdheid te bezitten; als jongen van 7 jaar in het jongenskoor der R. K. Kapel opgenomen, wordt hij op 12-jarigen leeftijd reeds klarinettist bij het Stedelijk Muziekkorps. Trots zijne begaafdheid wordt er echter niet aan gedacht hem uitsluitend voor muziek op te leiden, daar hij bestemd was om zijn vader in zaken op te volgen.

Als zanger in de kerk (waar hij wel zijn sterkste muzikale indrukken ontving) worden hem spoedig de soli toevertrouwd.

Dan begint ook zijn loopbaan als Dirigent. Als 16-jarige, kiest men hem tot directeur van de Harmonie- en Zangvereniging „Cæcilia” te Tereringschen Dijk bij Breda en met zijn klein aantal geheel zelf gevormde zangers behaalt hij in 1900 tegenover 11 koren van veel grooter ledenaantal, den eersten prijs op het Concours te Dordrecht.

Hierop wordt hem het direkteurschap van de Koninklijke Zangveren. „Breda's Mannenkoor” aangeboden en van de Koninklijke Orkestveren. „Vlijt en Volharding”, en krijgt hij toestemming de zaak van zijn vader te verlaten en de muziek geheel als beroep te beoefenen.

Hij studeert dan in 1902 en 1903 bij LUDWIG



FELIX BRANDTS BUYS en begint zich ernstig op componeeren toe te leggen.

Tot dirigent der Zangvereniging „Zanglust” in Dordrecht benoemd, wordt er in Breda onder zijn leiding een „Gemengd à Capella-koor” opgericht. Wederom werd hiermede een eersten prijs behaald te Rotterdam, in 1904.

In 1905 trouwt INGENHOVEN. Bij een bezoek aan München treft hem de geniaal-muzikale leiding van F. MOTTL, en gaat hij korten tijd bij hem studeeren, voornamelijk om instrumentatie, Mozart- en Wagner-traditiën met hem door te nemen.

Tijdens dat verblijf in München dirigeert hij een „Hollandsch-Konzert” met het Kaim-Orchester en nu is het de „Orchester-Verein” aldaar, die hem vraagt de leiding van hun orkest op zich te nemen.

Een ruimer veld van werkzaamheden voor zich geopend ziende dan in Holland, besluit hij zich voor goed in München te vestigen.

Hij dirigeert daarna, behalve te München, concerten in Mannheim, Berlijn, Parijs, Den Haag, en wordt bijzonder als Mozart-vertolker geroemd.

Hier in München vindt hij nog gelegenheid bij Prof. Törrsleff een speciale studie voor Tonbildung te maken en zijn glansrijke tenorstem te versterken.

Van 1908—1909 krijgt hij de leiding der Symphonie-Konzerten van het „Münchener Philharmonisch Orchester”. Dit orkest werd in 1909

ontbonden (als gevolg van den toen bestaanden Münchener orkeststrijd), zoodat hij, daardoor ook zonder vaste plaatsing als orkestleider in München, thans slechts als gast-dirigent optreedt.

In December 1909 werd hij benoemd tot dirigent der „Münchener Madrigal-Vereinigung“, een solisten-ensemble, waarmee hij bij de eerste uitvoering in Mei 1910 zoo'n succes heeft, dat dadelijk uitnoodigingen volgen tot medewerking bij het „Fransche Muziekfeest“ te München, September 1910, tot concerten in Zwitserland en een concertreis in Italië, seizoen 1911—1912.

Naast dit, blijft hij den zang, klarinet en klavier beoefenen en wijdt zich in hoofdzaak aan zijne composities. In druk verschenen o.a. 2 Liederen, 4 Quatuors, eene Ballade voor Baryton, Blumenlied, een Cyclus, etc.

CHARLES VAN ISTERDAEL. CHARLES VAN ISTERDAEL
in 1873 te Mons geboren
uit eene zeer muzikale familie (zijn vader was muziekdirecteur), kreeg zijne opleiding van SERVAIS, later van JACOBS en verliet reeds op 16-jarigen leeftijd het Conservatoire te Brussel, in het bezit van een 1^{sten} prijs en allerhoogste onderscheiding. Direct werd hem nu eene plaats aangeboden als solo-violoncellist aan de Fransche Opera; daarna vervulde hij tijdelijk de betrekking van leeraar aan het Conservatorium te Mons.

Van af 1903 is CHARLES VAN ISTERDAEL leeraar aan het Kon. Conservatorium te 's-Gravenhage.

Als solist treedt hij dikwijls op, zoowel hier te lande als elders. Buitenslands concerteerde VAN ISTERDAEL in de voornaamste steden van Frankrijk, België, Spanje, Portugal en Duitschland.



WILLEM KES. 16 Februari 1856 te Dordrecht geboren. Onze beroemde landgenoot, die tegenwoordig directeur van het Muziek-Instituut te Coblenz is, studeerde tot 1871 te Dordt bij BÖHME, THIJSSENS en NOTHDURFT (viool, piano en compositie) en vertrok op 15-jarigen leeftijd als pensicnaire van Koning WILLEM III naar Leipzig om daar 2 jaren te studeeren bij DAVID en REINECKE en later nog 1½ jaar onder leiding te komen van WIENIAWSKI en KUFFERATH. Toen vertrok hij naar Berlijn, voltooide er zijne studiën onder JOACHIM en W. BARGIEL.

In 1876 werd KES concert-meester van het Park-orkest te Amsterdam, tevens directeur van Toonkunst (afd. Dordrecht), in 1883 directeur van het Park-schouwburg-orkest en in 1884 directeur en leeraar aan de Muziekschool.

Al deze betrekkingen verliet hij, toen in 1888 het concertgebouw te Amsterdam tot stand kwam en hij tot dirigent benoemd werd. Opgevolgd door MENGELBERG in 1895, verliet hij ons land om eerst als directeur van het Scottish Orchestra te Glasgow, daarna als directeur van de Philharmonische-Gesellschaft te Moskau werkzaam te zijn. Als violist en dirigent maakte hij zich bekend in Duitschland, België, Schotland en Rusland. Bij de uitvoeringen v. d. Beethoven-Cyclus, April 1911, kwam WILLEM KES, voor deze gelegenheid, de *Messa Solemnis* in Den Haag dirigeren.

Onder zijne composities behooren: „Der Taucher”, voor soli, koor en orkest; een vioolconcert (bekroond door de N. T. V.); een violoncelconcert; sonaten voor viool en piano enz.

De heer KES is eereid van verschillende vereenigingen, ridder in de orde van Oranje-Nassau en van de Stanislaw-orde (Rusland). Hij draagt de titels van: Professor en General Musikdirector.



Deze nog zeer jonge cellist werd
HANS 8 Januari 1892 te Rotterdam ge-
KINDLER. boren, en is nu reeds leeraar aan
het Klindworth-Scharwenka Conservatorium te
Berlijn. De eerste violoncel-lessen kreeg hij van
EBERLE en BOUWMAN, doch MOSSEL heeft wel
het meest aan zijne muzikale ontwikkeling gewerkt.
In 1907 debuteerde hij met de Orkestvereniging
„Symphonia”, onder directie van G. RIJKEN, en
liet hij zich nu al spoedig als solist, ook in het
buitenland hooren, o.a. te Berlijn en te Birming-
ham, optredend onder dirigenten als Dr. KUN-
WALD en LANDOW RONALD; in Nederland onder
P. VAN ANROOY, WOUTER HUTSCHENRUYTER enz.

KINDLER is gevestigd te Berlijn—Wilmsersdorf,
waar hij bovengenoemde betrekking vervult, en
zich geheel aan het concert-beroep wijdt.



TILLY KOENEN. Geboren 25 Dec. 1873 te Salatiga (Java). Haar vader was kommandant der kavalerie aldaar. Beide ouders zijn Hollanders. Toen TILLY acht jaren oud was, verliet zij Indië, en vestigde de familie zich te Apeldoorn. Zij kreeg al spoedig piano-les daar en werd op 18 jarigen leeftijd gediplomeerd.

Ook hare stem, die als kind reeds ieders belangstelling gewekt had, ging zij nu op raad harer moeder, tot ontwikkeling brengen, en wijdde zij zich van toen af geheel aan den zang. Mej. VAN HAFTEN was hare eerste leermeesteres, daarna ging zij naar Amsterdam om aan het Conservatorium, onder leiding van CORNELIE V. ZANTEN verder te studeeren. „Dat is eene stem, die slechts ééns in de honderd jaar geboren wordt!”, was steeds de uitspraak van deze bekende zang-leerares.

In 't begin harer carrière heeft men vaak geprobeerd TILLY KOENEN het vertrouwen te ontnemen in hare leermeesteres, doch steeds is zij doof gebleven voor dergelijke raadgevingen. Met energie vervolgde ze den eenmaal ingeslagen weg en zij heeft er geen spijt van gehad...

In 1910 maakte ze, na haren zegetocht door Amerika, kunstreizen door Nederland met LOUIS ROBERT. TILLY KOENEN is thans te Berlijn gevestigd. Voor vele vorstelijke personen heeft zij gezongen. Aan ons Hof treedt zij dikwijls op en na eene muzikale soiré, gegeven door H. M. de Koningin op het slot te Dobbin, werd haar de Huisorde van Oranje voor Kunst en Wetenschap, eigenhandig aangeboden door H. M. Koningin WILHELMINA en Z. K. H. den Prins.

TILLY KOENEN is zeer vereerd met deze decoratie daar zij de eerste vrouw is, die deze orde verwierf.



PAULUS

C. KOERMAN.

PAULUS CHRISTOPHORUS

KOERMAN, geboren te Amsterdam, den 10 Nov. 1851, ontving zijne eerste muzikale opleiding in zijn geboorteplaats van J. SIEVERDING en W. A. SMIT. Op tienjarigen leeftijd had hij het reeds zoover gebracht, dat hij de 3^{de} Mis van HAYDN op het orgel in de kerk kon begeleiden. Gedurende de jaren 1870—72 bezocht hij het Conservatorium te Keulen, waar FERD. HILLER, FR. GERNSEHEIM, ISIDOR SEISS en FRANZ WEBER zijne leermeesters waren. Nadat GERNSEHEIM tot directeur der M. t. Bev. d. T. te Rotterdam was benoemd, zette hij, weder te Amsterdam wonende, onder dezen nog eenige jaren zijne muzikale studiën voort.

In 1873 werd KOERMAN benoemd tot leeraar in het klavierspel aan de muziekschool van de M. t. Bev. d. T., afdeeling Amsterdam, en in 1879 tot directeur van de zangvereniging en van de muziekschool der afdeeling Alkmaar, welke betrekkingen tegelijk door hem werden waargenomen.

In 1896 verkreeg hij uit deze functies eervol ontslag om te kunnen optreden als directeur der zangvereniging „Concordia” te Leeuwarden. Als zoodanig, en tevens als directeur van een mannen- en kerkkoor, is hij thans nog te Leeuwarden werkzaam.

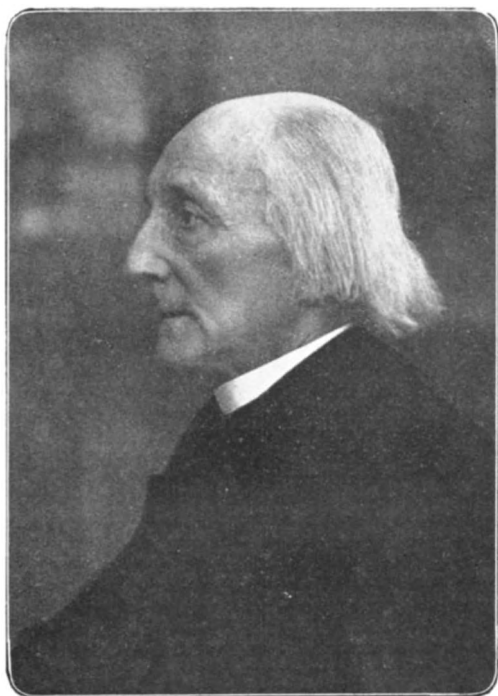
Van zijne composities werden uitgevoerd eene ouverture voor groot orkest en een cantate voor mannenkoor, soli en orkest „De Stroom”, die o.a. ook voorkwam op het programma van het zangersfeest te Rotterdam in 1882.



G. B. VAN KRIEKEN. G. B. VAN KRIEKEN is 30 April 1836 te Oude Tonge geboren en ontving zijn eerste muziekonderricht aan de Rotterd. Muziekschool, later van NICOLAÏ, J. A. VAN EYKEN te Elberfeld (orgel) en JOH. VERHULST (harmonie, compositie en contrapunt).

Eerst benoemd tot organist van de Eng.-Presbyteriaansche Gemeente, werd hij in 1864 organist in de Zuiderkerk der Ned. Herv. Gemeente te Rotterdam, welke betrekking hij ook nu nog vervult. Vele orgelconcerten werden door hem gegeven en gedurende de Parijsche tentoonstelling (1889) bespeelde VAN KRIEKEN daar een der groote orgels, op verzoek van A. GUILMANT.

Van zijne composities noemen wij: een Koraalboek, de Cantate „David”, Orgel-Preludium „Eroica”, (opgedragen aan N. W. GADE), ingevoerd aan het Conservatorium te Kopenhagen, geïnstrumenteerd door C. MÜLLER BERGHAUS; verder ruim 200 orgelvoorspelen, volks- en stedeliederen, koorwerken; een Kroningslied (1898), ook feestliederen (H. H. M. M. bij een bezoek aan Rotterdam en Gouda toegezongen). In latere jaren verschenen nog verscheidene kleinere werken. Niettegenstaande zijn hoogen leeftijd werden in 1910 nog orgels door hem ingewijd.



R. KRÜGER. RICHARD KRÜGER, geboren te Gera (Reuss J. L.) den 13^{den} Februari 1856, ontving in het eerst vioolles. Aangetrokken door het eigenaardig geluid van de hobo, koos hij nu echter deze als hoofd-instrument en werkte daarvoor 3 jaar bij den 1^{sten} hoboïst van het Sted. Orkest te Gera. Na werkzaam te zijn geweest in Bautzen, Dresden en Leipzig, kwam hij in '77 naar Nederland, waar hij als 1^{ste} hoboïst in het Arnhemsche Orkest optrad. Het volgend jaar ging hij naar STUMPF's Parkorkest te Amsterdam over, om de 1^{ste} viool en Engelschen hoorn te bespelen. In 1882 werd KRÜGER 1^{ste} hoboïst en Eng.-hoornist in de A'damsche Orkestvereniging, 't volgend jaar in het nieuwe Parkorkest (onder W. KES). Van 1885—'88 was hij als zoodanig werkzaam in WEDEMEYER's Orkestvereniging, om bij de oprichting van het Concertgebouw als solo-hoboïst en Eng.-hoornist eene plaats in te nemen in het nieuw-gevormde orkest. Thans wordt deze betrekking nog door hem bekleed.

Sedert 1895 is de heer KRÜGER tevens leeraar aan het Conservatorium en Muziekschool t. b. d. T. te Amsterdam. Van 1896—1901 was hij 2^{de} voorzitter en van 1901—'04 1^{ste} voorzitter van de A'damsche Toonkunstenaarsvereniging.

Nadat in 1906 de Nieuwe Toonkunstenaarsvereniging door hem opgericht was, werd hij daarvan 1^{ste} voorzitter. Bovendien is KRÜGER president der Maatschappij „Cæcilia" te A'dam. Als solist trad hij dikwijls op. In groote uitvoeringen der Matthäus-Passion en H-moll mis van BACH, gegeven door de M. t. b. d. T. of de Kon. Oratoriumvereniging is KRÜGER de 1^{ste} vertolker der Oboe-d'amore-partijen.



M. H. VAN 'T KRUY'S. MARINUS HENDRIK VAN 'T KRUY'S
geboren 8 Maart 1861 te Oudewater.

Zijn vader, de muziek-direkteur (later organist der Hoofdkerk te Middelburg, gaf hem het eerst onderwijs in piano, orgel, viool en theorie. Hierna bezocht hij de Kon. Muziekschool in Den Haag, waar WIRTZ, NICOLAÏ en MULDER veel bijdroegen tot zijne muzikale ontwikkeling.

Na voltooiing van zijne studiën werd VAN 'T KRUY'S muziekdirekteur en organist te Winterswijk, vervolgens organist der Grootte Kerk en leeraar aan de Muziekschool te Rotterdam en in 1897 kwam de benoeming tot direktieur der Muziekschool te Groningen, waar hij tegelijkertijd het direktieerschap van het orkest der Harmonie en der Gem. Zangvereniging waarnam.

Vanaf 1905 wijdt hij zich uitsluitend aan het componeeren en heeft zitting als jurylid in verschillende muziekwedstrijden.

Tot zijne werken behooren: De Ruyter-Cantate (voor Vlissingen gecomponeerd in 1907), die in de Grootte Kerk te Vlissingen, onder zijne leiding werd uitgevoerd in tegenwoordigheid van Prins Hendrik; de Koningin Emma-Cantate; „Oranje en Nederland”, na de geboorte van Prinses Juliana onder zijne leiding uitgevoerd, door ruim 3000 dames en heeren; de Oranje-Nassau-Cantate, een reuzen-aubade in 1910 op den Dam ten gehore gebracht door 69 zangverenigingen en 8 militaire kapellen; verder nog tal van andere composities ruim 100, waaronder 2 symphoniën, 4 orgelsonates. Ook schreef hij een „Beknopte Muziekgeschiedenis”. Sinds September 1911 leeft VAN 'T KRUY'S te Montreux, waar hij zich bezig houdt met zijn muzikalen arbeid, doch tevens rustig geniet van het heerlijk klimaat en de prachtige natuur. VAN 'T KRUY'S is Ridder der Oranje-Nassau Orde.



21 April 1877 te Alblasterdam geboren.
KOR KUILER. Het eerste muziekonderwijs kreeg hij te Zwolle van R. F. BOKELMANN. Later werd het Amsterdamsch Conservatorium zijn leerschool, waar hij speciaal voor compositie en piano studeerde bij B. ZWEERS en JULIUS RÖNTGEN. Na voleindiging van zijne studiën werd KOR KUILER orkestdirecteur der Vereeniging „De Harmonie” te Groningen en trad hij tevens veel op als pianist.

Tegenwoordig staan de gemengde koren : „Bekker” te Groningen en „Cacilia” te Zwolle onder zijne directie, en wijdt hij zich verder aan het componeeren.

Bekende werken van KUILER zijn : eene ouverture, eene suite voor orkest „Spela”, een be kroonde concertaria (N. T. V.), eene groote Kinder-cantate met orkestbegeleiding, een vioolsonate enz., terwijl ook nog vele klavierwerken, liederen en kinderliederen tot zijne composities behooren.



BAREND KWAST, geb. 28 Dec. 1854 te Purmerend. Hij heeft zijne muzikale opleiding voornamelijk te danken aan zijn vader JACOB KWA**ST** en aan zijn oom J. KWA**ST** te Dordrecht. In 1871 vertrok hij naar Amsterdam, behaalde er het eiddiploma Handelsschool, ging op een kantoor, doch al spoedig ging hij zich uitsluitend aan de kunst wijden.

Eerst organist der Waalsche gemeente en muziekonderwijzer in Amsterdam, volgde hij daarna MAURICE HAGEMAN op als directeur der muziekschool en der nieuwe zangschool te Leeuwarden, en was tevens corresp. lid der N. T. V. Daarna ging hij naar Arnhem, trad meermaalen in verschillende steden van ons land als solo-pianist op en vestigde zich ten slotte te Amsterdam als directeur van de door hemzelf opgerichte „Academie voor Muziek”, waar hij ook onderwijs geeft in piano en paedagogie. Bovendien kreeg hij te Amsterdam de benoeming tot directeur der mannenzangvereniging „Onderlinge Oefening”, met welke vereeniging hij verschillende prijzen behaalde.

B. KWA**ST** is verscheidene jaren werkzaam geweest als verslaggever van de „Amsterdamsche Courant” en „Nieuwe Courant” te 's-Gravenhage. Bij wedstrijden neemt hij eene plaats in als jury-lid. Thans is hij ook directeur van het Stedelijk Muziekkorps te Purmerend (van af 1900).

Van zijne compositiën noemen wij: Valse-impromptu, (bekroond door de N. T. V.) „De Reuzen van het Woud”, voor mannenkoor; „Phantasie-impromptu”, voor piano en orkest; „Het ruitertje en de bloemkorf”, ballade; „Schaduw en licht”, voor gemengd koor, etc.



J. A. KWAST. Geboren 25 April 1851 te Purmerend, genoot hij zijn eerste opleiding in zijn geboortestad, later bij NICOLAI te 's-Gravenhage en aan het Conservatorium te Keulen. Na in verschillende kleinere steden als muziekdirecteur werkzaam geweest te zijn, werd hij in 1876 na afgelegd examen bij DUNKLER benoemd als kapelmeester bij het 8ste Reg. Infanterie te Arnhem, welk muziekkorps hij in zeer korten tijd tot een der beste wist op te voeren. Na deze betrekking bijna 12 jaren te hebben bekleed, stichtte hij, daartoe in staat gesteld door een kunstvriend, de Arnhemsche Orkestvereniging. Twee jaar later verliet hij Arnhem om de leiding op zich te nemen van het Philharmonisch Orkest te Warschau, waar hij als dirigent zeer gevierd werd.

Achtereenvolgens dirigeerde hij nu te Warschau en te Lodz in Rusland, en was twee seizoenen dirigent der Kurkapel te Bad Kreuznach.

In Holland teruggekeerd werd hij dirigent der Nederlandsche Opera en wist met de voorstellingen onder zijne leiding een groot succes, zoowel bij de pers als het publiek te behalen. Na het „overlijden“ der verschillende Opera-gezelschappen keerde hij weer naar Arnhem terug om opnieuw de leiding van de Arnhemsche Orkestvereniging op zich te nemen, om ten slotte weer bij de Opera terug te keeren en wel bij die in het Rembrandt-Theater te Amsterdam. Als gast-dirigent trad hij op te Keulen, Frankfort a/M., Londen, Antwerpen, Groningen en Rotterdam, waar hij het eerste concert der Rotterdamsche Orkestvereniging dirigeerde. Als opera- en orkest-dirigent is JACOB KWAST zeer bemind en populair.



**ANNA
LAMBRECHTS-
Vos.**

Deze werd in 1876 te Rotterdam geboren en genoot muziekonderwijs van JOZ. SCHRAVESANDE, Rotterdam (piano, theorie en orgel) terwijl zij later les ging nemen van JOH. SIKEMEIER (piano), BERN. ZWEERS (contrapunt) en WOUTER HUTSCHENRUYTER te Utrecht (instrumentatie).

Van af haar 17^{de} jaar organiste van de Doopsgezinde Kerk, gaf zij daar ook meerdere orgelconcerten. Sinds 1 September 1910 is ANNA LAMBRECHTS-Vos Direktrice van het (in 1847 reeds opgerichte) zangkoor „Amphion” (Rotterdam).

Voornamelijk echter bekend als componiste, noemen wij hier eenige van hare werken:

Kinderliederen, 2 sonates voor viool en piano, trio voor piano, viool en cel., 3 strijkkwartetten, klavier-varianties, orkest-varianties, ouverture Monna Vanna voor groot orkest, liederen, verschillende toonwerken, o.a. „Neêrlands Taal” voor mannenkoor” en „Licht” voor gem. koor, benevens nog vele composities in manuscript.

Hare composities werden uitgevoerd o.a. in Weenen, Zürich, Triest en Keulen.

Een liedje, op 18-jarigen leeftijd getoonzet, „Te meie”, werd bekroond, 2 strijkkwartetten, getiteld: „In Memoriam Parentum” en „à celui qui m'a sauvé la vie”, kregen te Triest (Conservatoria musicale) eene bekroning en zijn later in Berlijn uitgegeven.

ANNA LAMBRECHTS—Vos woont nog steeds te Rotterdam.



MARIE LANDRE. M. LANDRÉ werd 9 Mei 1877
te Amsterdam geboren.

Het eerste onderwijs ontving zij aan de muziekschool der Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst te Amsterdam van H. TIBBE, later aan het Conservatorium van J. RÖNTGEN.

In 1899 maakte zij eene tournée door ons land met NELLA GUNNING en Mevr. TIJSSSEN-BREMERKAMP, terwijl zij verder meest in Bussum optrad in kamermuziekavonden als soliste met CHR. FREIJER en JOH. SCHOONDERBEEK, waar zij ook verschillende solisten begeleidde, o.a. C. FLESCHE, B. ELDERING, TILIA HILL, H. v. OORT.

In Bussum is zij leerares aan de Muziekschool der Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst.

Sinds 1900 begeleidt zij steeds de repetities der Kon. Oratorium Vereeniging te Amsterdam, waarop verschillende componisten hun eigen werken dirigeerden, o.a. WEINGARTNER, PIERNÉ, W. DE HAAN, G. HENSCHEL. Bij de uitvoeringen van WAGENAAR'S „Schipbreuk" vervulde zij onder diens leiding de pianopartij. Hare woonplaats is Laren.



WILLEM LANDRÉ, evenals de meeste jonge Hollandsche componisten een leerling van **BERNARD ZWEERS**, is te Amsterdam geboren 12 Juni 1874. Reeds vroeg toonde hij muzikaal talent en **ZWEERS**, om raad gevraagd, achtte het mogelijk dat dit talent tot ontwikkeling gebracht werd.

Gedurende zijn studietijd componeerde **LANDRÉ** eene groote opera „De Roos van Dekama” (**MR. VAN LOGHEM** heeft den tekst geschreven) die te Haarlem (twee keer) en te 's-Gravenhage ten gehoor gebracht is. De Nederlandsche opera nam het werk in studie, doch tot een vertooning is het in de „eeuwig failliete” opera niet kunnen komen.

Na voltooiing van zijne studies vestigde **LANDRÉ** zich te Haarlem, waar hij in 1899 aangesteld werd tot muziekreferent aan de Oprechte Haarlemsche Courant. In 1901, bij de oprichting van de Nieuwe Courant te 's-Gravenhage vertrok de jonge toonkunstenaar naar de Residentie als muziekredakteur van dat blad. Vijf jaar later, Januari 1906, zag hij zich aangesteld tot muziekredakteur van de Nieuwe Rotterdamsche Courant. Als zoodanig is **LANDRÉ** nu nog werkzaam.

Behalve de reeds genoemde opera, heeft **LANDRÉ** gecomponeerd eene Ballade voor piano, Legende voor viool met orkest, Erklärung, scène voor baryton met orkest, „Maria die soude naer Bethlehem gaen” (voor vocaal-kwartet), een symphonisch voorspel voor orkest, een symphonisch gedicht voor orkest, een klavier kwintet, eene sonate voor violoncel en piano (door **I. MOSSEL** en **PERCY GRAINGER** gespeeld), eene Inleiding en Fuga voor strijkorkest, Rozeknopje, een sprookje voor kinderkoor en soli en dan nog liederen. Thans werkt **LANDRÉ** aan een drama van **MAETERLINCK** „Sœur Béatrice”, waarvan het eerste bedrijf gereed is.



DANIËL DE LANGE. **DANIËL DE LANGE** werd 11 Juni 1841 te Rotterdam geboren. Hij kreeg het eerste onderricht van zijn vader, organist der Groote Kerk; daarna van JOH. VERHULST, J. F. DUPONT (harmonie en compositie) en S. Ganz (cello), om vervolgens naar Brussel te gaan en verder te studeeren bij F. SERVAIS en B. DAMCKE. Na afloop van dezen studietijd maakte hij in gezelschap van zijn broer, kunstreizen door Oostenrijk-Hongarije, Duitschland en België, werd hierop leeraar aan het Conservatorium te Lemberg en in 1863 leeraar voor violoncel aan de muziekschool te Rotterdam. Toen vertrok hij tijdelijk naar Parijs, waar hij organist der Protestantsche Kerk en Koordirigent was.

Wederom terug in Holland, kreeg DE LANGE nu eene betrekking als leeraar a. d. muziekschool te Amsterdam, terwijl hij tegelijkertijd vele kunstreizen ondernam met artiesten van naam, en groote steden bezocht als: Weenen, Lemberg, Brussel, Parijs, Londen, Berlijn, Leipzig, Dresden etc.

Ten laatste werd hij direkteur van het Conservatorium waarvan hij mede-oprichter was, en muziek-redakteur van het „Nieuws van den Dag”, welke beide functies hij nog vervult, ondanks zijn hoogen leeftijd.

Tot zijne composities behooren: 2 symphonieën, eene opera: Lioba (2^{de} deel uit v. Eeden's gedicht); Lieder en voor ééne zangstem.

In 1911 vierde hij zijn 70^{sten} verjaardag en werd hem door vrienden en bewonderaars een geschenk in geld aangeboden, bestemd tot versterking van het door hem ingestelde studie-fonds, voor hen die het Conservatorium wenschen te bezoeken.

DAN. DE LANGE is ridder i. d. orde van den Ned. Leeuw en ridder i. d. orde v. d. Eiserne Krone. (Oostenrijk).



**C. VAN
DER LINDEN.**

CORNELIS V. D. LINDEN geboren 24 Aug. 1839 te Dordrecht, is de man die met groote energie getracht heeft aan ons land eene vaste *Nederlandsche* Opera te geven. Hij ontving reeds zeer vroeg muziek-onderwijs en wel van BÖHME (theorie en compositie), JACOB KWAST SR. (piano), LUDWIG (fluit) en van NOTHDURFT (hobo en viool). Na voleinding van zijne studiën maakte hij eene kunstreis naar België, Duitschland, Italië, vertoefde te Parijs, en keerde in 1862 naar Dordrecht terug, waar hij F. BÖHME opvolgde als directeur van het Harmonie-orkest. Na o.a. benoemd te zijn als directeur der Muz. afd. van „Kunstmin” en „Musis Sacrum” te Dordrecht, „Vlijt en Volharding” te Breda, van de Gem. Zangver. „Aurora” te Kinderdijk, welke vereenigingen onder zijne leiding een groot aantal composities van Nederlandsche componisten uitvoerden — werd VAN DER LINDEN in '88 1^{ste} dirigent bij de Ned. Opera te Amsterdam (directie DE GROOT).

In 1894 brak hij met DE GROOT en nam zelf de directie over, tot 1903, toen VAN DER LINDEN zich genoodzaakt zag de directie der opera neer te leggen. Hij vertrok toen naar Amerika om een opera- en concertreis te ondernemen en componeerde in dien tijd eene opera op Engelsche tekst: „Mrs. Simmons of Kansas” en eenige symphonische werken.

Van 1877—'88 was hij 1^{ste} secretaris der N. T. V. Onder de vele compositiën van hem noemen wij o.a. de opera's „Catharina en Lambert” en „Leiden's Ontzet”; een aantal liederen, gemengde koren, cantates, mannenkoren met strijkorkest en a capella; ouvertures; het zangspel „Teniers” enz. enz. Vele Nederlandsche opera's werden onder zijne leiding opgevoerd.



**Mevrouw
VAN DER LINDEN
VAN SNELREWAARD.**

Geboren te Breda,
12 Januari 1869, ge-
noot zij het eerste
muziekonderricht bij
G. DORRENBOOM aldaar en trad in 1884 voor het
eerst op in een concert van Breda's Mannenkoor.

In 1887 deed zij het toelatings-examen aan het conservatorium te Keulen, studeerde daar piano bij MAX PAUER, orgel bij ARNOLD MENDELSSOHN, contrapunt en compositie bij Prof. GUSTAV JENSEN, volgde den Seminar-cursus voor klavierleeraren en de koorzanglessen van Prof. Dr. FRANZ WÜLLNER en kreeg 2 jaar later openlijk eene eervolle vermelding voor al deze vakken.

Nadat in 1890 eenige door haar gecomponeerde liederen door de koorklasse, onder leiding van Dr. WÜLLNER waren gezongen, verliet zij het conservatorium, in het bezit van eind-diploma voor orgel en piano en vestigde zich te Breda; zij zag echter al spoedig aan dien werkkring een einde gemaakt door haar huwelijk met Mr. H. O. VAN DER LINDEN VAN SNELREWAARD.

In 1895 verscheen haar eerste bundel: „Zes liederen voor alt”, op teksten van HÉLÈNE SWARTH, gevolgd door composities voor orgel, piano en meerdere liederen, terwijl in 1901 haar eerste bundel kinderliederen: „Kinderleven” uitkwam. In 1903 componeerde zij het kinderzangspel „Jantje in Modderstad”, hetwelk, na met succes in Rotterdam te zijn opgevoerd, al spoedig overal in ons land gegeven werd, verder ook in Oost- en West-Indië, Zweden en Finland. Nog verschillende andere composities verschenen, of zijn ter perse.

Mevrouw VAN DER LINDEN gaf orgelconcerten in meerdere plaatsen van ons land en trad dikwijls op als begeleidster, o.a. in de Lieder-avonden van Mevr. P. A. DE HAAN-MANIFARGES.



**Mevrouw
A. LOMAN-
LUTKEMAN.**

Mevrouw LOMAN-LUTKEMAN (geb. te Amsterdam 7 Februari 1869) was van huis uit niet bestemd om concertzangeres te worden. Toen men echter haar bijzonder mooi sopraan-geluid ontdekte, deed zij het toelatingsexamen Conservatorium, en kwam daar onder leiding van JOH. MESSCHAERT. Vijf jaar werkte zij aan het Conservatorium, ondertusschen reeds optredend in de concertzaal.

Na het einddiploma te hebben behaald, ging zij naar Parijs, om onder de dames FANNY LÉPINE, MARCHESI en TRÉLAT verder te studeeren. Deze laatste maakte prof. GEVAERT te Brussel attent op de zeer-mooie stem en bijzondere muzikaliteit van hare leerling, waarop GEVAERT aanbood om haar van zijne lessen te laten profiteeren. Vanaf dien tijd reisde zij alle 3 weken naar Brussel, gedurende een jaar.

Haar debuut had plaats te Nijmegen in de „Schöpfung”, met MESSCHAERT als „ADAM”.

Verschillende landen als België, Frankrijk en Duitschland, bezocht zij op hare kunstreizen en in 1907-1908 maakte zij eene groote tournée door Ned.-Indië, Nieuw Zeeland en ook Australië, waar zij met den organist EVERT CORNELIS, orgelconcerten gaf te Adelaide-Melbourne en kleinere plaatsen. Java doorkruiste zij driemaal, concerteerend te Medan, op Sumatra en Makasser.

Thans is Mevrouw LOMAN-LUTKEMAN weder te Amsterdam gevestigd, waar zij ook werkzaam is als leerares in solo-zang.



PHILIP LOOTS. PHILIP LOOTS, 22 Augustus 1865 te Amsterdam geboren, was leerling van Jos. A. VERHEYEN en van de Kon. muziekschool in den Haag.

Piano-, orgelspel en verschillende theoretische vakken studeerend, debuteerde hij in 1881 als organist in het Paleis v. Volksvlijt. Eenige jaren te voren was hij benoemd als organist der R. K. Kerk „het Torentje” en bleef hij tot 1882 te Amsterdam om daarna van woonplaats te veranderen en zich in Haarlem te vestigen. Niettegenstaande dat, was hij werkzaam te Amsterdam als directeur der Kon. Liedertafel „Apollo” en der gem. zangvereeniging „Arti et Religioni”. Sedert 1900 is hij echter uitsluitend te Haarlem en aldaar bekend als leeraar a. d. muziekschool der Mij. t. b. d. Toonkunst, als organist, en muziek-criticus aan het Haarlemsch Dagblad. De laatste 25 jaar nam hij zitting in de jury van bijna alle belangrijke zangwedstrijden hier te lande. Daarvoor componeerde hij ook een 14 tal z. g. verplichte koren. Nog andere werken van hem zijn: Liederen (Tranendichtjes en „In 't Kroningsjaar” behooren tot het repertoire van MESSCHAERT, ORELIO, ZALSMAN enz.), een 50 tal kinderliederen (o. a. „Bloesems en Bloempjes”, „Levensmorgen”), 6 missen, en andere kerkmuziek; Cantate voor soli, koor en orkest, enz. Van zijne ± 400 groote en kleinere composities zijn er 60 in druk verschenen.



WILLEM MINGELBERG. JOZEF WILLEM MINGELBERG werd den 28sten Maart 1871 te Utrecht geboren en ontving het eerste klassikale Muziekonderwijs aan de Utrechtsche Muziekschool, waar RICHARD HOL, M. W. PETRI en v. D. WURFF zijne leeraren werden voor compositie, zang, piano, en orgelspel.

In het jaar 1888 ging MINGELBERG naar Keulen waar hij het conservatorium bezocht; van den Directeur Prof. DR. FRANZ WÜLLNER kreeg hij onderricht in compositie en directie, terwijl Prof. SEISS zijn leermeester werd voor piano, Prof. JANSEN voor theorie en contrapunt en kamersänger, Prof. STOCKHAUSEN voor zang.

In 1892 verliet hij met den eersten prijs voor piano, directie en compositie het Keulsch Conservatorium. Voorloopig bleef hij te Keulen en trad o.a. in een der Gürsenich-concerten als solist op. Kort daarna werd hij uit ruim 80 Sollicitanten gekozen tot Stedelijk Muziekdirecteur te Luzern, welke betrekking hij tot Juli 1895 vervulde. Vooral op aanbeveling van zijn vroegeren stadgenoot, tevens den leermeester gedurende zijne kinderjaren, Jhr. J. C. M. VAN RIEMSDIJK werd MINGELBERG



toen door het bestuur van het Concertgebouw tot opvolger van WILLEM KES benoemd. Het onder zijne leiding goedgeschoolde orkest heeft thans een Europeeschen naam verworven.

In 1898 werd MENGELBERG directeur der Amsterdamsche Toonkunst-afdeeling; verder is hij HENRI VIOTTA opgevolgd als directeur van Caecilia en RICHARD HOL als dirigent der Diligentia-concerten in den Haag; met het orkest gaf hij in het buitenland concerten te Luik en te Brussel, terwijl de medewerking van ons orkest aan het Noorsch Muziekfeest in 1898 mede den stoot heeft gegeven tot het 3-daagsch Muziekfeest in 1902. In Mei 1910 werd hij aangezocht om TOSCANINI als dirigent te vervangen bij 8 concerten te Milaan gegeven. Ook te Rome vonden 6 concerten onder zijne leiding plaats, die een enorm succes hadden.

Als pianist is hij ten onzent vooral bekend door de vertolking van de beide Es-dur Concerten van BEETHOVEN en LISZT, die het orkest zonder dirigent begeleidt.

Hoewel MENGELBERG een vrij groot aantal compositiën in manuscript heeft, o.a. zeer vele mannenkoren en een mis, welke nog dikwijls te

Luzern worden uitgevoerd, benevens eene symphonie, ouvertures, quartetten, een piano-concert, enz., is hij bij ons publiek slechts bekend als componist van de feestcantate, welke bij gelegenheid van het huwelijk onzer Koningin werd uitgevoerd.

Voor het reeds vermeld Muziekfeest heeft de heer MENGELBERG geene compositie willen maken of afstaan, daar hij meende, dat, waar vele talentvolle landgenooten geen plaats op het programma konden krijgen, hij zich moest tevreden stellen met als directeur dit feest te leiden.

Sedert een aantal jaren vast benoemd als dir. der Frankfurter Museumskonzerte, maakt de heer MENGELBERG in April meestal reizen naar Italië en in het Winterseizoen eene Concertreis door Rusland.

MENGELBERG is officier in de orde van Oranje-Nassau, officier van de Kroon van België en lid van verdienste der Bach-Vereeniging.

Prof. JOH. MESSCHAERT. JOH. MESSCHAERT, sedert 1911 professor aan de Kön. Hochschule te Berlijn, werd in 1857 te Hoorn geboren.

Als kind reeds, kreeg hij in zijn geboorteplaats viool-les van UTERMÖHLEN, later van MEYROOS te Arnhem. Daarna ging hij aan het Conservatorium te Keulen zijne viool-studie voortzetten bij JAPHA en zich tevens aan den zang wijden, onder leiding van prof. SCHNEIDER. Twee jaar vertoefde hij te Keulen... ging toen naar het Frankfurter conservatorium waar HUGO HEERMAN (viool) en JULIUS STOCKHAUSEN (zang) zijne leermeesters waren... begaf zich ten slotte nog eenige jaren naar München, om aan de dramatische afdeling der Kon. Muziekschool te werken.

Compositie-leer ontving hij van FERD. HILLER en JOACHIM RAFF.

Op zijn beurt werd hij nu leeraar aan de muziekschool der M. t. b. v. T. te Amsterdam, hoofdleeraar aan het Conservatorium en dirigent van „Euterpe”. In MESSCHAERT bezitten wij een der meest geliefde kunstenaars. Wie zou zich niet de heerlijke liederenavonden van MESSCHAERT en RÖNTGEN herinneren!

Behalve in Nederland trad hij ook elders bijna overal op, uitgezonderd Zweden, Noorwegen, Italië en Spanje.

Enkele composities van hem bestaan.

MESSCHAERT is ridder in de orde van Oranje-Nassau en werd vereerd met „das Verdienst-Kreuz für Kunst und Wissenschaft” in Meiningen.



S. VAN MILLIGEN. De bekende redakteur van „Caecilia” werd den 14^{den} Dec. 1849 te Rotterdam geboren. Aanvankelijk bestemd voor ingenieur, gevoelde hij zich meer aangetrokken tot de Toonkunst en besloot zich in die richting te ontwikkelen.

Hij ontving klavier- en vioollessen van J. A. KLERK en J. C. BOERS te Delft, harmonie en compositie bestudeerde hij bij W. F. G. NICOLAI en WOLDEMAR BARGIEL, orgel bij S. DE LANGE Jr. te Rotterdam en J. WORP te Groningen.

Als muziekonderwijzer te Middelburg gevestigd, werd hij in 1873 benoemd tot organist en directeur der zangscholen te Groningen, later der zangvereniging te Hoogezand en Sappemeer en in 1875 tot Stedelijk muziekdirekteur te Gouda. In 1888 ging hij naar Parijs om zijne studiën in compositie voort te zetten. Hij was daar tevens muziekonderwijzer en directeur van een dameskoor.

Sedert 1890 is v. M. te Amsterdam gevestigd als muzikleeraar. Hij dirigeerde daar ook koren en fungeerde als muziek-criticus aan het Weekblad *De Amsterdammer* en later ook aan het *Alg. Handelsblad*. VAN MILLIGEN is 2^e Voorzitter van de Ned. Toonkunstenarsvereniging en lid van het Hoofdbestuur der Maatschappij t. b. d. Toonkunst.

Zijne opera „Brinio”, werd met een gouden medaille bekroond door de N. T. V.

Verder noemen wij van zijne compositiën: 2 Kindercantates: „Vaders verjaardag” en „De Ratten-vanger van Hameln”; de Ballade „Snowa” voor soli, koor en orkest; eene Concert-Ouverture, Strijk-kwartet; „Roemeenschen liederen-cyclus”, kleine koren, verschillende liederen, enz.

Hij is Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.



I. MOSSEL. ISÁAC MOSSEL werd 22 April 1870 te Rotterdam geboren. Reeds op zijn 3^{de} jaar begon hij bij zijn vader viool te studeeren en debuteerde eenige jaren later reeds met een concerto van BÉRIOT.

Naderhand echter verwisselde hij de viool met de violoncel en ging bij KÖHLER, later bij O. EBERLE in de leer.

In 1884 maakte MOSSEL eene tournée door Zwitserland, om in het volgend jaar te Berlijn, eerst in het Concerthaus, daarna in het Philh. orkest de betrekking te aanvaarden van solo-cellist. Hij bleef daar tot '88, ondertusschen concerteerend in Nederland en Duitschland, terwijl hem ook de onderscheiding te beurt viel om door KARL DAVIDOFF, den keizer der cellisten, te worden uitgenoodigd tot het maken van eene tournée.

Van 1888-1904 was hij verbonden aan het Concertgebouw orkest, terwijl hij ondertusschen optrad met artiesten als: SIGRID ARNOLDSON, DYNA BEUMER, ED. RISLER, LEOP. GODOWSKY enz.

Ook werd hij benoemd tot hoofdleeraar a. h. Conservatorium en de Muziekschool te Amsterdam en aan de Rotterdamsche muziekschool van Toonkunst. Sinds 1908 maakt hij deel uit van het Trio: WOLFF, VERHEY, MOSSEL dat ook in het buitenland met veel succes optreedt.

De Fransche regering benoemde hem tot „Officier de l'Instruction publique”. Hij is eereid van de Bachvereniging en van de Koninklijke Zangvereniging „Cæcilia” te 's-Gravenhage.



Mevr. J. MOSSEL-BELINFANTE. JEANNETTE BELINFANTE,
sedert 1891 gehuwd met
den Heer I. MOSSEL,
werd 5 December 1869 geboren te Amsterdam.
Reeds vroeg ontving zij pianolessen van den heer
A. C. BROUWER, later van haar vader.

Van 1882-85 bezocht zij het Amsterdamsch
Conservatorium, waar RÖNTGEN haar leeraar
was, in '89 ging zij naar de orkest-school om zich
bij W. KES in ensemble-spel te bekwamen. Onder
MENGELBERG zette zij hare studie voort.

Sedert dien treedt Mevr. MOSSEL-BELINFANTE
meermalen op, zoowel als soliste als bij kamermuziek-
soirées. Vooral in Engeland gaf zij o. a. met
haar echtgenoot en haar zwager MAX MOSSEL,
vele concerten.

Op eene tournée door ons land bespeelde zij ook
wel het Spinet.

Mevrouw MOSSEL-BELINFANTE was eenigen tijd
leerares in piano-spel aan het college voor muziek
van MR. VIOTTA.



MAX MOSSEL. De violist MAX MOSSEL, 25 Juli 1871 te Rotterdam geboren, heeft zijne muzikale vorming te danken aan HERMAN SCILLAG, ARTHUR RÖSEL en WILLY HESS, terwijl hij later nog veel leerde van YSAÏE en SARASATE.

Zijn eerste optreden vond plaats toen hij nog slechts 7 jaar oud was, en wel op een concert te Bommel, te zamen met zijn broer, den cellist. Ook later als leerling van de R'damsche Muziekschool speelde hij tegelijkertijd op concerten in Holland en België.

Achtereenvolgens werd hij nu 1^{ste} violist aan het Concertgeb. te Amsterdam, concertmeester bij de Arnhemsche Orkestvereniging en concertmeester aan het Concertgebouw te A'dam. Hierop verliet hij ons land om zich naar Engeland te begeven, ... had daar als solist op een der concerten in het Crystal Palace zóóveel succes, dat hij besloot om verschillende tournée's te ondernemen door Engeland, Schotland en Ierland. In 1894 solo-violist te Biaritz, werd hij in hetzelfde jaar hoofd-leeraar aan de Midland Institute te Birmingham, welke positie nog door hem bekleed wordt. Hij staat aan het hoofd van het „Max-Mossel Strijkkwartet“, is direkt. van de Max Mossel „Drawing Room“-concerten en directeur der „Orchestral Promenade“-concerten.

Sedert een jaar is hij tevens werkzaam aan de Guildhall School of Music te Londen, de grootste inrichting in de wereld op dat gebied. (Circa 4000 leerlingen ontvangen er onderricht). Bij al deze drukke bezigheden maakte MOSSEL verschillende tournée's door Amerika, Indië, Holland etc.

De volgende onderscheidingen vielen hem ten deel: de Orde van Christoffel Columbus en de benoeming van „Officier d'Académie“.



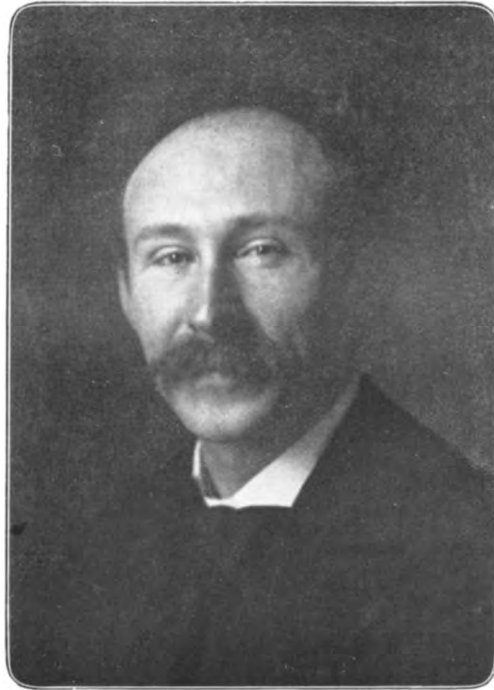
**HENRI VAN
NIEUWENHOVEN.**

Geboren te Rotterdam
18 Aug. 1876. Hij genoot
op de Muziekschool het
eerste muziekonderricht van C. C. A. DE VliegH,
kreeg daarna op dezelfde inrichting les in viol-
spel van M. MEERLOO en B. DESSAU en priva-
atonderwijs in pianospel en compositieleer van L.
F. BRANDTS BUYS.

Als directeur der Kon. Zangverein. „Breda's
Mannenkoor" vestigde hij zich in 1905 te Breda
en werd aldaar ook directeur van een gemengd
a capella-koor van de afd. Toonkunst (in 1908
opgeheven) en van de Alg. Zang- en Muziekschool.

Van zijne composities (nog vele in manuscript,
vooral liederen op Holl. tekst) zijn o.a. uitgegeven
eenige vioolstukken, 2 bundels kinderliederen, drie
liederen, allen uitgegeven bij LICHTENAUER te
Rotterdam, terwijl het Willemsfonds te Gent ook
verscheidene composities het licht deed zien.

Van zijn verschenen mannenkoren vermelden
wij nog: Het Woud, Zomeravond, Druïdenzang
en Hymne a/d Vrede. Deze laatste is vooral zeer
bekend. Als accompagnateur trad NIEUWENHOVEN
meermalen op. Bij zangconcurseen was hij dik-
wijls jurylid.



**Mevrouw
A. NOORDEWIER-
REDDINGIUS,**

Deze bijzonder begaafde zangeres is 1 Sept. 1868 te Deurne (N.-Br.) geboren.

Hare opleiding ontving zij aan het Conservatorium te Amsterdam, waar JOH. MESSCHAERT haar zang-leeraar was.

Van af 1891 maakte zij deel uit van het vroegere a capella koor van DAN. DE LANGE, waarmede hij overal: in binnen- en buitenland concerten gaf, (o.a. op de Weener Muziek-tentoonstelling). Ook was mevrouw NOORDEWIER, gedurende het bestaan van MESSCHAERT'S: „Amsterdamsch Vocaal Kwartet”, „de sopraan” van dit uitstekend ensemble. In de voornaamste steden van Duitschland, zooals Berlijn, Keulen, Frankfort, Leipzig, München heeft zij zich doen hooren.

Ook te Weenen, Zürich, Basel, Londen, Parijs had men dit voorrecht — niet te vergeten, ons land, waar zij o.a. haast bij iedere groote oratorium-uitvoering hare medewerking verleent, en ons doet genieten van hare reine sopraan-stem.

Gedurende de laatste jaren is zij gevestigd te Hilversum, en heeft nog steeds een drukken werkring als concertzangeres.

Mevrouw NOORDEWIER—REDDINGIUS werd verced met de zilveren medaille voor kunst- en wetenschappen, en de Huisorde van Oranje.



**CAROLUS
DETMAR
OBERSTADT.**

Deze bekende pianist en componist werd 23 Juni 1871 te Tilburg geboren. Zijn eerste klavier-onderwijzer was J. J. KREVER aldaar. Toen hij nu op 13-jarigen leeftijd eens logeerde bij FERDINAND KUFFERATH, professor a/h Conservatorium te Brussel, ontmoette hij er toevallig CLARA SCHUMANN, die op haar doorreis naar Engeland eveneens daar ten huize vertoefde. Zij doorzag het talent in den jongen en liet hem dadelijk naar Frankfurt komen, met het doel, hem als pianist op te leiden, na eene voorbereidende studie bij Frl. MARIE SCHUMANN. Tezelfder tijd ontving hij aan het dr. HOCH'sche Conservatorium les in theorie, compositie etc. van IWAN KNORR en BERNHARD SCHOLZ.

Later zette hij de studie voort aan de Hochschule te Berlijn onder ERNST RUDORFF (piano) en WOLDEMAR BARGIEL (compositie), vestigde zich hierna voor 1½ jaar te Bremen en werd op 23-jarigen leeftijd tot leeraar benoemd aan het Koninklijk Conservatorium (toenmaals Kon. Muziekschool) te 's Hage, waar hij op dit oogenblik nog in functie is.

Concerteerend te Brussel, Crefeld, Essen, Bremen, speelde hij ook in Nederland o.a. op de Eruditio-Concerten te Rotterdam, het Kurhaus te Scheveningen, op het Diligentia-Concert in Den Haag (waar H. H. M. M. aanwezig waren.)

Van composities verschenen: cello-sonate, piano-suite, strijkkwartet, liederen en pianostukken. Uitgevoerd werden, behalve bovengenoemde werken, het piano-concert, cello-concert, klavier-kwintet, viool-sonate, trio, orkest-suite, orkest-ouverture, „die Christnacht”, koor a capella etc.



**HENDRIK
C. VAN OORT.** Geboren te Utrecht 28 April
1873. Oorspronkelijk kreeg hij
opleiding aan de Muziekschool
te Utrecht, waar hij onder de leerlingen behoorde
van C. L. W. WIRTZ (piano) en JOH. WAGENAAR
(theorie en compositie).

Nadat, in 1892, zijn debuut als pianist (hij
speelde o.m. het d-moll concert van MENDELSSOHN)
had plaats gehad, behaalde hij na eenige jaren het
diploma der Mij. t. b. d. T. voor piano en werd
hierop benoemd tot directeur van eenige koren.

Later echter maakte men hem attent op zijne
mooie stem en, stelde VAN OORT zich onder leiding
van Mevrouw NOORDEWIJER—REDDINGIUS, met dit
gevolg, dat hij in korten tijd tot zanger van naam
was geworden en nu, behalve in Nederland, ook
spoedig optrad in België, Duitschland, Frankrijk,
Oostenrijk, Zwitserland.

Naast zijnen werkkring van concertzanger is
VAN OORT hoofdleeraar aan het Conservatorium
te Amsterdam.

Tot zijne composities behooren: Lieder en Kin-
derliederen; „Avond” voor zang met piano- of
orgelbegeleiding; „Scherzo” voor klavier (versche-
nen in „Woord en Beeld”); „Maiennacht” en
„Weenend Woud”, beide voor gemengd koor,
drie Kerstliederen voor vierstemmig vrouwenkoor
met begeleiding.



**CORNELIE
VAN OOSTERZEE.**

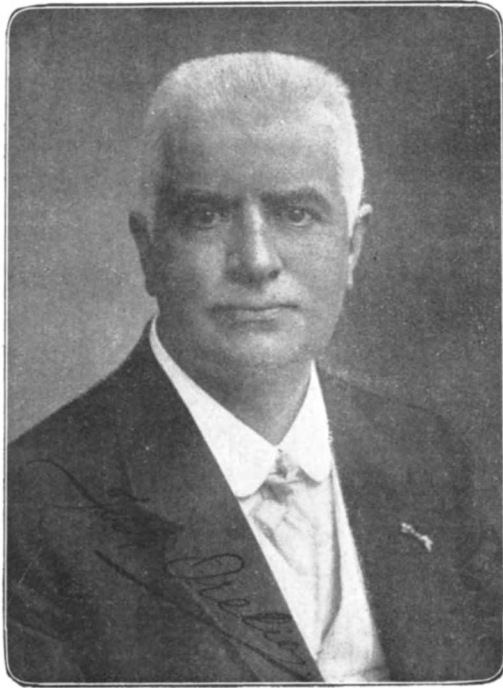
De bekende componiste, te Batavia geboren (16 Augustus 1865), ontving hare eerste opleiding onder W. F. G. NICOLAÏ. Later werden S. DE LANGE, prof. R. RADECKE en prof. HEINRICH URBAN (beide te Berlijn) hare leermeesters. Vanaf 1890 vestigde zij zich metter-woon te Berlijn, waar zij ook thans nog vertoeft. Aldaar werden hare orkestwerken herhaaldelijk uitgevoerd evenals ten onzent, waar zij meermalen zelf dirigeerde.

Hare composities bestaan uit: Lieder en Koor- en kamermuziekwerken; voor orkest o.a.: de „Jolanthe” en „Ijsbrand”-muziek; de „Königs-Idyllen” (4 Symph. Dichtungen); eene Symphonie in F. kl. t., en het muziekdrama: „Das Gelöbniß”, dat 1 Mei 1910 zijne eerste opvoering aan het Hoftheater te Weimar beleefde, terwijl de „Königs-Idyllen” in 1897 door ARTHUR NIKISCH te Berlijn en onder W. HUTSCHENRUYTER en W. MENGELBERG in Nederland, herhaaldelijk ten gehore werden gebracht. De symphonie, in Amsterdam, Utrecht en Den Haag, onder MENGELBERG, HUTSCHENRUYTER en H. VIOTTA uitgevoerd, verwierf in den prijsvraag der All. D. M. V. eene „Löbliche Erwähnung” en werd onder FRITZ STEINBACH in Meiningen gespeeld.

CORNELIE VAN OOSTERZEE is ridder van de Oranje-Nassau Orde, eereid der Bach-Vereening in Haarlem, lid van verdienste der Maatschappij van Toonkunst.



JOZEF MARIE THEODOOR ORELIO. Geboren te 's Hertogenbosch, 10 April 1854. Reeds als kind was hij bekend om zijne mooie sopraanstem. Voor onderwijzer bestemd, kwam hij aan de Rijkskweekschool voor onderwijzers te 's Bosch en slaagde daar in 1874. Aan die school ontving hij zijn eerste muziekonderricht van CHRISTIAANS. In 1875 benoemd tot onderwijzer aan eene school te Dordrecht, maakte hij kennis met C. v. D. LINDEN, die hem verder muzikaal ontwikkelde — maar vooral was het de destijds beroemde zangeres WILHELMINA GIPS, die hem in de geheimen der zangkunst inwijdde. Werkzaam als zangleeraar aan de muziekschool van den Heer C. COENEN te Utrecht (tot 1886), haalde de Directeur J. G. DE GROOT te Amsterdam hem over om zich als 1ste Baritonzanger te verbinden aan zijn Nederlandsch Operagezelschap in den Parkschouwburg aldaar. Later engageerde C. v. D. LINDEN hem, voor zijn eigen Ned. Opera als 1ste Baritonzanger. Thans bevat ORELIO's repertoire niet minder dan 92 rollen. De kunst van zingen heeft hij zich verder eigen gemaakt bij professor JOH. MESSCHAERT te Amsterdam en prof. WARTEL te Parijs, terwijl hij zijn Wagner-repertoire in 1902 aan eene algeheele revisie onderwierp onder leiding van den beroemden zanger EUGEN GURA te München. Eene bijzonderheid is, dat hij èn als Concert- èn als Operazanger van even groote beteekenis is. Overal in het buitenland heeft ORELIO gezongen en in de jaren 1904—1905 maakte hij een triomftocht door Nederlandsch-Indië. Hare Majesteit de Koningin benoemde hem tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau, en vele zangvereenigingen in binnen- en buitenland hebben hem onder hunne Eereleden opgenomen.



J. H. OUSHOORN. **JACOBUS HENDRIKUS OUSHOORN** geboren te R'dam 15 Aug. 1871. Het eerste muziekonderwijs ontving hij van zijn vader en zijn oudsten broeder FRITS, daarna op de R'damsche muziekschool van Toonkunst, voor viool bij CSILLAG, RÖSEL, WILLY HESS en BERNARD DESSAU, voor piano en compositie bij Prof. GERNSHEIM en instrumentatie bij F. BLUMENTRITT. In 1886 werd hij benoemd tot altist bij de Hoogduitsche opera te Rotterdam en ging spoedig over tot de eerste violen, later werd hij soloaltist totdat deze instelling opgeheven werd. Bij dit orkest, hetwelk te zamen bleef, benoemde men hem tot concertmeester en 2^{den} dirigent. Van 1891 tot 1894 was hij leeraar voor vioolspel aan bovengenoemde muziekschool en in Maart van dat jaar directeur van het R. K. zangkoor „Laus Deo". In 1900 nam hij de benoeming aan van directeur der muziekschool en der zangvereniging van „Toonkunst" te Alkmaar, waar hij geregeld de bekende „Oushoorn-Concerten" geeft.

In verschillende plaatsen van ons land en bij de Niederrheinische Musikfeste trad hij op als piano- en vioolsolist. 18 Sept. 1911 herdacht hij zijn 25-jarige kunstenaarsloopbaan en werd te zijner eere een feestconcert gegeven. OUSHOORN is Officier d'Academie. Van zijne werken noemen wij: trio voor piano, viool en violoncel opus 6 (1889), een piano-kwartet, een pièce caractéristique voor orkest en een Impromptu voor piano. Verder o.a. Andante voor violoncel, vioolsonate, trio voor piano, viool en violoncel, mis voor mannenkoor en orgel, violoncelconcert, 10 liederen voor middenstem, „Serenade" en „De Morgen" voor gemengd koor a capella en nog vele kleinere werken. Zijn laatste werk „Herontwaking" schreef hij voor het 3 Octoberfeest, Alkmaarsch Ontzet.



**DÉSIRÉ
PAUWELS.**

DÉSIRÉ PAUWELS, opera-zanger (Heldentenor), geb. 22 Mei 1861 te Gent, kreeg zijne muzikale opleiding aan het Conservatorium aldaar, onder E. DE VOS en CH. MIRY. In 1881 behaalde hij in den zangwedstrijd aldaar tegenover 30 mededingers den eersten prijs (gouden medaille). Geruimen tijd als solist bij de Koninklijke Liedertafel „Les Melomanes” werkzaam, werd hij in 1887 aan de Hollandsche Opera te Amsterdam verbonden (waarvan hij nog een der beste krachten is).

Hij trad op als gast te Berlijn, Budapest, Genève, Antwerpen en in een reeks voorstellingen van het Théâtre Royal de la Monnaie te Brussel.

PAUWELS is nu reeds 4 jaren directeur van het Ned. Opera- en Operettegezelschap in het Rembrandt-theater, waar hij tevens nog als Heldentenor optreedt. Hij ontving verscheidene bijzondere onderscheidingen.



Professor

HENRI PETRI.

HENRI PETRI stamt af van eene muzikale familie te Zeist. Geboren in 1856, kreeg hij van zijn vader, den voortreffelijken hoboïst, het eerste muziekonderricht. Daarna had hij tien jaar vioolles van **DAHMEN** te Utrecht, die hem na den dood zijns vaders geheel tot zich nam. Behalve viool, studeerde hij piano en harmonie. Hij debuteerde in 1864 op een concert der Mannenzangvereeniging. Na eenige jaren ging hij als pensionnaire van **WILLEM III** naar Berlijn, om daar het onderwijs van **JOACHIM** te genieten. Op verlangen van **Z. M.** ging hij ook na 2 jaar in Brussel bij **VIEUXTEMPS** les nemen, zette later echter zijne studiën bij **JOACHIM** voort, en ging met hem mede naar Londen. In kennis gekomen met **CLARA SCHUMANN**, speelde hij met haar te zamen aan het Engelsche hof en op verschillende concerten.

Toen **PETRI** uit Londen terug kwam, werd hij achtereenvolgens benoemd tot concertmeester aan de Fürstl. Hofkapelle in Sondershausen, in 1881 aan het Kön. Theater te Hannover en aan het Gewandhaus en Theater te Leipzig. In 1889 volgde hij **LAUTERBACH** op aan de Kon. Kapel te Dresden, om tevens als 1^{ste} viool-leeraar aan het Conservatorium in functie te treden.

Een uitstekend strijkkwartet, waarmede hij op verscheidene muziekfeesten optrad, werd door **PETRI** tot stand gebracht. Zijne kunstreizen strekken zich over bijna alle landen uit.

Onder zijne composities behooren liederen en vioolstukken.

PETRI draagt den titel van professor en ontving de volgende onderscheidingen: Saksische Albrechtsorden 1e kl., Ritterkruis vom Schweriner-Greifenorden 1e kl., gold'ne Med. für Kunst und Wissenschaft Gotha und Oldenburg.



M. W. PETRI. MARTINUS WILHELM PETRI werd 7 April 1853 te Amersfoort geboren. Op jeugdigen leeftijd ontving hij reeds vioolonderricht van C. COENEN, waarbij spoedig piano volgde, waarvoor P. R. BEKKER zijn leeraar werd. Later ontving hij les in piano, theorie enz. van R. HOL, wiens werkzaamheden hij meermaalen waarnam. In 1872 werd PETRI als leeraar voor de toenmalige Zangklassen benoemd. De groote toename dezer zangklassen was oorzaak, dat de uitbreiding tot Muziekschool kon plaats hebben, waaraan PETRI jaren lang heeft mēegewerkt.

Later richtte hij zelf eene muziekschool op, die sinds eenige jaren onder leiding staat van zijn broer WILLEM. Als directeur der Stud. Zangvereeniging „Nune Cantus Resonet” heeft PETRI 25 jaren gefungeerd. Voor deze vereeniging heeft hij even als voor andere Corpsgezelschappen en voor 't Studentencorps zelve, de officieele liederen gecomponeerd, benevens nog verschillende oorspronkelijke operettes. In Amersfoort voert PETRI sinds 1885 den staf: eene goede zangvereeniging, eene Muziekschool en Volkszangschool met ruim 400 leerlingen geven hem een drukken werkkring. Ook heeft PETRI gedurende 26 jaren als 1ste hoboïst de groote Concerten onder HOL's leiding mēegemaakt. Als directeur van 't koor van den Prot. Bond en andere vereenigingen kon PETRI zich op verschillend gebied blijven ontwikkelen. Tegenwoordig wijdt hij zich in hoofdzaak aan de examens der Ned. Toonkunstenaarsver. en het penningmeesterschap der N. T. V. Zoo ook van het Kunstenaarsfonds der Mij. t. b. d. T. enz.

Hij heeft Utrecht tot woonplaats gekozen.



WILLEM PETRI. WILLEM PETRI, 7 Januari 1865 te Utrecht geboren, verloor reeds vroeg zijne ouders en werd toen in het Ger. Burgerweeshuis opgenomen, dat hij in 1885 verliet, om zijne militaire plichten te vervullen. Zijn muzikale opleiding kreeg hij van zijn oudsten broeder M. W. PETRI (piano), RICHARD HOL (theorie en orgel) en A. BOUMAN (violoncel) en debuteerde in 1883 als cellist en een jaar later als organist. Later legde hij zich voornamelijk toe op het orgel-spel en het onderwijs-geven, en verkreeg als zoodanig in 1887 de diploma's eersten graad van de Mij. t. b. d. Toonkunst.

In verschillende kerken: Utrechtsche Buurtkerk, de Nicolai-kerk, de Remonstrantsche Kerk te Utrecht werd hij benoemd tot organist. Aan de laatste kerk is hij nog werkzaam en neemt tegelijkertijd de directie waar van de Utrechtsche Muziekschool (door zijn broeder M. W. PETRI opgericht).

Aan de muziekschool der Amersfoortsche afd. van de Mij. t. b. v. T. was hij een tijd lang leeraar voor piano, theorie en violoncel.

Als solo-organist trad de heer PETRI op in het Concertgebouw te A'dam (onder W. MENGELBERG), terwijl hij ook elders vele orgelconcerten gaf.

Zijne composities bestaan uit kleine werken voor orgel. Aan hem mogen wij voor een deel de bewerking toeschrijven van F. R. COER's „Liederboek van Groot-Nederland”.

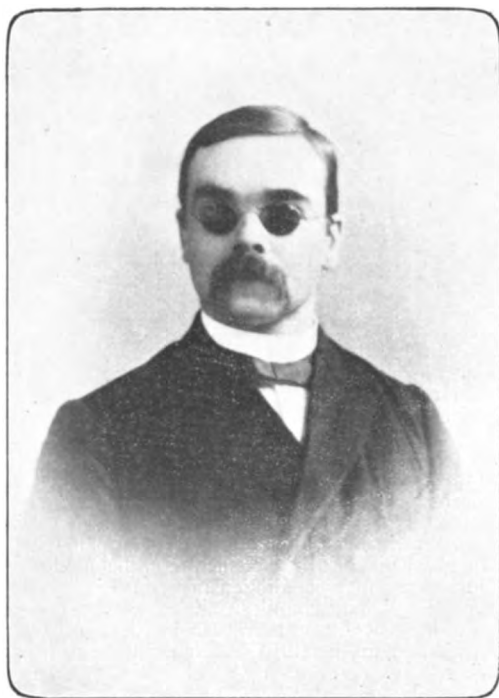


ALBERT POMPER. ALBERT POMPER, wiskundige en toonkunstenaar, werd geboren 4 Januari 1862 te Sneek. Op 6 jarigen leeftijd verloor hij het gezichtsvermogen en werd geplaatst als leerling aan het Blinden-Instituut te Amsterdam. Aan deze inrichting opgeleid tot organist en muziekonderwijzer ontving hij in hoofdzaak zijne opleiding van S. R. DE VRIES.

In 1884 werd hij te Amsterdam organist bij de Waalsche Gemeente en in 1889 bij de Evang. Luth. Gemeente. Hij componeerde vele werken voor orgel, cantaten voor soli en koor en kerkelijke liederen. Het meest bekend zijn de cantate „Lux in Tenebris” voor soli, koor, orkest en orgel, en de Kronings-Cantate; een kerk-symphonie naar Psalm 150, eene gewijde suite „Kerstklokken”, beide werken voor zang, orkest en orgel; een Lyrische Impromptu, een Marche Religieuse en fantasieën voor trompetten, bazuinen, orgel en pauken; vele groote en kleine orgelwerken en kerkelijke liederen. Van deze laatsten is het meest bekend „Het Gebed des Heeren” voor zang, viool en orgel, dat vele malen is herdrukt. Talrijk zijn de concerten door hem gegeven, waaronder vele weldadigheidsuitvoeringen. Ook trad hij meermalen als examiner op. Vele bekende organisten werden door hem gevormd.

Reeds als leerling aan het Blinden-Instituut toonde POMPER veel aanleg voor de wiskunde te bezitten. Prof. DR. A. J. VAN PESCH, hoogleeraar in de wiskunde te Amsterdam, nam den blinden wiskundige in bescherming, en bekwaamde hem tot het behalen van de acties M. O. K. I en K. V.

Bij gelegenheid van het Honderdjarig bestaan van het Blinden-Instituut te Amsterdam in 1908 werd POMPER benoemd tot Ridder in de orde van Oranje-Nassau.



W. ROBERT. W. ROBERT, violist en directeur der muziekschool der Mij. t. b. d. Toonkunst te Haarlem, werd 6 December 1847 te 's Hertogenbosch geboren. In 1848 vestigden zijne ouders zich te Amsterdam, waar later zijn vader, de fluitist F. ROBERT, met C. FISCHER, JOH. en FRANS COENEN tot zijne muzikale vorming bijdroegen en op 14-jarigen leeftijd debuteerde hij te Amsterdam als solo-violist. Hij was daarna verscheidene jaren als violist en accompagnateur werkzaam op de concerten van „Felix Meritis”, 5 jaar verbonden aan het Paleis-Orkest, daarna benoemd tot directeur der Liedertafel „Zanglust”.

In 1875 gekozen tot leeraar a/d Muziekschool Toonkunst te Haarlem, in '76 directeur der Orkest-vereëning „Euterpe”, directeur van de Zang-vereëning der Mij. t. b. v. T. en van de Liedertafel „Zang en Vriendschap”, vestigde hij zich dan ook sedert 1877 metterwoon te Haarlem.

Van zijne nieuwere composities noemen wij: „de Kronings-Cantate” voor soli, gemengd koor, kinderkoor, orkest en orgel; „Frans Hals Feestzang”, voor soli, gemengd koor, orkest en orgel. Verdere werken zijn: de Cantate „Euterpe”, 2 cantates voor soli, mannenkoor en orkest; een concert-ouverture, verschillende mannenkoren, o.a. Zeemanslied, In 't Woud, Lentefeest. Bij uitvoeringen in het buitenland te Antwerpen, Gent, Brussel, Luik, Parijs, Keulen etc. behaalde hij vele hooge onderscheidingen met de Liedertafels „Zang en Vriendschap” en „Zanglust”.

De heer ROBERT is ridder in de Orde van Oranje-Nassau, eerlid der Haarlemsche afd. der Mij. t. b. v. T. en van de Haarlemsche Bach-vereëning, lid van verdienste van „Zang en Vriendschap” en oprichter van het „Kwartet ROBERT” te Haarlem.



FRED. J. ROESKE. FRED. J. ROESKE geboren 27 October 1869 te Amsterdam, studeerde aldaar aan de Muziekschool van de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst en ontving pianoles van de heeren BLANK en VAN DER EYKEN, harmonieleer van FRANS COENEN. Daarna waren zijne leermeesters C. v. D. LINDEN, HENRI VIOTTA en BERNARD ZWEERS. Gedurende 3 jaar directeur van Toonkunst te Bussum, dirigeerde hij daar in 1898 ter gelegenheid van het muziekefeest, de opera Orpheus en hetzelfde jaar de Aubade op den Dam ter gelegenheid van de kroning der Koningin. Van 1 Januari 1899—1901 was ROESKE directeur van de Amsterdamsche Orkestvereniging en kapelmeester van de d.d. Schutterij, tevens dirigent van verschillende liedertafels, waarmede hij vele prijzen verwierf, o.m. te Amsterdam, Brussel, Den Haag, Rotterdam etc.

Voor mannenkoor werd door hem getoonzet: Goede Nacht, Naar Zee, In Winternacht, Nederlands Mannenzang, Onwèer (ook met Franschen tekst), Balder's Dood, Harold's Bruid (ook met Duitschen tekst), Iphiginia (Fransche en Duitse tekst), en het Geuzenvendel op den Thuismarsch. Voor gemengd koor: De Morgen, De Boodschap op de Heide. Verder componeerde hij grootere werken, o.a. eene Cantate voor groot orkest, orgel, sopraan-solo en mannenkoor bij het jubileum van JOHS. ROGMANS; „Bij het ondergaan van het Zonneke”, voor hooge en lage stem en bewerkte tal van gemengde- en mannenkoren.

Op 't oogenblik staan de Koninkl. Liedertafel „Apollo”, de Vereenigde Zangers te Amsterdam en het Residentie Mannenkoor „Richard Hol” in Den Haag onder zijne directie. Tevens geeft hij les in piano, harmonie, compositie en koordirectie.



JULIUS RÖNTGEN. Hoewel RÖNTGEN te Leipzig geboren werd (19 Mei 1855) is hij het kind van Hollandsche ouders.

Zijn vader toch was de bekende violist ENGELBERT RÖNTGEN en Deventenaar van geboorte.

In Leipzig ontving hij het eerste muziekonderricht, eerst van zijn grootvader en van zijn vader, — daarna werden PLAIDY, REINECKE voor piano en M. HAUPTMANN, RICHTER en FR. LACHNER — deze laatste te München — voor compositie, zijne leermeesters.

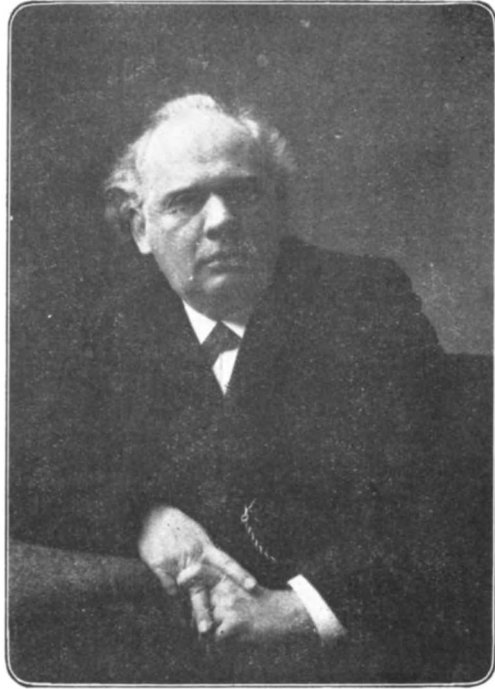
Na zijn debuut in het Gewandhaus te Leipzig, in 1873, ging hij nu als piano-virtuoos met STOCKHAUSEN eene kunstreis maken, — werd in 1877 benoemd tot leeraar aan de Muziekschool van Toonkunst te Amsterdam, na te Leipzig gehuwd te zijn met eene uitstekende musicienne.

Van 1886—'98 directeur der Toonkunst-Muziekschool te A'dam, — was hij bovendien, sedert de oprichting van het Conservatorium, hoofdleeraar voor de piano-klassen aan deze instelling.

Als solist is RÖNTGEN overal — mag men wel zeggen — opgetreden. Als begeleider zijn de muziek-soirées met JOH. MESSCHAERT aan een ieder bekend; als ensemble-speler was hij de pianist bij de Kamermuziek-soirées te Amsterdam en ook als componist gaf RÖNTGEN ons veel te genieten.

Het grootste aantal zijner composities verscheen bij BREITKOPF & HÄRTEL, waaronder vele werken voor kamermuziek. Voor orkest noemen wij o.a.: eene symphonie, een piano-concert, eene Balade over een Noorsche volksmelodie, eene suite, enz. Verder schreef hij liederen, koorwerken, klavierstukken enz.

JULIUS RÖNTGEN is ridder der Oranje-Nassau Orde, ridder van de Kroon van Rumenië, ridder van de Olaf-Orde (Noorwegen).



**ANTON
VAN ROOY.**

ANTON VAN ROOY werd te Rotterdam geboren den 1^{sten} Januari 1870. Reeds als jeugdige knaap zong hij daar op het destijds beroemde kinderkoor van Pastoor HAVEKES, in de Dominikanerkerk, van welken muzikalen priester hij het eerste zangonderwijs ontving. Toen reeds trok zijn stem bijzondere aandacht. Na het middelbaar onderwijs te Rolduc gevolgd te hebben, waar hij ook reeds tot de beste zangers van het kerkkoor behoorde en bij herhaling met belangrijke solo-zangen belast werd, ging hij te Rotterdam in den handel, maar bleef als dilettant op Kerk- en Toonkunstkoor zijn zangkunst verder ontwikkelen... tot de drang in hem, om zich gansch aan de Kunst te wijden te groot werd! Na den tegenstand zijner ouders overwonnen te hebben, ging hij op 22 jarigen leeftijd naar JULIUS STOCKHAUSEN te Frankfurt.

Onder de leiding van dezen meester vormde en ontwikkelde hij zijne talenten gedurende drie jaren van zware en ingespannen studie. Toen trad hij het eerst als solist op in een concert onder STOCKHAUSEN's leiding, en dat begin was reeds dadelijk een triomf. Na circa twee jaren alom in Europa als concertzanger lauweren geoogst te hebben, kwam hij in contact met Bayreuth, doordat WEINGARTNER, die VAN ROOY in een concert te Bremen gehoord had, Mevrouw COSIMA WAGNER op de zangtalenten van den nog jeugdigen Hollander



wees. Hij werd in 1897 geëngageerd voor de Wotan-rol in de Bayreuther-Festspiele. Daar wrochtte van Rooy het wonder van met één slag zich te openbaren als één der geweldigste en verhevenste Wotan-vertolkers, hij, die te voren nog nimmer op de „Bühne” was opgetreden. Met die prestatie begon de groote roem in zijn kunstenaars-carrière. Van alle zijden kwamen aanbiedingen der schitterendste engagementen en weldra, in den winter 1897-1898, konden Berlijn, München, Weenen, Londen, New York den nieuwen Wagnerheld bewonderen. In het voorjaar van 1898 leerde en studeerde hij te Bayreuth de Hans Sachs-rol en vertolkte deze hoofdpartij uit de „Meistersinger” in de Bayreuther Festspiele van dat jaar.

Zijn succes evenaarde dat van zijn optreden als Wotan, en twee jaren later, bij het Bayreuther zilveren jubileum, dwong hij andermaal in WAGNER's eigen tempel aller bewondering af door een creatie van de Fliegende Holländer-partij, welke EUGEN GURA de ontboezeming deed neerschrijven: Nooit mag Bayreuth meer een ander kunstenaar dan VAN ROOY voor de Holländer-partij engageeren! Het zou anders worden. Want sinds dat feestjaar is VAN ROOY te Bayreuth niet teruggekeerd. Sinds 1898 werkte hij elken winter te New York in het Metropolitan Opera House mede aan de wereldberoemde WAGNER-uitvoeringen. Zijn contract daar verplichtte hem, tegen zijn

wensch en verlangen, aan de Parsifal-opvoering als Amfortas mede te werken. Die daad stortte WAHNFRIED's ongenade op hem. Wist BURGSTALLER, die evenzeer, omdat ook hij te New York in Parsifal had medegewerkt, met ongenade getroffen werd, WAHNFRIED weer te benaderen, zoodat hem de New Yorker graalsroof vergeven werd, VAN ROOY zocht de genade niet der WAGNER-familie, maar ging zijn weg, volvoerend zijn werk als zangkunstenaar met onverflauwden ernst en onbepaalde toewijding. Glorie en voorspoed bleven zijn deel. Elken winter bracht hem triomfen als WAGNER-vertolker in de grootste steden van Oude en Nieuwe Wereld en sinds de stichting van het Prinz Regententheater te München behoort hij telkenjare tot de voornaamste gasten der WAGNER-Festspiele aldaar.

Zijn optreden in Beieren's hoofdstad vond waardeering tot in de kringen der regeering, die hem benoemde tot Königl. Bayrischer Kammersänger en hem de gouden Luitpoldmedaille voor Kunsten en Wetenschappen verleende. VAN ROOY is bovendien officier der Orde van Oranje-Nassau.

**GEORGE
RIJKEN.**

Deze werd 4 Mei 1863 te Rotterdam geboren. Zijne muzikleermeesters waren — aan de Rotterdamsche muziekschool — voor piano JOH. H. SIKEMEIER, voor orgel S. DE LANGE SR., theorie en compositie FR. GERNSEHEIM, terwijl hij later onder leiding kwam van ARNOLD SPOEL voor solo-zang. Ook droeg L. F. BRANDTS BUYS tot zijne vorming bij.

Hij is dirigent van „Gemengd Koor” te Rotterdam, Schiedamsch mannenkoor „Orpheus”, de Rotterdamsche Orkestvereeniging en Orkestvereeniging „Symphonia”, terwijl hij vroeger nog werkzaam was als directeur der Rotterdamsche Liedertafel tevens leeraar in Koorzang, piano en solozang aan de muziekscholen van „Toonkunst” in Rotterdam en Schiedam.

Met zijne Koorvereenigingen behaalde hij meerdere overwinningen: in 1893 met de Rotterdamsche Liedertafel den 1^{sten} prijs in de hoogste nationale afdeling en een 2^{den} eere-prijs bij het concours te Amsterdam; in 1897 met „Orpheus”, een 1^{sten} prijs en 2^{den} eereprijs, en met de Rotterdamsche Liedertafel een 3^{den} prijs in de hoogste afdeling, eveneens te Amsterdam.

Door hem zijn liederen voor Koor- en Solozang getoonzet.



J. H. L. RIJKEN. JAN RIJKEN, geboren te Rotterdam, 1 October 1857, was leerling van de muziekschool aldaar. Hij genoot onderwijs in theorie (THEOD. VERHEY), in compositie (FR. GERNSEHEIM), in pianospel (JOH. SIKEMEIER) — die hem onder zijn beste leerlingen telt — en in orgelspel (S. DE LANGE SR.)

In 1876 werd hij benoemd tot organist der Deutsche Evang. Gemeinde te Rotterdam, een jaar later tot leeraar voor piano aan de muziekschool van Toonkunst te Schiedam.

Toen vertrok hij echter naar Brussel, om zijne eindstudiën bij LOUIS BRASSIN te maken, en teruggekeerd in Holland, werd hij directeur der afd. Winterswijk Mij. t. b. d. T., vervolgens dirigent der Zangvereniging te Lochem, daarna van het Deventer Mannen- en Gemengd koor. Op bescheiden voet begonnen is die vereeniging gekomen tot uitvoeringen van o.m. „La Damnation de Faust” (BERLIOZ) en „Die Matthäus-Passion” (BACH).

In 1882 werd hij benoemd tot leeraar aan de Deventer Muziekschool voor piano en theorie. Sedert twaalf jaar directeur van die school, is deze tot grooten bloei gekomen. Hij is een bekend paedagoog.

RIJKEN is honorair lid van Toonkunst en eerlid van meerdere muziekverenigingen.

Zijne Cantate Pergolese werd bekroond door de N. T. V.; verder noemen wij: „Norma” en „Der Falsche Czar” (Opera’s in 3 akten); „De Heilige” (opera in één akte, dezer dagen voltooid); orkestwerken, liederen, mannenkoren enz.

In 1904 werd hij bestuurder der N. T. V. Ook is hij meermalen examinerator voor de einddiploma’s van het Kon. Conservatorium in Den Haag. Hij behoort tot de voortreffelijkste klavierspelers en maakt verschillende kunstreizen met KES, WILHELMINA GIPS, ANNA BLAAUW en VAN GRONINGEN.



MAX VAN DE SANDT. Zonder twijfel behoort MAX VAN DE SANDT tot de meest talentvolle leerlingen van LISZT. Over alle middelen beschikt hij om onder de eerste moderne klavier-virtuosen gerangschikt te kunnen worden. Zijn enorme techniek, die over de grootst mogelijke moeilijkheden zegeviert, zijne temperamentvolle voordracht — maken hem tot uitstekend BEETHOVEN- en BRAHMS- en tevens tot schitterend LISZT- en CHOPIN-vertolker. LISZT zeide van hem: „C'est un artiste de la plus rare sorte" ...

Te Rotterdam geboren (18 Oct. 1863), ontving hij het eerst onderricht van zijn vader, den bekenden pianist CORNELIS v. d. S. — TH. VERHEY en FR. GERNSEIM waren zijne leeraren voor theorie en compositie. Al zeer vroeg debuteerde hij in Holland, en kwam in 1884 bij LISZT. Door bescherming van dezen grooten meester speelde hij aan het hof van den Groothertog van Saksen-Weimar, en te Bayreuth voor de familie WAGNER, terwijl hij in 1885 debuteerde te Leipzig en te Berlijn. Na zijne leerjaren bij LISZT volgde nu een tijd van reizen en trekken. Hij concerteerde o.a. in Oostenrijk, Hongarije, Holland, Zuid-Frankrijk, Zwitserland, Italië en Duitschland, totdat hij in 1889 Dr. HANS BISSCHOFF opvolgde aan het Stern'sche Conservatorium te Berlijn. In 1894 nam hij ontslag en ging nu privaattlessen geven en weer concerteeren. H. M. de Koningin-Moeder ontving hem bij haar bezoek aan Berlijn in audiëntie. Van 1896—1906 werkte hij als leeraar aan het Conservatorium te Keulen. Daarna, tot op heden, is hij privaat-docent te Keulen, en leidt daarenboven sedert 1910 te Bonn eene „Meisterklasse" aan het Ziskoven'sche Conservatorium.

Zijne woonplaats is Cöln-Lindenthal. MAX v. d. SANDT componeerde vele kamermuziek-werken.



DIRK SCHÄFER. DIRK SCHÄFER is te Rotterdam, den 25^{sten} Nov. 1874 geboren. Reeds op 14 jarigen leeftijd begon hij zijne studiën aan de Toonkunstmuziekschool te R'dam, waar JOH. SIKEMEIER, THEO VERHEY, FRIEDRICH GERNSHEIM en RICHARD VON PERGER zijne leermeesters waren, hij ging in 1890 met eene koninkl. subsidie naar Keulen, als leerling van MAX PAUER, GUSTAV JENSEN en FRANZ WÜLLNER. In Juli '94 verliet hij het conservatorium met de hoogste onderscheiding als pianist en componist.

Op 29 September van datzelfde jaar behaalde hij te Berlijn, als pianist, den eersten Mendelssohnprijs, — een eer waarnaar vijf-en-twintig mededingers, uit alle landen der wereld met hem hadden gedongen. Onmiddellijk daarop aanvaardde hij eene kunst-reis door Duitschland, België en Nederland. Thans is SCHÄFER in alle groote concertverenigingen van ons land als solist opgetreden — vaak met GERARD HEKKING samen — en eeren wij hem als onzen grootsten klavierspeler.

Van zijne composities noemen wij: Walzer für Klavier; Zwei gemischte Chöre; Zwei geistliche Lieder; Barcarolle, Preludium, u. Fuga für Klavier; twee sonates voor viool en piano; Morceaux pour piano; Quintett (2 violen, alt, cello, klavier); Variationen auf eine Sequenz, für Klavier; Rhapsodie javanaise für Orchester, Suite pastorale voor orkest; sonate voor violoncel en piano.

Vele daarvan zijn in het buitenland ten gehoor gebracht. De Sonaten voor viool en piano hebben CARL FLESCHE en de componist met succes te Berlijn gespeeld (1910); het klavier-kwintet is op het feest van de Deutsche Toonkunstenars te Frankfurt (1904) uitgevoerd, en heeft ook meermalen op de programma's van het Boheemsche Strijkkwartet eene plaats gevonden.



J. A. S. VAN SCHAIK. J. A. S. VAN SCHAIK 3 December 1862 te Utrecht geboren, kreeg het eerst muziekonder-richt van zijn vader, A. J. VAN SCHAIK, later van W. OOSTERBAAN en S. BOEKELMAN.

In Rijssenburg aan het seminarium, was C. F. LE BLANC zijn leermeester en hierna begaf hij zich nog naar de Kirchliche Musikschule te Regens- burg (dir. DR. T. K. HABERL) om zich verder op muzikaal gebied te ontwikkelen.

Na volbrachte seminariumstudie tot priester ge- wijd in 1882, was hij achtereenvolgens assistent te Irnsum, Kapelaan te Veendam, secretaris van het Aartsbisdom, pastoor te Eibergen en thans president van het Aartsbisschoppelijk Klein-Semi- narie te Culemborg en Kanunnik van het metro- politaan Kapittel van Utrecht.

Zijne composities bestaan uit :

Een oratorium : St. Joseph; een Hymnus Ambro- sianus; De Reien uit Vondel's „Joseph in Dothan” en verder verscheidene koorwerken met orgel of orkest.



LEANDER SCHLEGEL. LEANDER SCHLEGEL, jongste zoon van den bekenden natuurkundige, werd 2 Februari 1844 te Oegstgeest geboren.

Op 5 jarigen leeftijd leerde hij reeds de eerste beginselen van het pianospel, — 5 jaar later zond men hem naar de muziekschool te Leiden om daar viool en zang te bestudeeren. Hier maakte hij zulke goede vorderingen, dat hij al gauw in staat was, om als 2de violist op eenige quartet-soirées mede te werken en trad hij zoodoende in het openbaar op, vóór de voltooiing zijner studie, die hij nu echter van 1858—'60 voortzette aan de Kon. Muziek-school te 's-Gravenhage, onder leiding van C. v. D. DOES (piano) en NICOLAÏ (orgel, harmonie, compositie), en vervolgens aan het Conservatorium te Leipzig.

Na zijn terugkeer, wijdde hij zich tot '67 geheel aan het piano-spel en trad in binnen- en buitenland meermalen op als solo-pianist en accompagnateur. Ook bekleedde SCHLEGEL eenige jaren de betrekking van Directeur aan de muziekschool en van de zangver. der Mij. t. b. v. T. — totdat hij een eigen Instituut voor muziek-onderwijs oprichtte, hetgeen ook thans nog in bloei verkeert.

Vele jaren werkte hij mede (met CRAMER, KES, APPY, BOSMANS, MOSSEL en HOFMEESTER) aan de vier jaarlijksche Kamermuziek-séances en concerteerde meermalen met AUG. WILHELMY. Tegenwoordig legt hij zich voornamelijk op componeeren toe. Tot zijne werken behooren o.a. : Verscheidene liederen-bundels; grootere klavierwerken, waaronder eene Ballade en Rhapsodie; losse klavierstukken; een koorwerk voor orkest; eene symphonie en symphonisches Tongemälde; voor kamermuziek: o.a. 2 strijkkwartetten, sonate voor viool en piano. Ten slotte een piano-concert en een viool-concert, beide met orkest.



JOHAN SCHMIER. Te Leiden geboren, 5 Januari 1852. Al zeer vroeg liet zijn vader hem muziekles geven en studeerde hij „tegen wil en dank”. TAVERNE was zijn eerste leermeester voor piano en zang. Spoedig echter openbaarde zich zijn muzikale aanleg en maakte hij vlugge vorderingen.

Op het seminarium te Katwijk vond hij gelegenheid om aan kerkelijke muziek te doen, waarin hij zeer uitmuntte en in de kerk dan ook eigenlijk voor het eerst in 't publiek zong. Vooral echter was het de opera die hem aantrok en na een studie-tijd doorgemaakt te hebben bij GOUDAL in Den Haag, H. WARNOTS te Brussel en later bij LÉON GRESSE te Parijs, van wien hij veel leerde, ook als acteur, — debuteerde hij in 1885 bij de Mij. t. b. v. T. te Leiden, in Romeo en Juliette van BERLIOZ (als frère Laurent). Eenige jaren daarna zong hij voor 't eerst de „Marcel” uit de Hugonoten bij de Ned. Opera te Amsterdam en was nu een tijdlang als 1^{ste} bas aan het Opera-Gezelschap DE GROOT verbonden, later overgaand tot de Ned. Opera (directie v. D. LINDEN). Met vele sterren werkte hij samen en concerteerde in verschillende groote steden als Parijs, Antwerpen, Brussel, Londen, Düsseldorf enz.

Na een veelbewogen loopbaan achter den rug te hebben, is SCHMIER thans zangleeraar en concertzanger en treedt ook met eigen composities op.

Behalve door kerkmuziek, maakte hij zich bekend door zijne humoristische werken, als: De Pruimenboom, Het Gebroken Glas, De Zelfmoordenaar (van PIET PAALTJES), Ode aan de Stokvisch (van SPEENHOFF) en nog eene menigte andere, waaronder ook van eigen dichting.



LOUIS SCHNITZLER. LOUIS SCHNITZLER geboren te Rotterdam, 28 November 1869, is zijne geboorteplaats trouw gebleven, — heeft er nog steeds een drukken werkkring als pianist en paedagoog.

Zijne studiën maakte hij bij Prof. FRIED. GERNSEHEIM, indertijd te Rotterdam gevestigd, en nu trad SCHNITZLER, na voltooiing van zijn leertijd, veel op als solist.

Vóóral is hij echter bekend om zijne voortreffelijke wijze van begeleiden...

De laatste jaren concerteerde hij dikwijls met den beroemden jongen violist MISCHA ÉLMAN (ook in Duitschland en te Londen). Met SUSAN METCALFE maakte hij verschillende tourneés door Holland en gaf concerten met haar te London.

Verder noemen wij hem als begeleider van CARL FLESCHE, met wien hij te Berlijn optrad, — MOSSEL, KOSMAN, ... niet te vergeten de liederen-avonden met ANTON v. ROOY, TILLY KOENEN, JULIA CULP enz....

Ook als ensemble-speler maakte hij zich bekend, en ondernam, als plaatsvervanger van COENR. BOS een kunstreis naar Rusland met het Holl. Trio.

Verscheidene composities van hem, zijn in druk verschenen, zij bestaan in piano-, viool-, cel- en zangwerken, waarvan eenige pianowerken in 1905 en 1906 te Amsterdam (jury o. a. MENDELBERG, RÖNTGEN en ZWEERS) bekroond werden.

Voor al zijne liederen worden dikwijls in de concertzaal ten gehore gebracht.



**JOHAN
SCHOONDERBEEK.**

Deze werd 27 September
1874 te Naarden geboren.

Hij ontving eerst de lessen
van zijn vader, organist der Groote Kerk te Naar-
den, en later aan het Conservatorium te A'dam.

Na voltooiing zijner studiën was hij werkzaam
als dirigent, organist en leeraar. Thans is SCHOON-
DERBEEK dirigent der zomeruitvoeringen te Naar-
den, der Christ. Oratorium-vereeniging te Amster-
dam, der gemengde zangvereeniging „Excelsior”
in Den Haag, van Toonkunst te Bussum, van
een Dameskoor te Amsterdam, eener vereeniging
„Vita Nuova” te Hilversum, van het Mannenkoor
te Weesp; verder is hij directeur en leeraar aan
de Muziekschool van Toonkunst te Bussum en
organist der Groote Kerk te Naarden.

In April 1910 dirigeerde hij twee concerten van
Nederlandsche muziek te Berlijn.

JOHAN SCHOONDERBEEK ontving de Huisorde
van Oranje (in 1909) en de orde van Oranje-
Nassau (in 1910).



JOH. H. SIKEMEIER. JOHANNES HENDRIK SIKEMEIER werd den 16^{den} Juni 1838 te Amsterdam geboren. Zijn eerste piano-onderricht ontving hij van zijne moeder, eene zeer geziene piano- leerares, om later zijne studiën voort te zetten aan het Conservatorium te Brussel, onder leiding van Prof. GODINEAU. (1853-57).

Nadat hij reeds vroeger eenige kunstreizen door ons land had ondernomen, vestigde hij zich in 1857 als pianist te Rotterdam.

In 1866 werd hij daar benoemd tot leeraar voor de hoogere piano-klassen aan de muziekschool van „Toonkunst”, welke betrekking hij sedert 1895 met die van directeur der inrichting vereenigt.

1 September 1906 vierde hij zijne veertigjarige werkzaamheid aan bovengenoemde muziekschool, waarbij de maatschappij tot bevordering der Toonkunst hem het Lidmaatschap van Verdienste (hoogste onderscheiding) en de regeering hem het Ridderkruis in de Orde van Oranje-Nassau verleende.

De aanbiedingen die hem onderwijl zijn gedaan als hoofdleeraar aan het Conservatorium te Genève en later aan de muziekschool der M. t. b. v. T. te Amsterdam, heeft hij van de hand gewezen.

Behalve in ons vaderland trad SIKEMEIER als solist op te Brussel, Keulen, Zürich en elders.



ANTON Geboren den 5^{den} Augustus
SISTERMANS. 1867 in Den Bosch. Reeds als
8-jarig kind speelde hij zóó
goed piano, dat aan zijn muzikalen aanleg niet
te twifelen viel. Ook zijne stem, een mooi kindergeluid, leende zich toen al tot het uitvoeren van alle mogelijke kerkelijke en wereldsche muziek. Later te Rotterdam in den handel, kwam er in jaren niet van zingen. Als trouw bezoeker der Duitsche Opera- en groote concerten kreeg eindelijk door invloed hiervan, zijn muzikaal talent en lust tot zingen weder de overhand en besloot hij dan ook om zanger te worden. Op raad van FELIX BRANDTS BUYS werd STOCKHAUSEN zijn leeraar (Mei 1889) en zong SISTERMANS na enkele maanden reeds met veel succes op zijne „Prüfungs“-concerten, om in datzelfde jaar voor het eerst op te treden in Straatsburg (In VERDI'S Requiem). Niettegenstaande het groot succes van zijne intrêe in de muziekwereld, studeerde hij nu nog 4 jaren bij STOCKHAUSEN verder, en behoorde SISTERMANS al gauw tot de meest bekende Oratoria- en liederenzangers. Op honderden concerten in geheel midden-Europa (o.a. te Bayreuth in de „Meistersinger“) liet hij zich hooren. Ook de zang-paedagogiek was eene aantrekkelijke studie voor hem. Sedert 7 jaren neemt hij eene eerste positie in aan het Klindworth Scharwenka Conservatorium. Na een tijdlang in Wiesbaden gewoond te hebben, is SISTERMANS thans wederom in Berlijn gevestigd.



JOHAN SMIT. JOHAN SMIT, geboren 23 Mei, 1862 te Utrecht. Hij studeerde aanvankelijk viool bij SCHRIMMER en DAHMEN, later aan de Kon. muziekschool in den Haag, welke instelling op 16 jarigen leeftijd door hem verlaten werd (met diploma).

Ter voleindiging zijner studie, stelde hij zich nog onder leiding van Léonard te Parijs, waarna zijn debuut te Amsterdam, op een abonnementsconcert van W. STUMPF, plaats vond. Jarenlang was SMIT daarna 1ste concertmeester van het Kurzaal-orkest te Ostende, later nog 4 jaar aan het beroemde Bilsen-orchester in Berlijn. Op zijne kunstreizen bezocht hij o.a. Frankrijk, Duitschland, Denemarken, Rusland, Zwitserland, Holland enz., en was hij nu tijdelijk uitsluitend als solist werkzaam tot 1889 — toen hem de betrekking aangeboden werd van 1sten Professor a. h. Conservatoire te Gent (voor de viool- en altklassen), eene betrekking, die hij thans nog vervult. Sinds 4 jaar is hij te Brussel woonachtig.

Verschillende malen speelde JOHAN SMIT aan het Nederlandsche Hof, o. a. voor H. M. de Koningin Moeder. In Rusland liet hij zich hooren op de Hofconcerten te Petershof.

Hij is eerelid van verscheidene muziek-vereenigingen in Holland en elders. In 1900 werd hij door de Belgische regeering benoemd tot Ridder van de Leopold orde, in 1894 door de Fransche regeering tot officier d'Académie.



JAN ISOL. JAN SOL werd 22 April, 1872 geboren te Zaandam. Hij gaf op jeugdigen leeftijd reeds blijken van bijzonder muzikalen aanleg, zoodat toen hij 10 jaar was geworden met vioollessen werd begonnen. Na een jaar had hij reeds zulke vorderingen daarmee gemaakt, dat hij in 't publiek optrad. Gaarne had hij de carrière gekozen die zijn talent hem aanwees: doch de ouders hadden anders besloten, zoodat hij naar H.B.S. en Universiteit ging. Dit verhinderde echter niet, dat hij zeer dikwijls als violist op concerten optrad. Bovendien speelde hij veel kwartet en trio met studievrienden en musici. Eerst in 1898 — hij was toen een paar jaar afgestudeerd en gevestigd — begon hij zich op den zang toe te leggen onder leiding van AVERKAMP. Na een jaar ijverige studie trad hij onder RICH. HOL te Utrecht (Toonkunst) voor 't eerst als zangsolist op, en nadien overal in Holland, alsmede in verscheidene groote steden in Duitschland, Frankrijk en België.

Eene eigenaardigheid is zijn Händel- en Bach-zang, om het gemak, waarmee hij de snelle coloraturen zingt en den adem beheerscht.

Naast vele kleinere werken van minder beteekenis, heeft hij in Holland bij de 1^{ste} uitvoering gecreëerd ELGAR'S „Dream of Gerontius”, BOSSI'S „Canticum canticorum” en de „Nutturmo” van RICH. STRAUSS voor bas met orkest. Hij maakte in 1899 deel uit van het beroemde klein-koor-à-cappella van MESSCHAERT.

De laatste jaren treedt hij slechts zelden meer op, door drukke bezigheden in beslag genomen.



**Professor
HARRY SON.**

Geboren te Rotterdam, 28 September 1880. HARRY SON genoot te Rotterdam zijne muzikale opleiding bij den heer OSCAR EBERLE (1890—'97). Als 1^{ste} solo-cellist aan het Philharmonisch orkest te Leipzig beroepen, maakte hij daar kennis met prof. DAVID POPPER, op wiens aanraden hij zich nog verder ging bekwamen aan de Königliche Ungar. Landes Musikacademie te Budapest. Hij zeide dus zijne betrekking op en studeerde nu 3 jaar aan de genoemde kunstinstelling.

In 1902 kreeg hij een engagement aan het Stedelijk Orkest te Elberfeld en werd, na 6 jaar aldaar verbonden te zijn geweest, 1^{ste} solo-cellist aan de Kgl. Ung. Hof-Opera te Budapest, tevens professor aan het Conservatorium.

Als solist bereisde HARRY SON: Duitschland, Holland, België, Oostenrijk en Hongarije.



ARNOLD SPOEL. **ARNOLD SPOEL**, geboren te Dordrecht 26 December 1859. Aanvankelijk werd **SPOEL** voor het onderwijs opgeleid. Zanglessen had hij van **HENRI GEUL** en **WILHELMINA GIPS**, en ook eenigen tijd van **EMIL FISCHER**, den beroemden bas der Duitsche opera te Rotterdam. Daarna ging hij bij **CARL SCHNEIDER** (Keulen) en bij Prof. **GUSTAV ENGEL** (Berlijn) verder studeeren. Hierna was **SPOEL** verbonden aan de Königstädttsche opera te Berlijn, daarna aan het Stadt-theater te Wesel a/Rh., waar hij ook eenige opera's dirigeerde. In 1885 werd hij leeraar aan het Conservatorium te 's-Hage; zijn zilveren jubileum werd op 1 Mei 1910 op schitterende wijze gevierd.

In bijna alle steden van Nederland trad **SPOEL** op als concertzanger, bovendien te Antwerpen, Brussel, Hannover, Berlijn, Keulen en Londen.

SPOEL dirigeerde een a cappellakoor bij het huwelijk van H. M. de Koningin.

Hij was directeur der Dameszangv. Euphonia en der gem. Zangv. Melosophia, bovendien van het Fransche en Duitsche Kerkkoor. In 1902 richtte hij het Haagsche a capella-koor op („**SPOEL's** Vocaal-Ensemble”) waarmee hij o. a. in Antwerpen, Ostende, Parijs, en Berlijn schitterend succes behaalde. H. M. de Koningin Moeder is beschermvrouwe van **SPOEL's** V. E., met de nadrukkelijke bepaling echter, dit te blijven zoolang **SPOEL** persoonlijk de directeur is.

Hij schreef een veertigtal liederen, verschillende op Nederlandsche gedichten, waarvan o. a. „Van eene Koningsvrouwe” en „Ons Princesje” populair zijn geworden; dan eenige koren en twee werken met zangoefeningen (opus 8 en 43). etc. **SPOEL** is ridder van de Oranje-Nassau orde; hij bezit de Rode-Adelaar-orde 4^{de} kl., is officier de l'instruction publique en eereid van verschillende vereenigingen.



ANDRÉ SPOOR. ANDRÉ SPOOR, geboren 23 September 1867 te Amsterdam, maakte aldaar zijne eerste vioolstudiën onder leiding van JAN TAK, en wel met zoo'n gunstig gevolg, dat hij reeds op zijn achtste jaar in het openbaar optrad. Hij kwam daarna te Rotterdam bij E. WIRTH (thans professor aan de Hochschule te Berlijn) en later bij CSILLAG. In 1882 trad hij in de voornaamste Nederlandsche steden als solist op met zooveel succes, dat hij door eene driejarige staatssubsidie in staat werd gesteld zijne studiën onder MASSART in Parijs te voltooien. In 1886 door MÜLLER-BERGHHAUS als solo-violist te Abo (Finland) geëngageerd, aanvaardde hij in 1887 de functie van concertmeester in het Aquarium-orkest te St. Petersburg; werd daarna benoemd tot professor in vioolspel aan het Keizerlijk Conservatorium te Charkow (Zuid-Rusland); bleef hier twee jaren, ging daarna opnieuw naar St. Petersburg, vervolgens naar Helsingfors en concerteerde onder-tusschen in verschillende steden van Rusland en Finland. Hierop kwam hij als concertmeester in het Bülow-orkest te Hamburg, waar hij gedurende eenige jaren (later ook aan het Conservatorium) werkzaam was. Eindelijk, in het najaar van 1895, keerde hij terug naar zijn vaderstad en aanvaardde de functie van concertmeester (sedert 1897 ook die van 2^{den} dirigent) van het Concertgebouw-orkest, benevens het leeraarsambt aan het Conservatorium en aan de Muziekschool aldaar en werd in 1904 benoemd tot leeraar aan het Koninklijk Conservatorium te 's-Gravenhage.

Thans is ANDRÉ SPOOR ook verbonden als concertmeester en 2^{de} dirigent aan het Residentie-orkest. Hij is Ridder in de orde van Oranje-Nassau en officier d'Académie (Frankrijk).



ANNA STRONCK-KAPPEL. 17 Maart 1875 te Purmerend geboren. 4 Jaar was ANNA STRONCK-KAPPEL leerlinge van ARNOLD SPOEL, aan het Kon. Conservatorium in Den Haag, om reeds na 2 jaar aldaar voor 't eerst op te treden, spoedig daarna in Rotterdam met het Gemengd Koor solo te zingen en vervolgens in alle steden van Nederland, overal met groot succes haar loopbaan als kunstenaressen aan te vangen. Eenigen tijd studeerde zij nu ook nog onder leiding van LILLI LEHMAN in Berlijn.

ANNA STRONCK-KAPPEL had de eer eenige malen voor H. M. de Koningin te zingen en in het afgelopen jaar ook voor den Duitschen Keizer.

Haar werkring als sopraanzangeres strekt zich nu uit over alle groote concerten in Nederland, Duitschland, Zwitserland etc., terwijl zij naast haar concertberoep zeer veel te doen heeft als zang-onderwijzeres.

In 1907 trad zij in het huwelijk met RICHARD STRONCK, den bekenden muziekdirekteur. Sinds dien is zij te Barmen gevestigd.



Professor RICHARD STRONCK. Geboren den 20^{sten} Februari 1862 te Kralingen, ontving RICHARD STRONCK zijne opleiding aan de muziekschool der maatsch. t. b. v, Toonkunst te Rotterdam, waar Prof. FRIEDRICH GERNSEIM zijn leermeester was.

Zijn debuut vond plaats in Minden i. W. waar hij eene door hem zelf gecomponeerde symphonie dirigeerde.

Hierop volgde de benoeming in Minden tot dirigent van den musikverein, waar hij gedurende een 7 jarig verblijf de concerten voor koor en orkest leidde, een Kerkkoor oprichtte en de leiding hiervan alsmede van eene mannenzangvereenig., op zich nam. Hier vond hij ook een uitgebreiden werkring voor onderwijs in klavier-spel en de theoretische vakken,

Na Minden werkte hij 8 jaar als dirigent in Mülheim a. d. Ruhr, en werd daarop benoemd in Barmen tot directeur, „des Städtischen Singvereins“, welke functie hij thans nog vervult.

In 1901 werd hem de titel van „Königlichen Musikdirektor“, en in November 1911 dien van Professor geschonken.

RICHARD STRONCK is gehuwd met ANNA KAPPEL onze bekende sopraanzangeres.



L. ADR. VAN TETTERODE. Geboren te A'dam 25 Juni 1858. Onze bekende componist volbracht zijne muziekstudiën in zijne geboorteplaats en wel onder leiding van LEONARD J. v. LOENEN (piano) en G. A. HEINZE (harmonie).

Op een kantoor werkzaam, trok het handelsleven den artiest niet aan en besloot hij in 1883 om zich geheel aan de muziek te wijden. Thans is hij dan ook privaat-leeraar, benevens leeraar voor piano en harmonie aan de Eerste Particuliere Muziekschool (direktie ARY BELINFANTE en S. VAN ADELBERG) te Amsterdam.

Meermalen werd VAN TETTERODE bekroond door de Ned. Toonkunstenaarsvereeniging.

Tot zijne composities behooren: Op. 10, Sonate voor piano; Op. 32, 24 Preludes voor piano; Op. 40, Serenade voor blaasinstrumenten en piano (kwintet), hetgeen bekroond werd door de N.T.V., Op. 59. „De Amsterdamsche Jongen”, kinderzangspel in 3 bedrijven en 1 naspel. Verder verschenen van hem: koorwerken, liederen, kinderliederen en pianowerken.



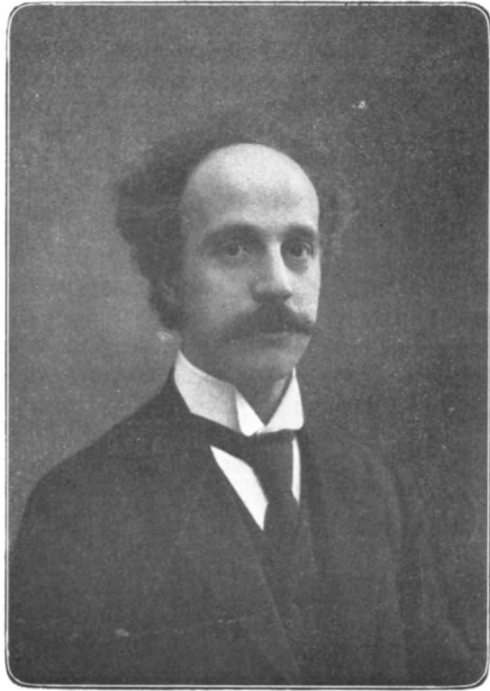
**KAREL
TEXTOR.** KAREL TEXTOR, die 25 Aug. 1870
in Den Haag geboren werd, bezocht
eerst de H.B.S. met 5-jarigen cursus,
terwijl hij tegelijkertijd de muziek beoefende en
pianoles ontving van zijne moeder: mevrouw
TEXTOR-BÖTHKE — oud-leerlinge van TH. KULLAK.

Na afloop zijner schooljaren ging TEXTOR zich
geheel aan de kunst wijden, en studeerde in Berlijn
verder — onder leiding van FRANZ KULLAK, ALBERT
BECKER en HEINRICH URBAN. Weder in zijne
geboorteplaats teruggekeerd, had zijn debuut plaats
in Scheveningen (1890), waar hij op een symphonie-
concert van het Philharmonisch Orkest het piano-
concert van RUBINSTEIN voordroeg.

Na dit eerste optreden liet hij zich menigmaal
hooren, ook op uitvoeringen van het Haagsche
Toonkunst-kwartet; in ons land: o.a. te Amster-
dam, Rotterdam, Utrecht, Groningen enz.; in het
buitenland: te Berlijn, terwijl hij als pianist van het
trio TEXTOR-HACK-V. ISTERDAEL, concerteerde in
Brussel, Verviers, Luik, Luxemburg enz.

Sedert 1905 is KAREL TEXTOR leeraar aan het
Kon. Conservatorium voor muziek in Den Haag,
en heeft — ook als privaat-leeraar — een drukken
werkkring.

Eene viool-sonate, eene suite voor klavier, viool
en cello, benevens vele liederen werden door hem
getoonzet.



**ANTON
H. TIERIE.**

ANTON TIERIE, zoon van den organist J. F. TIERIE te Wageningen, werd daar den 4^{den} April 1870 geboren. Hij kreeg het eerste muziekonderricht van zijn vader, ging toen naar het Conservatorium in Amsterdam en vond later aan het Hoftheater te Darmstadt de gelegenheid tot muzikaal-dramatische studie.

ANTON TIERIE is op dit oogenblik te A'dam werkzaam als organist der Vrije Gemeente, leeraar aan het Conservatorium en aan de Muziekschool der Mij. t. b. v. T. afd. Amsterdam, en directeur der Kon. Oratoriumvereeniging.

Tevoren was hij o.a. directeur: der Kon. Zangvereeniging „Excelsior” in Den Haag, der Mij. t. b. v. T. afd. Alkmaar, der Mannenzangvereeniging „Kunst en Broederschap”, en nam hij de directie waar der MOZART-opvoeringen en van de Noord-Ned. Opera.

Als organist, pianist en directeur trad hij op in Berlijn, Frankfort, Darmstadt, Brussel, Parijs, Weenen etc.

Zijne composities bestaan uit een aantal liederen en gem. koren, waarvan eenige in druk verschenen.

De heer TIERIE werd benoemd tot ridder der Oranje-Nassau orde en „Officier de l'Instruction Publique”.



CHRISTIAAN TIMMNER. CHRISTIAAN TIMMNER werd 18 April 1859 in Den Helder geboren.

Het eerste muziekonderricht kreeg hij van zijn vader; later ging hij naar de Kon. Muziekschool in Den Haag en bracht ook een jaar aan het Conservatoire te Brussel door, om daarna weder het onderwijs te genieten van EM. WIRTH, den concertmeester der Hoogd. Opera te Rotterdam en leeraar aan de Haagsche Muziekschool.

Weldra volgde toen -- 1876 -- zijne benoeming tot violist in het beroemde orkest van BILSE te Berlijn. Na hier gedurende 3 jaren werkzaam te zijn geweest, werd het orkest ontbonden; uit de leden ontstond het bekende Philharmonisch orkest, waarbij ook TIMMNER nog een jaar verbonden bleef.

In 1883 keerde TIMMNER naar ons land terug en bij de oprichting van het Concertgebouw, in 1888, werd hij concertmeester; om verschillende omstandigheden nam hij echter in 1890 zijn ontslag. Een jaar later werd hij opnieuw concertmeester, doch nam ten tweeden male zijn ontslag.

Na gedurende een seizoen aan de Nederlandsche Opera verbonden te zijn geweest, is TIMMNER in 1907 weer concertmeester van het Concertgebouw-orkest geworden en als zoodanig werkzaam gebleven tot einde 1910. In het begin van 1911 vertrok TIMMNER naar Amerika; een vast engagement heeft hij er, voor zoover wij weten, nog niet aangenomen.



**HENDRIKA VAN
TUSSENBROEK.**

* Haar geboortestad Utrecht,
(geb. 2 Dec. 1854) is ook
hare woonplaats gebleven.

Evenals WAGENAAR en CATHARINA VAN RENNES is zij eene leerlinge der Utrechtsche Toonkunstschool en in 't bijzonder van RICHARD HOL.

Haar eerste opus was een groot succes, en beter, liever liedjes voor kinderen, (ook voor heel kleine kindertjes), zijn er zeker nimmer geschreven dan deze „Sneeuwkllokjes”, die in 1887 het licht zagen met een hartelijk voorwoord van HEINZE.

In 1896 had de 1^e opvoering plaats van de poetische operette „De drie Kaboutertjes; een miniatuur muziek-drama waarvan met veel lof gesproken is.

Toen verschenen twee geestige bundeltjes van zang-paedagogische strekking met eigen versjes: „Wie geen R kan zeggen, die blijft thuis” en „Zoo worden loome tongen los”. De melodieën zijn zonnig, oorspronkelijk, kinderlijk en de begeleiding karakteristiek en illustratief den tekst.

Ook daarna was zij veelal haar eigen librettiste en menig gedichtje, in al zijn soberen eenvoud mag een juweeltje in kleinkunst genoemd worden.

HENDRIKA VAN TUSSENBROEK heeft nog veel meer geschreven, dat onze aandacht verdient, duetten, koren, speelliedjes, nog een korte operette, en zelfs eenige veelgezongen concertliederen, waaronder het zeer bekende „Jong paartje”..... en deze composities bezitten alle dezelfde prettige en sympathieke eigenschappen, waarvan ik reeds gewaagde. Maar haar allergrootste verdienste ligt toch op paedagogisch terrein, en het aller-mooiste zijn haar fijne kinderliedjes.

Zij is er in geslaagd, groot te zijn in 't kleine...

* Verkort overgenomen uit een artikel in Het Theater door DAN. ELVERS.



ANNA TIJSSSEN- Geboren te Rotterdam 26
BREMERKAMP. Mei 1871, studeerde piano
 en theorie bij ALEX HEY-
 BLOM aldaar en zang achtereenvolgens bij Mevr.
 OPHEMERT-SCHWENCKE, Mevr. YPES-SPEET en
 Mej. CORNELIE VAN ZANTEN. Nadat zij op nood-
 lottige wijze haar vader verloren had, was zij ge-
 dwongen een engagement bij de Ned. Opera —
 DE GROOT — aan te gaan (Parkschouwburg—
 Amsterdam). Zij kwam daar als 2^{de} dugazon, in
 1889, klom echter langzaam op tot het 1^{ste} dugazon-
 vak, om later daarnaast als jeugdig-dramatische
 zangeres bij de Opera VAN DER LINDEN lange
 jaren met groot succes werkzaam te zijn. Hare
 voornaamste partijen waren Hans (Hänsel und
 Gretel) met Mevr. ENGELN-SEWING als Grietje,
 Benjamin (Joseph en zijne broeders), de Herders-
 knaap (Tannhäuser), Mignon, Elsa (Lohengrin),
 Eva (Meistersinger) enz.

Toen haar man (JOS TIJSSSEN) naar het buiten-
 land ging, zeide zij langzamerhand hare loopbaan
 vaarwel, om hem in die drukke en moeilijke cari-
 ère beter te kunnen steunen. Zij trad echter
 nog verscheidene malen op bij de Operavereeni-
 ging (dr. VAN DEN BROECKE) als Marzeline (Fi-
 delio), Susanne (Figaro's Hochzeit), Blondchen
 (Entführung), Zerline (Don Juan), Elsa (Lohengrin)
 en Eva (Meistersinger).



JOSEF (JOS) TIJSSSEN. JOSEF (JOS) TIJSSSEN geboren te Roermond 26 Maart 1871, ontving zijne opleiding, (piano, viool en orgel), achtereenvolgens van JOS. LUIJTEN en van zijn oudsten broeder HENRI TIJSSSEN, (den bekenden muzikdirekteur in Roermond) bezocht daarna het Kon. Conservatorium te Brussel, de klassen van A. DE GREEFF, ALPHONSE MAILLY, H. WARNOTS (als zang-accompagnateur) en KUFFERATH en SAMUEL (voor contrapunt en compositie) — behaalde daar de verschillende onderscheidingen — en werd in 1890 als solo repetiteur en tweede kapelmeester geëngageerd aan de „Hollandsche Opera” DE GROOT (Parkschouwburg).

Darna was hij bij de Ned. Opera VAN DER LINDEN verscheidene jaren in dezelfde functie werkzaam. Hij studeerde op aanraden van zijne vrouw, (ANNA TIJSSSEN-BREMERKAMP), die zijn tenorstem ontdekte, zang bij CORNELIE VAN ZANTEN. TIJSSSEN maakte naam als concertzanger door het onvoorbereid opnemen en à prima vista lezen van de zware Evangelist-partij in de Mattheus Passion bij eene Toonkunst-uitvoering te Leiden onder DANIEL DE LANGE en debuteerde hierop als operazanger bij VAN DER LINDEN.

Hij zong gedurende eenige jaren daar het lyrische vak, totdat hij in 1902 geëngageerd werd als jeugdige heldentenor te Frankfort a. M., vervolgens in Hamburg, om daarna weer naar Frankfort terug te keeren tot 1911. In 1904 werkte hij mede te Bayreuth.

Nu gaat hij vanaf dit jaar zijn overgang tot eersten heldentenor maken, in het Keizerlijke theater te Kiel, en geeft verder gastvoorstellingen en concerten in de voornaamste Deutsche steden. TIJSSSEN leidde de „Maifestspiele” te Rotterdam met het bekende groote artistieke succes. Verscheidene liederen en pianostukken werden door hem getoonzet.



JAC. De beroemde heldentenor is te Herkenrath (bij Aken) geboren in 1867
URLUS. en heeft nu zijne vaste verblijfplaats te Leipzig. Op 1½ jarigen leeftijd ging hij met zijne ouders mede naar Tilburg, waar hij tot zijn 12^{de} jaar slechts de lagere school bezocht en daarna op de fabriek van zijn vader het ijzergieten en vormen moest gaan leeren. Toen hem nu in dien zelfden tijd de muziekbeginzelen bijgebracht werden door den onder-direkteur eener zangvereening, bleek het al gauw, wat voor mooie stem de jongen bezat en werd hij op 16-jarigen leeftijd werkend lid van eene zangvereening, het volgend jaar solist in eenige zangkoren te Utrecht. Op aanraden van den opera-direkteur DE GROOT, ging hij ernstiger studie maken van den zang, en solo-zangles nemen.

Na eenige jaren onder leiding van ANT. AVERKAMP, HUGO NOLTHENIUS en CORN. v. ZANTEN te hebben gestudeerd, werd hem in 1894 een engagement aangeboden door VAN DER LINDEN. Hij bleef 6 jaar aan de Ned. Opera verbonden, eerst als lyrische-, naderhand als heldentenor, verliet daarna ons land, om 1^{ste} heldentenor aan de opera te Leipzig te worden.

In bijna alle groote steden van Frankrijk, Duitschland, Engeland, België, Holland etc. liet hij zich hooren, en dit jaar (1911) denkt hij naar Amerika te gaan. Als concertzanger trad hij meermalen op in de groote uitvoeringen onzer zangvereeningen.

De heer URLUS is „Kammersänger“ van Coburg-Gotha. Toegekend werden hem: de orden voor Wetenschap en Kunst (in goud, van Anhalt), een zilver eerekrus v. K. u. W. van Reuss j. L., de Erinnerungsmedaille vom Fürsten von Reuss.



G. VEERMAN. GERARD VEERMAN, 1^{ste} concertmeester van het Utrechtsch sted. orkest, werd 31 October 1852 te Amsterdam geboren. Na de muziek-beginselen aldaar te hebben geleerd, kwam hij onder leiding van CARL BAYER en JOH. HRIMALY, welke laatste thans professor is aan het conservatorium te Moskou. Ook was hij leerling van EM. WIRTH, tegenwoordig prof. aan de Hochschule te Berlijn.

In 1872 werd VEERMAN benoemd tot concertmeester van het Utrechtsch Sted. orkest, een paar jaar later, als opvolger van C. COENEN, tot concertmeester van het Collegium Musicum Ultrajectinum (de z. g. Stadsconcerten). Sinds 1877 is hij leeraar voor de solo-viool-klassen aan de muziekschool M. t. b. v. Toonkunst, afd. Utrecht en bovendien 1^{ste} violist van het kwartet voor kamermuziek te Utrecht, hetgeen door hem of gericht en naar hem genoemd werd.

Als solist speelde hij meermalen in Duitschland, Engeland enz., met CARL HEYMANN, den pianist, en in 1889 op een concert in de „Musikalische Gesellschaft” te Keulen.



**BART
VERHALLEN.**

BART VERHALLEN is 11 December 1870 te Delft geboren. Op tienjarigen leeftijd trad hij op als solo-violist in een concert der vereen. „Mozart”.

Het eerste onderwijs voor viool ontving hij van J. J. AHSMANN, en voltooide deze studie aan de Kon. Muziekschool te 's-Hage. Bij M. H. VAN 'T KRUYNS nam hij les in harmonie, contrapunt en compositie. Hierna begon voor VERHALLEN de „struggle for life”. In 1889 kreeg hij zijn eerste vaste engagement als hoornist bij de stafmuziek der Haagsche Schutterij en werd later benoemd als violist in de Diligentia-concerten. Als zoodanig werkte hij ook mede in Eruditio Musica en Toonkunst te R'dam. Daarna volgde een engagement als 1ste violist in het orkest der Fransche Opera.

Van 1897 af is VERHALLEN ook als orkest-dirigent werkzaam en wel als kapelmeester van de stafmuziek der Schutterij en dir. der Symphonievereen. te Schiedam (tot 1905).

Van 1903 tot 1909 was hij solo-altist van het Res dentie-Orkest; in 1905 leeraar aan het Kon. Conservatorium; herhaaldelijk nam hij zitting in jury's van muziekwedstrijden.

Met HENRI HACK, CH. VAN ISTERDAEL en H. VOERMAN richtte V. het Haagsche Toonkunstkwartet op. Thans is hij ook de altist van een Toonkunstkwartet met LOUIS WOLFF, CARL BLITZ en I. MOSSEL. In 1909 werd hij directeur der stafmuziek van het Korps Kon. Scherpschutters te R'dam. VERHALLEN schreef een aantal liederen, werken voor viool en piano, violoncel en klavier, mannen- en gemengde koren, kamermuziekcomposities en voorts arrangementen en kleine werken, alsmede eene Fantaisie op „Les Contes d'Hoffmann” van OFFENBACH, alles voor harmonie-orkest.



ANTON B. H. VERHEY. ANTON VERHEY, zoon van wijlen den organist der Oud Kath. Kerk te Rotterdam, werd daar 2 Februari 1871 geboren. Hij begon reeds op 6-jarigen leeftijd bij zijn vader de beginselen der muziek te leeren, kreeg daarna les van THYS v. LEEUWEN en vervolgens op de muziekschool (var Toonkunst) van Fr. GERNSEHEIM.

Zijne eerste dirigentbenoeming was die van Rotte's Mannenkoor in 1891, welke functie VERHEY gedurende 18 jaar bekleed heeft. In 1909 afgetreden, benoemde men hem tot eere-direkteur.

Voorts werd hij in 1895 direkteur der Toonkunst-zangvereniging in Den Haag en Rotterdam, welke betrekkingen hij nu nog vervult. Als direkteur van deze vereenigingen kon hij menig interessant koorwerk uitvoeren..... VERHEY is dan ook speciaal koor-dirigent.

Als solo-pianist, begeleider en ensemble-speler is hij echter ook zeer bekend en gezocht. In 1900 werden de WOLFF-VERHEY Concerten door den violist WOLFF en hem opgericht. Hij werkt hierin geregeld mede, en treedt buitendien meermalen op als solist. Met de zangeressen: Mevr. NOORDEVIER-REDDINGIUS en Mevr. DE HAAN-MANIFARGES geeft hij in September en October altijd een reeks kerkconcerten hier te lande.

In het buitenland liet hij zich eenige malen te Parijs hooren met het trio WOLFF-VERHEY-BOUMAN (later MOSSEL); als organist in Berlijn.

Zijne voornaamste composities zijn eenige mannenkoren, o.a. „Dies Irae" en „Magnificat".

ANTON VERHEY is lid van verdienste van de Mij. t. b. v. Toonkunst en ridder in de orde van Oranje-Nassau.



TH. H. H. VERHEY. THEODOOR VERHEY, componist en leeraar in klavier, harmonie en contrapunt, aan de muziekschool te Rotterdam, werd daar geboren 10 Juni 1848. Zijn eerste onderricht kreeg hij van zijn vader en aan de Rott. Muziekschool (klavier, cello en theorie), ging in 1865 met NICOLAÏ naar Den Haag, volgde daar aan de „Koninklijke” de lessen in harmonie en compositie en die van GIESE in violoncel, terwijl hij SIKEMEIER te Rotterdam tot klavierleeraar behield, om in 1868 in de Maasstad terug te keeren en nog gedurende 4 jaren de lessen van H. BARGIEL te volgen in compositieleer.

Van zijne talrijke werken noemen wij hier als de voornaamsten: 3 trio's voor klavier, viool, cello; een klavier-kwartet; een kwintet met strijken en 1 klavier-kwintet met blaas-instrumenten. Concerten voor piano, voor cello en viool *, 2 voor fluit * en 1 voor clarinet *. Verder 3 opera's. No. 1 „Eine Johannisfeier auf Amron” (1880), No. 2 „Imilda”, in 1885 en No. 3 „König Arpad”, in 1888, welke allen met veel succes bij de Hoogd. Opera te Rotterdam, en ook in Amsterdam, Den Haag, Utrecht, Leiden, Dordrecht, werden opgevoerd.

Voorop Te Deum *, twee Missen, * een Requiem *, Ballade *, „der Ritter von der Kranzen”, Nederland en Oranje *, beide voor soli, gemengd koor en orkest.

Dan een groot aantal pianostukken, liederen, sonate voor piano en viool.

In Mei 1911 verscheen „Intermezzo” uit het kwintet op 10 voor piano „bearbeitet von ERNST PERABO te Boston.

N.B. De met * aangeduide werken zijn in druk.

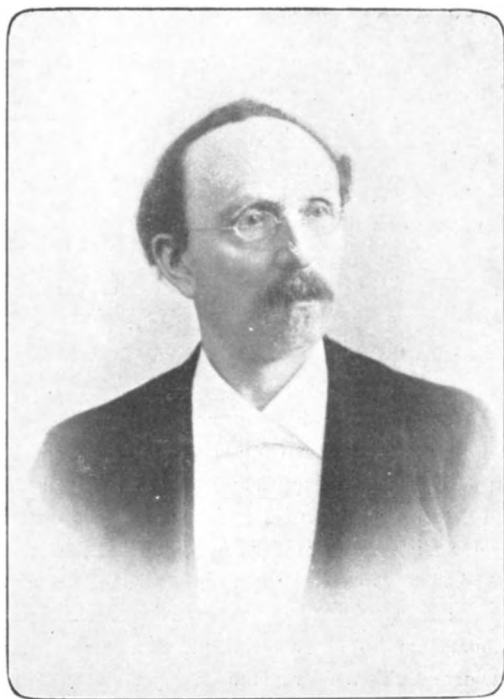


JOS. A. VERHEIJEN. Geboren 19 Augustus 1837 te Amsterdam. Hij studeerde piano, orgel en theorie aan de muziekschool (onder BERTELMAN) in zijne geboortestad en werd na afloop zijner studie, benoemd tot organist der R. K. Kerk te Gouda.

Tevens werkzaam als muziek-onderwijzer, was hij ook dirigent van twee zangvereeningen aldaar. In 1871 volgde zijne benoeming tot organist in de Mozes- en Aäronkerk te Amsterdam, later tot directeur der zangvereening „Cantus et Organum.” Bovendien werd hij leeraar voor piano, zang, orgel en theorie, en was hij gedurende 1 jaar organist in het Paleis v. Volkswijt. Bij de plaatsing van het nieuwe orgel werd hem deze betrekking aangeboden.

De heer VERHEIJEN is voorzitter van de „Nederlandsche Organistenvereening”. Als examiner bij het aanvaarden van nieuwe orgels, werd hij dikwijls benoemd, zoowel in ons land als in den vreemde, o. a. te Parijs en in verschillende steden van Duitschland.

Zijne composities bestaan alleen in manuscript; zijn geschrift: „Het Orgel in het Concertgebouw te Amsterdam”, verscheen in 1891. Ter gelegenheid van zijn 70^{sten} verjaardag werd te zijner eere een nieuwe „Missa Solemnis” gezongen, gecomponeerd door zijn oud-leerling PH. LOOTS.

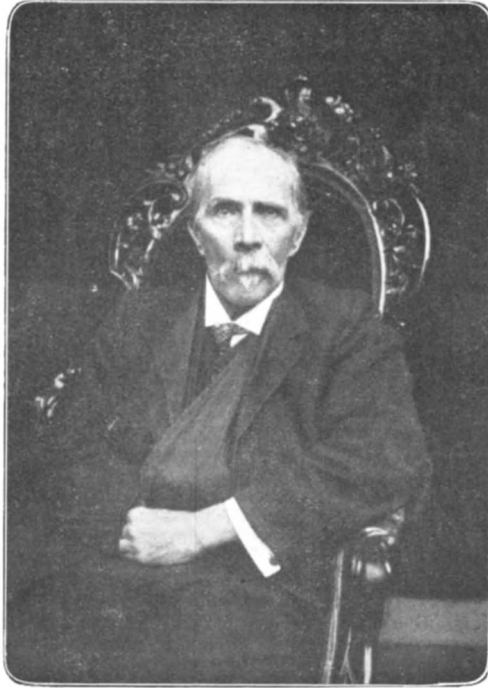


HENRI VINK. HENRI VINK werd 13 Mei 1849 te Haarlem geboren. Zijne muzikale opleiding genoot hij aldaar, eerst van BERNH. v. D. EIJKEN, later te Leipzig van Professor TH. COCCIUS, C. REINECKE en F. RICHTER. Na eerst benoemd te zijn tot directeur der zangvereening van Toonkunst, Dordtsche afdeeling, werd hij later directeur der muziekschool en tevens leeraar voor piano en theorie, aan diezelfde instelling.

Door eene hevige ziekte aangetast, (in 1903) die verlamming ten gevolge had, was HENRI VINK genoodzaakt om zich uit zijne werkzaamheden terug te trekken.

Hij is nog steeds te Dordrecht woonachtig.

Van zijne composities noemen wij: een Klavierkwintet; een Klavier-trio; eene sonate voor piano en cello; een „Andante”, voor cello en piano; de Cantate: der Triumph der Liebe; eenige koren en vrouwenkoren, waaronder „der Zigeunerbube” met begeleiding van orkest; een aantal liederen, waaronder: „Overtuiging” gecomponeerd voor het Leyds album, ten bate der strijdende Boeren; verder kleinere stukken voor piano en cello.



Mr. HENRI VIOTTA. Geboren 16 Juli 1848 te Amsterdam.
HENRICUS ANASTASIUS VIOTTA
begon zijne muziekstudiën te Amsterdam, bij R. HÖL, (compositie) en FR. MERLEN, (violoncel) om deze later voort te zetten in Keulen bij F. HILLER (compositie) en SCHMITT (violoncel).

In 1861 speelde hij als cellist mede in concerten van „Cæcilia”, terwijl eene compositie van hem door een dilettanten-gezelschap in 1862 uitgevoerd werd. Als cellist liet hij zich hier en daar hooren, was ook korten tijd directeur van de A'damsche Orkest-vereëen., om toen echter als jur. student naar Leiden te gaan. In 1877 promoveerde hij op het proefschrift: „Het Auteursrecht van den Componist”. Na eenige jaren advocaat te zijn geweest, keerde hij tot de muziekwereld terug en werd de stichter van de Wagner-vereëning (1883).

Later werd door hem opgericht te A'dam een College voor muziek, ten slotte in 1903 het Residentie-Orkest, samengesteld uit oud-leerlingen van het Conservatorium, waarvan VIOTTA in 1896 tot directeur benoemd was. Tegenwoordig is hij ook dirigent der concerten van Diligentia in Den Haag en van „Eruditio Musica” te Rotterdam.

Als dirigent trad hij op te Antwerpen en te Brussel; met het Residentie-Orkest te Londen. Voornamelijk door zijn toedoen werden in 1911 te 's-Gravenhage twee belangrijke muziekuitvoeringen gegeven: De Beethoven-cyclus en het Richard Straussfeest. Zijne composities bestaan uit: liederen, concert voor violoncel; symphon. Dichtung; mis en Veni Creator v. mannenstemmen en orgel. Verder schreef hij verschillende boeken, waaronder: „Helden der Toonkunst” en „R. Wagner's leven en werken”.

Mr. Viotta is Officier van Oranje-Nassau, ridder van de Nederlandsche Leeuw en eere-lid van vele maatschappijen.



CORNELIUS VAN VLIET. CORNELIUS VAN VLIET is een kunstenaarskind. 1 Sept. 1886 te R'dam geboren, kreeg hij op 7-jarigen leeftijd viool- en pianoles van zijn vader. Toen hij bemerkte dat hij zich meer aangetrokken voelde tot de cello, werd eerst een kennis van zijn vader, later OSCAR EBERLE zijn leeraar voor dat instrument. Na den dood van dezen laatsten zette hij de studie voort bij I. MOSSEL te Amsterdam en verleende tevens zijne medewerking in het Concertgebouw-orkest aldaar.

Vanaf zijn 12^{de} jaar was v. VLIET reeds opgetreden als solist. Zijn eigenlijke loopbaan begon met de benoeming tot 1^{sten} solo-cellist in het Philharmonisch orkest te Leipzig (onder HANS WINDERSTEIN). In 1904 verwisselde hij deze betrekking voor het hem aangeboden engagement van solo-cellist aan het Boheemsch Philharmonisch orkest te Praag, dat onder leiding stond van den bekenden OSCAR NEDBAL. Met dit orkest maakte de kunstenaar vele concertreizen door Bohemen, Polen, Rusland etc. Na een zomer doorgebracht te hebben in Pawlowsk bij St. Petersburg, ging hij naar Finland om daar in Helsingfors aan het Philharmonisch orkest eene betrekking te aanvaarden. Tevens was hij aan het Conservatorium werkzaam.

Na een jaar werd hij nu weder verbonden bij het Kaim-Orkest te München, waar hem de eer te beurt viel, voor verschillende vorstelijke personen te spelen o. a. voor prins RUPRECHT van Beieren. Na driejarige werkzaamheid aldaar vertrok VAN VLIET naar Weenen, bleef tot 1911 aan de Hof-Opera verbonden. In dat jaar vertrok hij naar Chicago, van welke stad uit hij als solist groote kunstreizen door de Ver. Staten onderneemt, die in alle opzichten een triomf voor hem zijn.



HENRI VÖLLMAR. HENRI FRIEDRICH VÖLLMAR geboren 2 Mei 1853 te 's-Hage, ontving zijne muzikale opleiding aan de Kon. muziekschool en studeerde later te Berlijn (1869/70) bij CARL TAUSIG en te Stuttgart bij DIONYS PRUCKNER, EDM. SINGER, EM. FAISST en STARK.

Als klavier-virtuoos maakte hij daarna verschillende kunstreizen door Duitschland en concert-tournées met HENRI WIENIAWSKY; zoo kwam hij ook naar Engeland waar hij drie jaren bleef. Weer in den Haag gevestigd, richtte hij in 1882 een gem. zangver. „Melosophia” op (ontbonden in 1894) met welke vereeniging hij zeer veel gedaan heeft voor de herleving van den a capella-zang. In 1880 werd hij adjunct-direkteur der Kon. zangver. „Cecilia”. Verder is hij bekend als accompagnateur der Concerten Diligentia; direkteur van een mannenkoor „Arion” te Leiden; organist van den Protestantenvond; en gedurende 1 jaar direkteur v. d. English Choral-Society en van de gem. zangver. Con Amore. Sedert 1889 is VÖLLMAR leeraar aan het Kon. Conservatorium, waaraan hij sedert jaren uitsluitend onderwijs in muzikale theorie geeft.

VÖLLMAR's composities zijn o.a. eene Ballade voor soli, gem. koor en orkest, „Opstanding, „Les Cloches”, Immortalité. liederen enz.

Sedert jaren lid van de Ned. Toonk. Ver. is hij belast met het afnemen van examens van a. k. muziekonderwijzers en onderwijzeressen.

Ook is hij als muziek-recensent werkzaam, o. a. als correspondent van de Nieuwe Rotterd. Crt.

VÖLLMAR is ridder in de orde van Oranje-Nassau en eere-lid van verschillende muziekvereenigingen en wordt herhaaldelijk aangezocht als jurylid bij muzikale wedstrijden in binnen- en buitenland.



HENDRIK DE VRIES, sinds 1897

H. DE VRIES. organist van de Grootte Kerk te Rotterdam, als zoodanig opvolger van M. H. VAN 'T KRUYTS, is 17 Februari 1857 te Amsterdam geboren en ontving voor een groot deel opleiding van zijn vader, S. R. DE VRIES, organist van de Remonstr. Gemeente aldaar, — deels ook van G. A. HEINZE. In 1873 werd hij organist te Breukelen, kort daarop in Broek-in-Waterland. Gedurende dezen tijd verwierf hij den 1^{sten} prijs, een gouden medaille, bij een concours in orgelspel in het Paleis voor Volksvlijt te Amsterdam. In 1875 werd hij organist der Engelsche Kerk, in 1886 van de Grootte of St. Stevenskerk te Nijmegen, een jaar later directeur der Gem. Zangvereeniging „Erato” aldaar, ter vervanging van MEYROOS. Tegelijkertijd was hij pianist en onderwijzer in orgel en piano.

Van zijne composities noemen wij: een pianostuk „Erato”; Zendingscantate; verschillende werken voor orgel.



**JOHAN
WAGENAAR.**

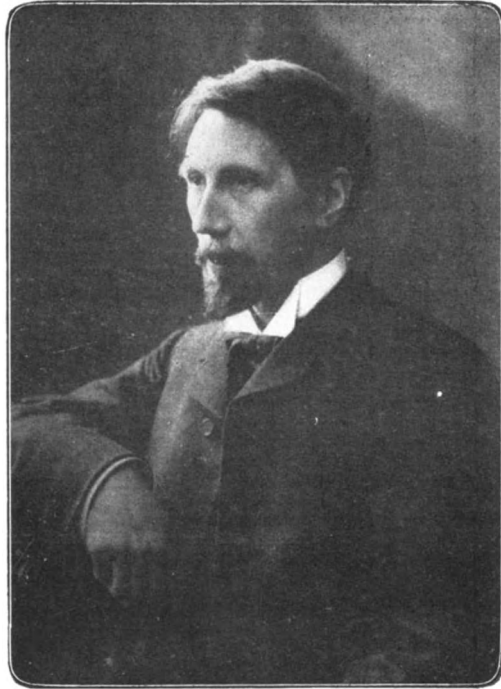
JOHAN WAGENAAR, bekend om zijn humoristische doch ook ernstige composities, is 1 Nov. 1862 te Utrecht geboren en kreeg zijn opleiding van R. HOL aan de Muziekschool te Utrecht, van SAM. DE LANGE te 's Hage en later van HEINRICH v. HERZOGENBERG te Berlijn. Na het behalen zijner diploma's (Mij. t. b. v. T.), werd hij kort daarop aangesteld als leeraar aan de pianoklassen der muziekschool en als 2^{de} violist en accompagnateur bij het Utr. Sted. Orkest. Ook was hij vele jaren altist bij de Stadsconcerten en assisteerde zijn leermeester R. HOL als organist in de Domkerk. Bij diens aftreden als leeraar aan de muziekschool werd WAGENAAR leeraar in de theorie, terwijl hij in 1888 benoemd werd tot organist der Domkerk.

Na een verblijf in Duitschland, stichtte hij te Utrecht den „Muzikale kring”, werd benoemd tot dir. der Utr. Mannenzangvereniging en richtte het „Utrechtsch a capella-koor” op, waarvan hij ook directeur was.

Nog steeds organist aan de Domkerk is hij thans ook directeur der afd. Toonkunst Utrecht en Leiden, en directeur der Muziekschool Mij. t. b. v. T. te Utrecht.

Tot zijne voornaamste composities behooren: „De Schipbreuk”, humoristische cantate; „De Doge van Venetië”, opera; ouverture: „Cyrano de Bergerac”, „Saul en David”, Toongedicht; ouverture voor SHAKESPEARE'S „Getemde Feeks”.

WAGENAAR is lid van verdienste der Maatsch. t. b. v. Toonkunst.



ADOLF WATERMAN. ADOLF WATERMAN werd 19 Mei 1886 te Rotterdam geboren. Zijne eerste muzikale opleiding ontving hij van BERN. DIAMANT en JOH. SIKEMEIER, beiden te Rotterdam woonachtig. Later zette hij zijne piano-studie voort bij ALADAR BERÉNYI en STEFAN THOMÁN te Boedapest. In Holland terug gekeerd vond zijn debuut plaats te Arnhem (in 1906), waar hij het G-dur concert van BEETHOVEN voordroeg. Hierna liet hij zich meermalen op concerten hooren, o. a. te Rotterdam, den Haag, Amsterdam, Leiden enz., buitenslands te Brussel, Parijs, Boedapest, Berlijn Londen enz., steeds met groot succes.

WATERMAN is te Rotterdam gevestigd en geeft slechts bij uitzondering les.



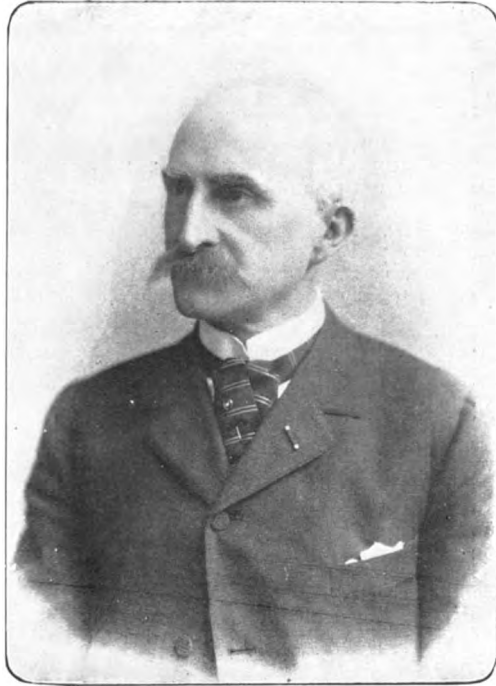
De pianist CAREL LODEWIJK C. L. W. WIRTZ. WILLEM WIRTZ werd den 1^{sten} Sept. 1841 te 's-Gravenhage geboren uit het huwelijk van FRIEDR. X. WIRTZ, den eersten leeraar in pianospel a. d. Kon. Muziekschool, en CAROLINA J. VAN HOVE, dochter van den beroemden schilder B. J. v. HOVE.

Nadat hij eerst van zijn vader, later van J. H. LUBECK, onderwijs had gekregen, speelde hij thuis al zeer vroeg mede in trio's en kwartetten, en componeerde zelfs al eenige dingen. Ook als „onderwijzer” trad hij in zijn prille jeugd reeds op: in zangvereenigingen — ook als solist — verleende hij dikwijls zijne medewerking. In 1854 speelde hij b.v. het G moll Concert van MENDELSONH op eene soirée van „Aurora”. Ook was hij nu nog eenige jaren leerling van den pianist v. d. DOES.

In 1857 werd WIRTZ organist van de St. Jacobuskerk in den Haag en toen het jaar daarop zijn vader overleed, volgde hij dezen op als leeraar der pianoklasse (tot 1865). Ten slotte werd hij opvolger van v. d. DOES aan de hoogste klasse, in welke betrekking hij zich thans geheel geeft aan de muzikale opvoeding zijner leerlingen.

Als directeur van het zangkoor der bovengenoemde kerk was hij van 1857—75 en van 1886—91 werkzaam. Hierna is hij 4 jaar verbonden geweest aan de muziekschool der M. t. b. d. Toonkunst te Utrecht. Als solist trad WIRTZ op in verschillende concerten, ook liet hij zich tal van keeren hooren aan het Hof o. a. voor Koningin ANNA PAULOWNA, Koningin SOPHIE, Prinses MARIE en Prins HENDRIK, broeder van WILLEM III. Zijne compositiën bestaan uit koor-orkest en klavierwerken, benevens verscheidene kerkelijke composities, bijv. een Mis, te Deum, enz.

WIRTZ is ridder in de Orde van Oranje-Nassau.



**GEORG
HENDRIK WITTE.**

WITTE heeft eene school doorloopen, die hem wel voeren móést in klassieke richting. Geboren 16 Nov. 1843 te Utrecht, was hij van 1859-62 leerling aan de Kon. muziekschool in den Haag, later aan het Conservatorium te Leipzig, dat toen onder CARL REINECKE zijn glans-tijdperk bereikt had.

Van 1867-69 vinden wij hem terug in den Elzas, daarop in Holland, in 1871 weder te Leipzig.

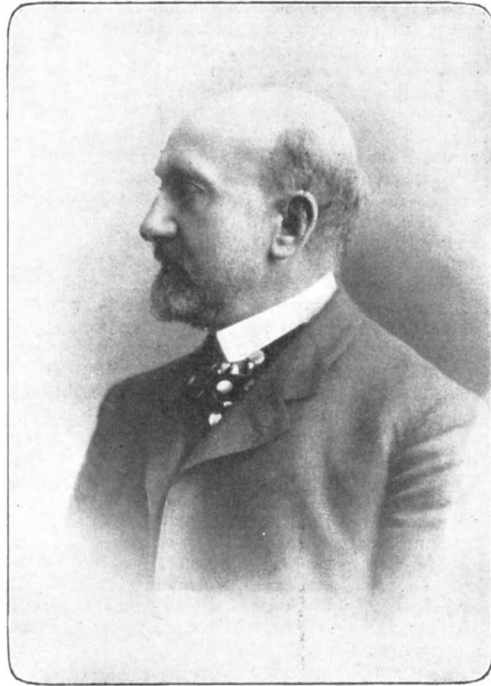
Door REINECKE's aanbeveling kwam hij te Essen in Duitschland, dat nu zijn tweede vaderland zou worden — en werd hij directeur van den „Essener Musikverein". In het jaar 1882 vereerde men hem met den titel van Kön. musikdirector, bij de oprichting van het „Städtisches Orchester" werd hij tot directeur benoemd, hierop volgde de titel van Kön. Professor.

Behalve de klassieke muziek, die hem bovenal lief is, bracht hij ook de moderne muziek ten gehore; WAGNER, LISZT, R. STRAUSS, SCHILLINGS, REGER, enz.

In April 1911 is hij afgetreden; op zijn laatste concert werkten o. a. mede; Mevrouw NOORDEWIJER-REDDINGIUS en DENYS.

Zijne Composities bestaan o. a. uit: een klavier kwartet (bekroond), violoncel-concert; „drei Stücke für Klavier und Violoncell" (bekroond); „eene sonate für Klavier u. Violoncell" (bekroond); „Elegie"; „Hymne an die Sonne für Chor u. Orchester"; Choralbuch etc.

WITTE kreeg de volgende onderscheidingen: Kronenorden IV^{te} klasse; Roter Adler-Orden III^{te} klasse.



ILOUIS 15 Mei 1865 te Amsterdam geboren.
WOLFF. Toen hij zeven jaar oud was, kreeg hij vioolonderricht, op tienjarigen leeftijd maakte hij reeds zijne eerste concert-tournée door Frankrijk en Duitschland en had als „wonderkind” veel succes. Van zijn 12^e tot 16^e jaar volgde hij de lessen op de H. B. S. in Den Haag. In 1881 kwam hij onder de leiding van CSILLAG (een JOACHIM-leerling) op de Rotterdamsche Muziekschool en zette zijne studiën op het Parijsche Conservatoire onder MASSART voort. Deze inrichting zei hij vaarwel in 1886 na een prijs op het concours behaald te hebben. In Parijs genoot hij ook nog de lessen van LEONARD en MARSICK. Door zijn vader in pension gedaan te Parijs, werd hij 's morgens na zijn aankomst gewekt door de heerlijkste viooltonen, die men zich denken kan. Het bleek dat de kamer beneden hem bewoond werd door SIVORI, PAGANINI'S beroemden leerling, door wien hij veel leerde en met wien hij ook dikwijls kwartet speelde.

In 1887 maakte hij eene groote tournée met CHRISTINE NILLSON door Frankrijk, daarna kwam hij als concertmeester aan het Concerthaus-orkest te Berlijn. In 1890 riep KES hem als opvolger van TIMMNER als 1^{ste} concertmeester van het Concertgebouw naar Amsterdam.

Amsterdam verliet hij voor Londen en Belfast. In de laatste stad was hij een der oprichters van het Conservatoire, terwijl hij in de meeste plaatsen van Engeland als solist optrad. Na in 1897 met het Philh. Orkest te Berlijn geconcerteerd te hebben, werd hem zijn tegenwoordige positie en zijne betrekking aan de Rotterd. Toonkunstmuziekschool aangeboden. Als solist trad hij sindsdien in binnen- en buitenland op, dikwijls in samenwerking met den voortreffelijken pianist A. B. H. VERHEY, met wien hij ook mede-oprichter der WOLFF-VERHEY-Concerten en van het R'damsch trio was.



JOH. WIJSMAN. JOHAN MARIE WILHELM WIJSMAN
werd den 31^{sten} Januari 1872 te
Rotterdam geboren.

Zijne muzikale opleiding ontving hij eerst te Amsterdam aan de Muziekschool der M. t. b. d. T., waar H. TIBBE (piano) en B. ZWEERS (theorie) zijne leeraren waren. Hierna zette hij de studie voort bij JAMES KWAST te Frankfurt a/M., bij GERNSHEIM te Berlijn, om zich ten slotte onder leiding te stellen van FER. BUSONI te Weimar en later te Berlijn.

Zijn eerste optreden vond plaats te Amsterdam; na dit debuut liet hij zich als solo-pianist in alle Hollandsche steden hooren, in het buitenland o.a. te Berlijn, Parijs, Brussel, Weenen, Londen, Dublin, enz. enz., en concerteerde met artiesten als ARNOLDSON, KES, HOLMAN, FLESCHE, KREISLER en YSAYE. Ook speelde hij bij de Straussfeesten te Amsterdam onder R. STRAUSS.

Behalve als solist was hij werkzaam in de betrekking van leeraar aan de Muziekschool der M. t. b. d. T. te Amsterdam, daarna te Kiel en nu aan de London Academy of Music te Londen.

Zijne composities bestaan uit: Preludes, Fantasie-stücke, Walzer, technische oefeningen voor piano en eenige liederen.



**GÉRARD
ZALSMAN.** ZALSMAN, die 6 October 1871 te Haarlem geboren werd, kreeg zijne opleiding aan de Muziekschool aldaar, later aan het Amsterdamsch Conservatorium. Hierop verliet hij Nederland, om tijdelijk te gaan studeeren bij beroemde buitenlandsche zang-paedagogen, o.a. bij JULIUS STOCKHAUSEN te Frankfort.

Voor het eerst opgetreden te Haarlem (1890), volgden nu vele andere plaatsen in Nederland; later liet hij zich ook hooren in Duitschland, Oostenrijk, Frankrijk, Engeland, Spanje, België, etc., steeds met het grootste succes.

Op dit oogenblik is hij woonachtig te Rotterdam en vervult naast zijn werkkring van concertzanger, de betrekking van zangleeraar aan de Muziekschool der Maatschappij tot bevordering der Toonkunst, aldaar.



**CORNELIE
VAN ZANTEN.**

CORNELIE VAN ZANTEN werd 2 Augustus 1855 te Dordrecht geboren. Zij ontving daar hare eerste muzikale opleiding van HENRI GEUL en zong onder zijne leiding reeds vroeg de soli in verschillende oratoria. Te Keulen aan het Conservatorium, waren CARL SCHNEIDER (zang), GUSTAV JENSEN (harmonie), HOMPESCH (piano) en HILLER (muziekgeschiedenis) hare pædagogen.

Na in Keulen het eind-diploma verworven te hebben, ging zij naar Italië en studeerde er 2 jaar onder FRANCESCO LAMPERTI (padre), waarna zij te Turijn debuteerde. Daar zij echter naar Duitsche kunst verlangde, nam zij een engagement aan te Breslau, daarna te Cassel en eindelijk te Hamburg.

Ook maakte zij eene tournée door Amerika en Californië en zong onder leiding van THEODOR THOMAS. Terugekeerd uit Amerika verbond mej. CORNELIE v. ZANTEN zich bij de Ned. Opera, en trok zich toen spoedig uit het opera-leven terug. Na eenigen tijd van rust te Wiesbaden, ging zij naar prof. STOCKHAUSEN te Frankfort om haar stem te restaureeren en werd toen speciaal concertzangeres en leerares in solozang.

Acht jaren was zij werkzaam aan het Conservatorium te A'dam. Sedert 1903 heeft mej. v. ZANTEN een „Privaat-Gesangschule" te Berlijn, is zij „Vorstandsmitglied des Musik-pädagogischen Verbandes" en medewerkster der „Musik-pädagogischen Blätter". Van haar werden uitgegeven: Hoogere Techniek van den Zang; Leitfaden zum Kunstgesang en Bel-Canto des Wortes.

Zij zong onder leiding van MAHLER, WEINGARTNER, Dr. KARL MUCK; te Amsterdam onder C. v. D. LINDEN, terwijl zij zich ook dikwijls hooren liet bij de vorstin v. WIED, H. M. de Koningin van Rumenië en WILHELM I.



LOUIS ZIMMERMANN. Geb. te Groningen, 19 Juli 1873, genoot hij de eerste opleiding van zijn vader, en volgde op 13-jarigen leeftijd de lessen van CHR. POORTMAN (viool) en CONSTANT MULLER (theorie). In 1890 vertrok hij naar Leipzig om zich daar onder leiding te stellen van HANS SITT, FRIED. HERMANN (viool), en CARL REINECKE (compositie). Daar viel hem o.a. het „Robert Schumann-Stipendium” ten deel.

Gevolg gevende aan zijn grootsten wensch om eenigen tijd met YSAYE te studeeren, ging hij nu naar Brussel. Daarna was hij eerst te Homburg (2^{de} concertmeester en solo-violist), toen te Hamburg (1^{ste} concertmeester bij het Laube-orkest) en daarna te Darmstadt 1^{ste} concertmeester aan het hof-orkest (*zie Willem de Haan*). In 1898 werd hij 2^{de} concertmeester bij het Concertgeb.-orkest te A'dam, speelde er o.a. de viool-solo in „Ein Heldenleben” van R. STRAUSS, bij de eerste uitvoering van dit werk. Sir H. WOOD, de bekende Engelsche dirigent, hoorde hem dezen solo spelen en engageerde hem voor 2 concerten te Londen, waar hij nu in Queens Hall, onder leiding van R. STRAUSS den solo wederom speelde. 7 Jaar bleef hij aan de Royal Academy of Music te Londen verbonden.

1 September aanvaardde ZIMMERMANN de 1^{ste} concertmeester-plaats in het Concertgeb.-orkest te A'dam en tevens het hoofdleeraar-ambt voor viool aan het Conservatorium.

Te Londen viel hem de eer te beurt op te treden voor Koningin VICTORIA en Koningin ALEXANDRA in Buckingham Palast. Buitendien is hij eerlid van de Royal Academy of Music.

Onder zijne composities behooren een clarinet-kintet en een „Concertstück” voor viool en orkest, kleinere werkjes, en drie Cadenzen voor het viool-concert van BETHOVEN.



BERNARD ZWEERS. BERNARD ZWEERS, de meest Hollandische componist heeft JOHAN WAGENAAR hem eens genoemd, is 18 Mei 1854 te Amsterdam geboren. Zijn vader, die een muziek- en pianohandel had, was een muzikaal man, die uitstekend van het blad las. Toch, was de oude Heer ZWEERS er volstrekt niet buitengewoon verrukt over toen zich bij den jongen BERNARD muzikaal talent openbaarde. Verklaarbare tegenzin, wanneer men bedenkt dat de goede Hollanders van een vijftig jaar geleden er niets op gesteld waren een „toonkunstenaar” in hun familie te hebben. Intusschen, of Papa het prettig vond of niet: BERNARD had talent en begon te componeeren. Van spaarduitjes had de jongen wat muziektheorie-boeken gekocht en heel in stilte putte hij daar zijne wijsheid uit. Hij begon met eene Fantasie te componeeren, toen hij veertien jaar oud was; Sonates en liederen volgden. Ouder geworden kwam hij bij zijn vader in de zaak, stemde overdag piano's, en zette zich des avonds aan eigen arbeid. Zijn eerste succes van betekenis behaalde ZWEERS met een Mis voor mannenstemmen en orgel, die in verschillende R.-K. Kerken ten gehore gebracht is. Eindelijk lag eene Ballade voor koor en orkest gereed — Winnend Verlies, woorden van HOFDIJK — en eene Symphonie. Nu begreep Vader ZWEERS toch dat voor hem den tijd gekomen was om van houding te veranderen, vooral toen BERNARD na in Berlijn eene vertooning van „De Ring der Nibelungen” gezien te hebben als overtuigd Wagneriaan terugkeerde.

Kort en goed, de jonge musicus, die zichzelf intusschen al heel wat geleerd had, vertrok in 1881 naar Leipzig en heeft daar gedurende 9 maanden de lessen van JADASOHN gevold. Men ziet: heel



veel tijd voor zijne schoolsche opleiding heeft ZWEERS niet noodig gehad. Trouwens JADASSOHN erkende reeds na de eerste lessen, dat de jonge Hollander niet veel meer te leeren had. Een pasbeginnende leerling die met een vijfstemmige Fuga aankomt zetten waaronder de leermeester met dikke letters „Sehr brav“! kan schrijven, zoo een leerling behoort gewis tot de zeldzame verschijningen.

In zijn vaderstad teruggekeerd begon ZWEERS zijne werkzaamheden als directeur van „Amstel's Mannenkoor“ en als leider van het koor in de Mozes en Aäron kerk. Er werden nu mannenkoren gecomponeerd o. a. „Ons Hollandsch“ met orkestbegeleiding, eene 2^{de} Symphonie en eindelijk „De Kosmos, psalm voor gemengd koor en orkest een werk dat 's componisten naam in den lande gevestigd heeft. Tot eindelijk ZWEERS gekomen is met de groote Symphonie „Aan mijn Vaderland“, die 10 April 1890 voor het eerst ten gehooore gebracht is. Het mocht een durf heeten in die dagen, niemand dacht nog aan de groote figuren van onzen tijd STRAUSS en MAHLER, aan te komen met eene symphonie die anderhalf uur duurde, die een gansch bijzondere bezetting van het orkest eischte. Intusschen het waagstuk gelukte. Met klimmend succes is het groote werk jaar in, jaar uit in het Concertgebouw te Amsterdam gespeeld, en aan de beteekenis die „Aan mijn Vaderland“ voor onze eigen Nederlandsche Kunst heeft, twijfelt niemand meer.

Na de derde symphonie, is de GIJSBRECHT VAN AEMSTEL-muziek verschenen: Voorspelen en Reijen, die bij herhaling in ons land uitgevoerd is geworden, en eenige jaren geleden ook te Berlijn. Intuschen had ZWEERS ook als paedagoog meer en meer naam gekregen. Uit alle steden van ons land, zelfs uit Groningen, Breda en Arnhem,

kwamen goeode jongelieden met compositietalent begaafd, naar Amsterdam om zijne lessen te genieten. Zoo druk kreeg de voortreffelijke musicus het, dat hij zijne dirigenten-werkzaamheden staken moest; en ook het componeeren heeft er wel onder geleden. Thans is ZWEERS hoofdleeraar aan het conservatorium en aan de Muziekschool van de M. t. b. d. T. te Amsterdam; geeft hij tal van privaatllessen en heeft hij zoowel te Amsterdam als te 's-Gravenhage analyse-cursussen, waar de grootste meesterwerken der muziek-literatuur — van BACH af tot MAHLER en STRAUSS toe — voor belangstellenden ontleed worden.

ZWEERS heeft veel geschreven. Behalve de reeds genoemde werken, willen wij nog releveeren: Overture Saskia, „Leo Cantate” (DE ROP) voor soli, mannenkoor en orkest; feestzang (BEETS), voor soli, gemengdkoor en orkest (ter huldiging der Koningin, N. Kerk Amsterdam 1891; kroningscantate (FIORE DELLA NEVE), voor soli, mannenkoor en orkest; kroningscantate (BEETS), voor soli, gemengd koor en orkest, ter huldiging der Koningin; Leo-Cantate (SCHAEPMAN), voor soli, gemengd koor en orkest; Ode aan Rembrandt (VAN LOOY), voor mannenkoor met koper.

Verder vele koorwerken en tal van liederen: Dan ten slotte nog: Aan de Schoonheid (tekst van BOUTENS) voor soli, gemengd koor en orkest, voor het eerst uitgevoerd te Naarden (18 Juni 1910) en daarna te 's Hertogenbosch, Zwolle en Rotterdam en „Waar werd opreghter trouw” voor sopraansolo met orgelbegeleiding.

NOG ONTVANGEN, NA HET
TER PERSE GAAN VAN HET
VOORAFGAANDE:

z. o. z.

E. BENEDICTUS. Geboren te 's-Gravenhage, den 3^{den} December 1848, ontving BENEDICTUS zijne opleiding van CH. BUZIAU (destijds concertmeester) aan de Kon. Muziekschool aldaar. Hij studeerde toen uitsluitend viool; eerst later is BENEDICTUS alt gaan studeeren. Hij was dan ook langen tijd als solo-altist verbonden aan het opera-orkest en speelde meermalen op concerten, vooral op kamermuziek-soirées.

Thans is hij een onzer meest bekende altspelers, die ook in het buitenland waardeering gevonden heeft en nog vindt. Bij herhaling heeft BENEDICTUS met het Boheemsche Strijkkwartet samengewerkt. Steeds, wanneer de Bohemers kwintetten met twee altpartijen moesten spelen, hebben zij den heer BENEDICTUS uitgenoodigd in hun wereldberoemd ensemble op te treden.

BENEDICTUS is nog steeds in zijne geboorteplaats gevestigd.

In 1903 werd hij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.



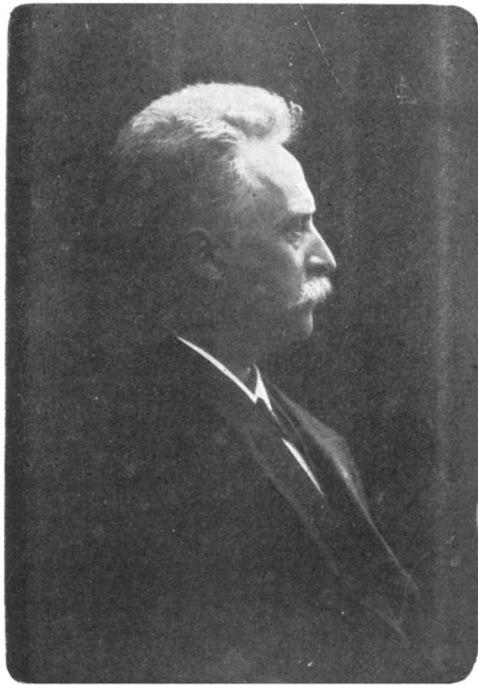
**L. F. W. C.
BRANDTS BUYS.**

LUDWIG FELIX WILLEM
CORNELIS BRANDTS BUYS,
geboren te Deventer, genoot

zijn muzikale opleiding van zijn vader en zijn broeder MARIUS ADRIANUS. Tot 1874 is L. F. BRANDTS BUYS werkzaam geweest te Zutphen en Deventer; in dat jaar zag hij zich aangesteld tot organist van de Waalsche kerk te Rotterdam, in welke stad BUYS tot voor drie jaar gebleven is. Hij is er in den loop der jaren directeur geweest van Rotte's Mannenkoor (1874--1891), leeraar aan de Maatschappij van Toonkunst, en plaatsvervangend directeur der zangafdeeling dier Maatschappij.

Van zijne composities is de cantate „Das Singenthal" vaak ten gehoor gebracht; in kleinere plaatsen van ons land komt het werkje nog op de programma's voor. Doch BUYS' beteekenis, wij mogen wel zeggen zijn groote beteekenis, ligt in zijn mannenkoren. In zijn Psalmen: „Deus est Nostra Lux" en „Deus est Nostra Spes" heeft hij inderdaad machtige werken geleverd, die tot het beste behooren wat voor mannenkoren geschreven is, en dan ook in het buitenland waardeerling gevonden hebben.

(Sedert eenige jaren geniet BRANDTS BUYS in de buurt van Arnhem van het buitenleven).



JOSEPH HOLLMAN. Onze te Parijs vertoevende landgenoot, de cello-virtuoos **JOSEPH HOLLMAN**, werd 16 Oct. 1852 te Maastricht geboren. Zijne opleiding kreeg hij eerst te Brussel van FR. SERVAIS, aan het Conservatoire, waar hij in 1870 den 1^{sten} prijs behaalde, en later aan het Conservatoire te Parijs.

Hij deed verschillende kunstreizen, zóó, dat men mag zeggen, dat de geheele wereld hem gehoord heeft. In de voornaamste steden van Nederland, België, Frankrijk, Engeland, Duitschland, Zweden, Noorwegen, Rusland, Oostenrijk, Amerika enz. trad hij op als solist en tal van onderscheidingen vielen hem ten deel. Zoo is hij Officier in de Orde van de Eikenkroon, Officier d'académie, Ridder in de Ernestinische orde van Saksen—Coburg—Gotha, van de orde van Mecklenburg—Strelitz en van de orde van de H. Ontvangenis v. Portugal.

HOLLMAN'S composities bestaan in 3 concerten voor violoncel met orkest, eene Suite voor violoncel met orkest, eenige Romances, eene Carmen-fantaisie en verschillende kleinere kamermuziekstukken.

In 1905 ontving HOLLMAN het Officierskruis in de Orde van Oranje-Nassau.



**F. E. A.
KOEBERG.**

Te 's Gravenhage geboren in 1876, ontving hij daar onderricht aan de Kon. Muziekschool, in 't bijzonder van NICOLAÏ, later van Mr. VIOTTA. Reeds als leerling van genoemde instelling mocht hij als componist of als componist-dirigent in 't openbaar verschijnen o.a. bij het Berlijnsche Philh. Orkest te Scheveningen en het Utrechtsch Sted. Orkest.

Bij het verlaten der Kon. Muziekschool met eind-getuigschrift voor vele vakken, was hij tevens in het bezit van de medaille voor muzikale compositie, eene zeldzame onderscheiding. Daarna verkreeg hij Staats-stipendium en ging te Berlijn in de leer bij Prof. XAVER SCHARWENKA. Op uitnoodiging van Prof. FR. GERNSHEIM werd hij Meisterschüler der Königl. Akademie der Künste.

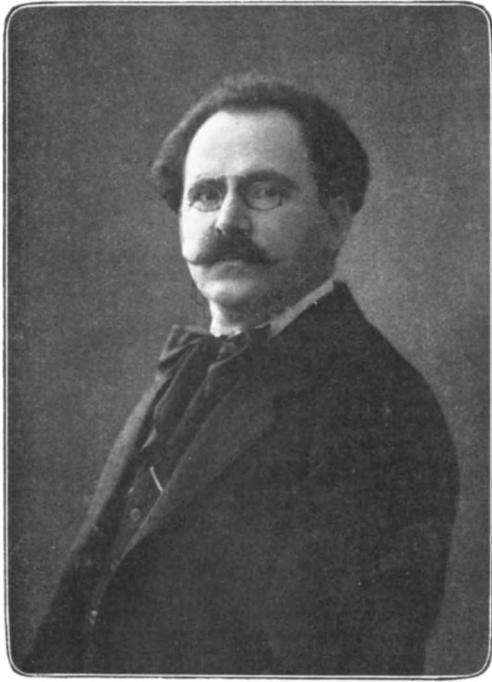
In 1902 keerde hij naar Den Haag terug, waar hij zich wijdt aan de compositie en onderwijs geeft in verschillende vakken; tevens is hij dirigent van het Leidsch Studentenmuziekgezelschap „Sempre Crescendo”, van de Haagsche Onderwijzers-Zangvereeniging; van de Haagsche Orkestvereeniging „Musica” en van de Leidsche Dames-Zangvereeniging „Fr. Majeur”.

De meeste zijner compositiën zijn hier te lande herhaaldelijk opgevoerd.

Zijn laatste werk: „Een Koningsspoke”, eene groote suite voor orkest, is door MENGELBERG ter uitvoering aangenomen.

KOEBERG is eereid van het Leidsch Stud. Muziekgezelschap „Sempre Crescendo” en van het Residentie-Mannenkor „Richard Hol”.

**ALEXANDER
KOSMAN.** Geboren 12 Februari 1872 te Rotterdam. Hij ontving het eerste muziekonderwijs aan de Muziekschool, afd. van Toonkunst te Rotterdam, om daarna aan het Conservatorium te Parijs zich verder te bekwamen. Deze instelling verliet hij met den eersten prijs voor vioolspel en kreeg toen een engagement aan het Lamoureux-orkest. Vervolgens ondernam KOSMAN verschillende kunstreizen en speelde in Engeland, Frankrijk, Rusland enz., totdat hij verbonden werd aan het Choral Union-orkest te Glasgow. Later maakte hij de tournée mede, die W. KES met zijn Scottish Orchestra door ons land maakte. Na — tot 1901 — leeraar aan de muziekschool te Glasgow te zijn geweest, ging hij van 1901—'03 naar Philadelphia. Sinds 1903 is KOSMAN werkzaam te Essen als 1^{ste} concertmeester van het Stedelijk orkest, later in de hoedanigheid van kapelmeester. Niettegenstaande dit, treedt hij geregeld op als solist en kwartetsspeler.



A. D. LOMAN JR. Geb. 26 Oct. 1868 te Amsterdam, ABRAHAM DIRK LOMAN, heeft zich op velerlei gebied bewogen, o.a. ook op het gebied der fotografie. Hij is de uitvinder der reflex-camera. Na een tijdlang in den handel werkzaam te zijn geweest, ging hij naar Berlijn, om zich met het tooneel vertrouwd te maken en richtte, bij zijne terugkomst in Holland, met CHRISPIJN de Nederlandsche Tooneelvereeniging op. Eenige jaren later gaf hij de tooneelcarrière op en ging de muziek bestudeeren. Hij bezocht daartoe de Orkestschool (onder W. KES) en volgde de lessen van B. ZWEERS, om na dezen studie-tijd de betrekking te aanvaarden van secretaris der Ned. Opera (dir. v. D. LINDEN) in welke functie hij, vereenigd met die van inspecteur der tooneelverlichting 1 jaar werkzaam was. Hierna wijdde hij zich uitsluitend aan de muziek... Weldra verscheen zijne opera „Violante, de vrouw in het geel” en andere werken, o.a. Oud-Hollandsche liederen, liederen, orkestwerken enz. Vervolgens was LOMAN 2 jaar dir. v/h. Amst. Lyrisch Tooneel (met P. RAABE en H. ENGELLEN), — studeerde zang en vestigde zich als muziekonderwijzer te Arnhem.

In 1906 trad hij in het huwelijk met de bekende zangeres ALIDA LÜTKEMANN, en maakte met haar en den pianist E. CORNELIS een concert-tournée naar Ned.-Indië, Australië en N. Zeeland. 2 jaar later volgde hij D. DE LANGE op als Alg. Secr. van de Mij. t. b. v. T. Ook schreef hij verschillende artikelen in binnen- en buitenlandsche tijdschriften over de theorie der muziek.

2 Febr. 1912 wordt zijne laatste compositie: een oratorium „Hanneke's Hemeldroom”, waarvoor hij zelf den tekst schreef, uitgevoerd door de Rott. afd. van Toonkunst.



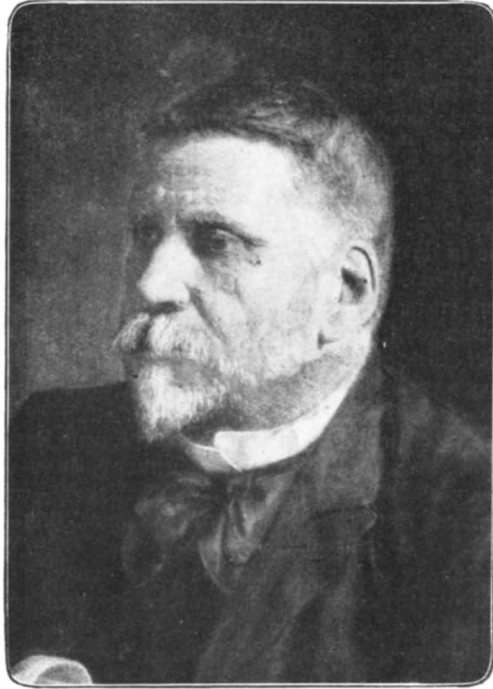
HUGO NOLTHENIUS. HUGO NOLTHENIUS, geb. 20 December 1848 te Amsterdam, is grootendeels autodidact wat zijne muzikale ontwikkeling betreft. In zijne jeugd leerde hij veel van zijn vriend HENRI VIOTTA, terwijl hij later zangonderricht kreeg van ANT. AVERKAMP, bij wien hij ook zijne theoretische studies voortzette.

NOLTHENIUS was achtereenvolgens directeur van de Amsterdamsche studenten-zangver. „Euphonia”, directeur van de zangver. „Calliope” te Naarden en van eene Wagner-vereeniging te Utrecht. Sedert dat hij het „Weekblad voor Muziek” oprichtte is NOLTHENIUS daarvan redakteur geweest, tot de uitgave gestaakt werd.

Een aantal composities zijn in portefeuille gehouden. Later verschenen successievelijk een 30-tal liederen en eenige kleinere koorwerkjes. Een lied, „Luarin”, beleefde een vijfden druk.

De heer NOLTHENIUS, wien het honorair-lidmaatschap van de Bach-vereeniging te Haarlem en het lidmaatschap van het Prov. Utr. Genootschap voor K. en W. is aangeboden, is reeds vele jaren lid van het comité van het Willemsfonds te Gent. Van de M. t. b. d. T. is hij een ijverig werkend lid; zoo o.a. secretaris van de Utrechtsche afd., voorzitter van de Examen-regelingscommissie. Bij herhaling heeft hij zitting in het Hoofdbestuur.

De heer NOLTHENIUS is leeraar in Grieksch en Latijn aan het Sted. Gymn. te Utrecht. Sinds zijne kennismaking met WAGNER's oeuvre (\pm 1860) heeft hij geen gelegenheid laten voorbijgaan, om zich in diens kunst te verdiepen. Met HENRI VIOTTA en nu wijlen den pianist C. P. HOLKAMP behoort hij tot de oudste zoogenaamde „Wagnerianen” van ons land.



JAN REDER. JAN REDER behoort tot de meest gevierde bariton-zangers. Geboren 30 November 1872 te Amsterdam, kreeg hij het eerste onderricht aldaar van den grooten zanger J. MESSCHAERT.

Hij voltooide zijne studiën te Parijs bij WAROT, leeraar aan het Conservatoire, die hem eene schitterende „théâtre-loopbaan” voorspelde.

REDER echter, hoewel begaafd met eene stem die zich uitstekend eigenen zou voor de opera, voelde zich aangetrokken tot de meer sobere kunst, die in de concertzaal ten gehoor wordt gebracht.

Al spoedig behoorde REDER tot de beste concert-zangers en zong hij op vele voorname concerten (o. a. te Parijs bij Colonne en Lamoureux) en bezocht de meeste groote steden van Frankrijk, concerteerde ook te Brussel, Genève, Straatsburg, Amsterdam, 's-Gravenhage, enz., enz.,

Zijn repertoire is enorm uitgebreid: van BACH en BEETHOVEN, SCHUMANN, SCHUBERT, BRAHMS, GOUNOD, MASSENET, SAINT-SAËNS, FAURÉ — tot PIERNÉ BRISSET, LOUIS DUMAS, RHENÉ, BÂTON toe.

Zijne voordracht is zonder „effect-makerij” en kenmerkt zich door frischheid en eenvoud van expressie.

Tusschen zijne kunstreizen door, heeft REDER een drukken werkkring als zangpaedagoog.



A P P E N D I X.

De volgende Musici wenschten om bijzondere redenen niet te worden opgenomen :

**ALPHONS DIEPENBROCK,
L. P. J. VAN LAWICK MICHIELSEN,
CATHARINA VAN RENNES;**

terwijl onze talrijke aanvragen aan de hier onder genoemde artiesten mogelijk niet in hunne handen kwamen, maar in ieder geval onbeantwoord bleven.

**MAX OROBIO DE CASTRO,
CATHARINA VAN LOKHORST,
BERNHARD REHL,
MAURICE SONS,
JOH. WOLFF.**

DE BEWERKER.

